

जुजुतयगु न्हापांगु सफू म्हसीका

जुजुतयगु न्हापांगु सफुलिइ इस्राएलया जुजुतयगु इतिहास दु। गुगु इतिहासया शुरू न्हापांगु शमूएलय् शुरू जूगु खः। न्हापांगु जुजुतयगु सफूयात स्वंगू भागय् ब्वथले फु—

१. दाऊद सीगुया घटना, सोलोमन इस्राएल व यहूदाया जुजु जूगु
२. सोलोमन जुजु शासन याःगु ई व वं याःगु ज्या
३. इस्राएल देश उत्तर व दच्छिन राज्यय् ब्वथःगु व थीथी जुजुपिन्सं ८५० ई.पू. तक राज्य याःगु घटना।

न्हापांगु जुजुतयगु सफुलिइ तःधंपिं अगमवक्तातय्सं मनूतयत ततःधंगु ख्याच्चः ब्यूगु खः। थुपिं मध्ये एलिया नं छम्ह खः। वं बालघःया पुजाहारीतय् न्ह्यःने याःगु चुनौतिया घटना १८ अध्यायलय् दु। न्हापांगु व निगूगु जुजुतयगु सफू न्हापा छगू हे सफू खः। थुपिं निगुलि सफुलिइ झीसं प्यसः दँया इलय् जूगु घटना लुइके फु।

धलः पौ

दाऊद जुजुया राज्यया ई या अन्त १:१-२:१२

सोलोमन जुजु जूगु २:१३-४६

सोलोमनया राज्यया ई ३:१-११:४३

राज्य ब्वथःगु १२:१-२२:५३

१ राजा

दाऊद जुजुया बुरा जूबलय्या ई

¹ जुजु दाऊद यक्व बुरा जुल। वयात न्ह्याक्व हे फांगा फाय्काब्यूसां वयागु म्ह मक्वाः।

² उकिं वया भारदारतय्सं वयात धाल, “हे महाराज, छिनापं च्वनेत व छितः सुसाःकुसाः यायेत जिमिसं छम्ह कन्याम्ह ल्यासेमिसा माला हये ला? व छःपिनापं घेनी अले छःपिन्त लुमुकाबी।”

³ इमिसं इस्राएलया फुक्क थासय् छम्ह बांलाःम्ह कन्याम्ह ल्यासेमिसा माला स्वल। अबीशग नांयाम्ह छम्ह शूनम्मी बांलाःम्ह कन्याम्ह ल्यासेमिसायात लुइकाः वयात जुजुयाथाय् हल।

⁴ व तसकं बांलाः। वं जुजुया सुसाःकुसाः व सेवा यात। जुजुं वलिसैं लसपस धाःसा मयाः।

अदोनियाहं थःम्हं थःत जुजु दयकूगु

5 दाऊदया काय् अदोनियाह, गुम्हयूसिया मां हग्गीत खः, वं “जि हे जुजु जुये” धकाः फुइँ यात। उकिं वं थःगु लागि रथ, सलगइपिं व नेय्म्ह थःगु न्ह्यःने न्ह्यःने ब्वाँय जुइपिं मनूत तयार यात।☆

6 वया बौम्हं वयात, “छं थथे छाया यानागु” धकाः गुबलें ब्वःब्यूगु मदु। अदोनियाह नं छम्ह तसकं बांलाःम्ह मनू खः, व अब्शालोम स्वयाः लिपा बूम्ह खः।

7 अदोनियाहं सस्याहया काय् योआब व अबियाथार पुजाहारीलिसें खँ ल्हात। इमिसं जुजु जुइत वयात ग्वाहालि यात।

8 सादोक पुजाहारी, यहोयादाया काय् बनायाह, नातान अगमवक्ता, शिमी, रेई व दाऊदया अङ्गरक्षकत धाःसा अदोनियाहपाखे मली।

9 छन्हु अदोनियाहं एन-रोगेल बुँगाःचाया लिक्क जोहेलेत धाःगु ल्वहँतय पैत, दूहंत व ल्हँपिं दूहँचात बलि बिल। वं दाऊद जुजुया मेपि काय्पिं व यहदां वःपिं जुजुया फुक्क हाकिमतयत भव्य नयेत सःतल।

10 वं नातान अगमवक्ता, बनायाह वा जुजुया अङ्गरक्षकत वा थःकिजा सोलोमनयात धाःसा मसःतु।

सोलोमन जुजु जुगु

11 अले नातान सोलोमनया मां बतशेबायात न्यन, “महाराज दाऊदं मसीकं हग्गीतया काय् अदोनियाहं थःम्हं थःत जुजु दयकूगु छु छिं न्यनादियागु मदुनि ला?☆

12 आः जिं छितः छिगु थःगु व थःकाय् सोलोमनया ज्यान बचय् यायेत छगू सल्लाह बी।

13 थत्थें दाऊद जुजुयात नापला वनाः वय्कःयात थथे धयादिसँ, ‘हे महाराज, छु छपिन्सं थः दासीलिसें थथे धकाः पाफयादियागु मखु ला, “धात्थें छिमि काय् सोलोमन जिगु लिपा जुजु जुइ अले व हे जिगु सिंहासनय् च्वनी?” आः गथे यानाः अदोनियाह जुजु जुल लय?’

14 छि जुजुनापं खँ ल्हाना च्वंबलय् लाक्क हे जि नं दुहां वयाः छिं खःगु खँ ल्हानादिल धकाः धाये।”

15 बतशेबा बुराम्ह जुजुयात नापलायेत व घनीगु क्वथाय् वन। अन शूनम्मी अबीशगं जुजुया सुसाःकुसाः यानाच्चंगु खः।

16 बतशेबां क्वछुना: जुजुयात भागि यात।

जुजुं धाल, “छन्त छु माल?”

17 वं वयात धाल, “जिमि प्रभु, छःपिन्सं थः दासीयात परमप्रभुया नामय् थथे पाफयादीगु खः ‘जिगु लिपा छिमि काय् सोलोमन जुजु जुइ, व जिगु सिंहासनय् च्वनी’।

18 तर आः अदोनियाह जुजु जुइ धुंकल, आः तक प्रभु, जिमि महाराजं थ्व खँ मस्युनि।

19 वं यक्व द्रहंत, ल्हं पिं द्रहं चात व फैत बलि ब्यूगु दु। अले जुजु दाऊदया फुक्क काय्पिं, अबियाथार पुजाहारी व सेनापति योआबयात सःतूगु दु। छःपिनि दास सोलोमनयात धाःसा मसःतू।

20 हे जिमि प्रभु महाराज! इस्राएल्या फुक्क मन्तयसं छःपिनि लिपा सु सिंहासनय् च्वनी धकाः छःपिनिगु म्हुतुं न्यनेत पियाच्वंगु दु।

21 छःपिन्सं छुं याना मदिल धाःसा जिमि मालिक महाराज सीधुंकाः जि व जिम्ह काय् सोलोमनयात अपराधीयात थें व्यवहार याइ।”

22 बतशेबा जुजुनापं नवानाच्वंबलय् हे नातान अगमवत्ता नं थ्यंकः वल।

23 “नातान वःगु दु” धकाः इमिसं जुजुयात कन। अले दुहां वनाः नातानं जुजुयात क्वछुनाः भागि यात।

24 नातानं धाल, “हे जिमि प्रभु महाराज! छःपिनि लिपा अदोनियाह जुजु जुइ अले छःपिनि सिंहासनय् व हे च्वनी धकाः छु छःपिन्सं घोषणा यानादियागु खः ला?

25 वं थौं क्वय् वनाः यक्व द्रहंत व ल्हं पिं द्रहं चात व फैत बलि छाःगु दु। वं जुजु दाऊदया फुक्क काय्पिं, सेनापति व अबियाथार पुजाहारीयात भ्वय् सःतूगु दु। आः थुबलय् हे इपिं वनापं च्वनाः भ्वय् नयाच्वंगु दु अले ‘जुजु अदोनियाह ताःई म्वायेमा’ धकाः हालाच्वंगु दु।

26 तर वं छःपिनि दास जितः, सादोक पुजाहारी, यहोयादाया काय् बनायाह व छःपिनि दास सोलोमनयात मसःतू।

27 छु थ्व छःपिनिगु आज्ञां जूगु खः ला? छःपिन्सं जिपिं छःपिनि दासतय् थःगु लिपा सिंहासनय् सु च्वनी धकाः सीके बियादीगु मदु।”

दाऊदं सोलोमनयात जुजु ल्यःगु

28 दाऊद जुजुं धाल, “बतशेबायात थन वा धा।” व वयाः जुजुया लिक्क दन।

29 अले जुजुं थथे धकाः पाफल, “जिगु फुक्क दुःखपारखें जितः त्वःतकादीम्ह म्वाःम्ह परमप्रभुया नामय् पाफयाः जिं धाये —

30 परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया नामय् जिं छनापं पाफयागु खः, छं काय् सोलोमन हे जिगु लिपा जुजु जुइ, व जिगु पलेसा जिगु सिंहासनय् च्वनी, थौं धात्थें हे जिं अथे हे याये।”

31 अले बतशेबां जुजुयात भ्वसुलाः भागियानाः थथे धाल, “जिम्ह प्रभु महाराज दाऊद न्ह्याबलें म्वानाच्वनादीमा।”

32 अले दाऊद जुजुं धाल, “सादोक पुजाहारी, नातान अगमवक्ता व यहोयादाया काय् बनायाहयात दुने सःति।” इपिं जुजुया न्ह्याःने वल।

33 जुजुं इमित धाल, “जिम्ह भारदारतनापं यंकि, जिम्ह काय् सोलोमनयात जिगु थःगु हे खच्चर गय्काः गीहोन बुंगाःचाय् यंकि।

34 अन पुजाहारी सादोक व अगमवक्ता नातानं वयात इस्राएलया जुजु अभिषेक यायेमाः। फैया नेकू पु, अले थथे धकाः तःसलं हा, ‘जुजु सोलोमन ताःई तक म्वानाच्वनेमा।’

35 छिपि वनापं थहां वा, व वनाः जिगु सिंहासनय् च्वनेमाः। जिगु थासय् वं राज्य यायेमाः। वयात जिं इस्राएल व यहदाया जुजु जुइत ल्ययागु खः।”

36 यहोयादाया काय् बनायाहं जुजुयात लिसः बिल, “आमेन! जिम्ह मालिक महाराजया परमप्रभु परमेश्वरं थथे हे धयादी मा!

37 गथे परमप्रभु जिम्ह महाराजनापं च्वनादिल, अथे हे वय्कः सोलोमननापं नं च्वनादी मा। वयागु सिंहासनयात जिमि प्रभु दाऊदया सिंहासन स्वयाः तःधंकेमा।”

38 उकिं सादोक पुजाहारी, नातान अगमवक्ता, यहोयादाया काय् बनायाह, करेती व पेलेथीत क्वय् वन अले सोलोमनयात जुजु दाऊदया खच्चर गय्काः गीहोनया बुंगाःचाय् हल।

39 सादोक पुजाहारी पवित्र पालं चिकं तइगु नेकू कयाः सोलोमनयात चिकनं अभिषेक यात। इमिसं फैया नेकू पुल अले फुक्क मनूत “जुजु सोलोमन ताःई तक म्वानाच्वनेमा” धकाः हाल।

40 अले फुक्क मनूत वया ल्यूल्यू बौसुरी पुपुं, लयल्यतातां च्वय् थाहां वन, इमिगु हाःसलं जमिन हे थर्कय् जुल।

41 अदोनियाह व वया पाहांपिन्सं भ्वय् नये सिधय्केत्यंबलय् थ्व न्यन। फैया नेकूया सः न्यनाः योआबं धाल, “शहरय् थुलिमछि हल्लाखल्ला छाय् जुयाच्वंगु?”

42 व नवानाच्चंबलय् हे अबियाथार पुजाहारीया काय् जोनाथन थ्यंकः वल। अदोनियाहं धाल, “दुने वा। छ ला वीर मनू खः, छं बांलाःगु हे खबर ज्वनावःगु जुइमा।”

43 जोनाथनं लिसः बिल, “अथे मखु! झी प्रभु दाऊद महाराजं सोलोमनयात जुजु दयकादीगु दु।

44 वनापं सादोक पुजाहारी, नातान अगमवक्ता, यहोयादाया काय् बनायाह, करेती व पेलेथीतयत् छवयादीगु दु। इमिसं वयात जुजुया खचचरया म्हय गयकल।

45 अले सादोक पुजाहारी व नातान अगमवक्तां वयात गीहोनया बुँगाःचाय् जुजु अभिषेक याःगु दु। अनं इपिं लयल्यतातां थाहां वंगु दु, उकिं शहरय् सः थ्वयाच्वंगु दु। छिकपिन्सं न्यनाच्चनादीगु सः व हे खः।

46 अज्ज मेगु खँ ला जुजुया सिंहासनय् सोलोमन च्वने धुंकूगु दु।

47 अले जुजुया फुक्क हाकिमत झी प्रभु महाराज दाऊदयाथाय् वनाः वय्कःयात थथे धयाः सुभाय् बिल, ‘छिकपिनि परमेश्वरं सोलोमनया नांयात छिगु नां स्वयाः तःधंकेमा, वयागु सिंहासनयात छिगु सिंहासन स्वयाः तःधंकादीमाः।’ अनंलि दाऊद जुजुं लासाय् च्वनाः हे छयं क्वछुकाः हनाबना यानाः

48 थथे प्रार्थना यात, ‘परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया प्रशंसा जुइमा, थौं जिम्ह छम्ह सन्तानयात जिगु लिपा सिंहासनय् च्वनेत ल्ययादिल। अले थ्व छिं जितः खंके बियादिल।’ ”

49 उकिं अदोनियाहया पाहांत ग्यानाः थुरथुर खात, अले दनाः थथःगु थासय् वन।

50 सोलोमन खनाः अदोनियाह नं तसकं ग्यात, अले वं परमप्रभुया नापलायेगु पालय् वनाः वेदीया नेकूत ज्वन*।

51 सोलोमनयाथाय् थ्व खबर थ्यन, “अदोनियाह ग्यानाः वेदीया नेकूत ज्वनाः दनाच्वंगु दु। वं थथे धयाच्वंगु दु, ‘थः दासयात तरवारं स्याये मखु धकाः थौं सोलोमन जुजुं निं पाफ्याः जितः धायेमा।’ ”

52 सोलोमनं लिसः बिल, “वं थःत इमान्दार मनू खः धकाः क्यने फत धाःसा वयागु छयंयागु छपु सँ नं सुनां थी मखु। अथे मखुत धाःसा वयात स्यायेगु जुइ।”

53 अनंलि सोलोमन जुजुं मनूत छवयाः वयात वेदीं क्वकाल। अले वं वयाः सोलोमन जुजुयात भागि यात। सोलोमनं वयात धाल, “थःगु छैय् हूँ।”

* 1:50 १:५० इमिगु वेदीया प्यंगू कुन्चाय् पेपु नेकू थें च्वंगु छुं दइगु, सुं मनू वेदी दुथाय् विस्वय् वनाः उकिया नेकूयात ज्वनाच्चन धाःसा, सुनानं वयात स्याइ मखु धयागु इमिसं ताय्किगु। स्वयादिसँ प्रस २१:१३-१४

2

दाऊद सीगु

1 थः सीत्ययकाः दाऊदं थःकाय् सोलोमनयात सःताः थ्व जिम्मा बिल।

2 “पृथ्वीयागु रीति थें जि सीगु ई जुल। उकिं छं थःत बल्लाका मिजंम्ह मनु जुयाः क्यँ।

3 परमप्रभु परमेश्वरं बियादीगु ज्या या। वय्कःया लैपुइ हँ। मोशाया व्यवस्थाय् च्वयातःगु वय्कःया विधि, आज्ञा, नियम व आदेशत मानय् या, अले छ न्ह्याथाय् वंसां, छं न्ह्याःगु ज्याय् ल्हाः तःसां छ उकी ताःलाइ।

4 छं थथे यात धाःसा परमप्रभुं थथे धयाः जितः बियादीगु बचं पूर्वकादी, ‘छं सन्तान पहःचहलय् होश याना जुल धाःसा अले जिगु न्ह्यःने दुनुगलंनिसें व फुक्क प्राणनिसें विश्वास याये बहःम्ह जुयाजुल धाःसा छंगु परिवारय् इस्राएलया सिंहासनय् च्वनेत छम्ह न्ह्याबलें दया हे च्वनी।’

5 “सस्याहया काय् योआबं इस्राएलया निम्ह सेनापतित नेरया काय् अबनेर व येतेरया काय् अमासायात स्यानाः जितः छु यात, व खँ छं सी हे स्यू। लडाइँया इलय् थें शान्तिया इलय् नं वं इपिं निम्हयसित स्यात। व हे हिं थःगु जनी व तुतिया लाकायात प्याकल।☆

6 उकिं छं थःगु बुद्धिं ज्या या, वयात बुरा जुइके बी मते अले पातालय् याउँक क्वहां वनेबी मते।

7 “गिलादया बर्जिल्लैया कायपिन्त धाःसा दयामाया या, इमित छंगु टेबिलय् थःनापं नकि। छिमि दाजु अब्शालोमपाखें जि बिस्सुं जुयाबलय् इपिं जिनापं हे जुल।☆

8 “अले छनापं दुम्ह बहरीमया बेन्यामीनी गेराया काय् शिमीयात लुमंका ति। जि महनोमय् वनाबलय् वं जितः तसकं सराः ब्यूगु खः। व यर्दन खुसि सिथय् जितः नापलाः वःबलय् जिं ‘छन्त तरवारं स्याये मखु’ धकाः जिं परमप्रभुया नामय् पाफयागु खः।☆

9 तर छं वयात सजाँय मब्यूसें त्वःते मते। छ बुद्धि दुम्ह मनु खः, वयात छु यायेमाः व छं बांलाक सी। वयागु तुयुगु सँ पातालय् हिनापं वनेमाः।”

10 अले दाऊद थः पुर्खात थें सित, वयात दाऊदया शहरय्* थुन।

☆ 2:5 २:५ २ शम् ३:२७; २०:१० ☆ 2:7 २:७ २ शम् १७:२७-२९ ☆ 2:8 २:८ २ शम् १६:५-१३;

१९:१६-२३ * 2:10 २:१० दाऊदया शहर अर्थात यरूशलेम, स्वयादिसँ २ शम् ५:७,९

11 हेब्रोणय् न्हयदँ व यरूशलेमय् स्विस्वदँ यानाः वं इस्राएलय् पिइदँ तक शासन यात।☆

12 सोलोमन थः अबु दाऊदया सिंहासनय् च्वन। वयागु शासन बल्लाक पलिस्था जुल।☆

सोलोमनया सिंहासन थापं जूगु

13 हग्गीतया काय् अदोनियाह सोलोमनया मां बतशेबायाथाय् वल। बतशेबां वयात न्यन, “छु छ बांलाःगु मति तयाः वयागु खः ला?”

वं लिसः बिल, “खः, बांलाःगु मति वयागु खः।”

14 वं अज्ज थथे धाल, “जिं छितः छता खँ धायेमाःगु दु।”

बतशेबां धाल, “धा।”

15 अदोनियाहं धाल, “थ्व राज्य जिगु खः धकाः छिं सि हे स्यु। इस्राएलयापि फुक्क मनूतयसं जि जुजु जुइ धकाः बिचाः याःगु खः। तर फुक्क खँ अःखः जुल। राज्य जिमि किजायागु जुल। छायाधाःसा परमप्रभुयागु इच्छा थ्व हे खः।

16 आः जिं छितः छगू बिन्ति याये, म्हां धयादी मते।”

वं धाल, “व छु खः, धा।”

17 वं धाल, “जुजु सोलोमनं छिं धयादीगु खँ म्हां धयादी मखु धकाः जिं स्यु, जिं शूनम्मी अबीशगयात ब्याहा याये दयेमा धकाः सोलोमन जुजुयात बिन्ति यानाबियादिसँ।”☆

18 बतशेबां लिसः बिल, “ज्यु, छंगु निति जिं जुजुलिसें खँ ल्हानाबी।”

19 उकिं अदोनियाहया नितिं खँ ल्हानाबीत बतशेबा जुजुयाथाय् वन। जुजु वयात लसकुस यायेत दन, अले वयात भागियानाः सिंहासनय् च्वन। थः मांया नितिं छगू सिंहासन काय्के छवल, अले व जुजुया जवपाखे च्वन।

20 वं धाल, “जिं छन्त छगू चिधंगु बिन्ति यायेमाःगु दु। म्हां धाये मते।”

जुजु लिसः बिल, “धयादिसँ मां, जिं म्हां धाये मखु।”

21 वं धाल, “शूनम्मी अबीशगया ब्याहा छिमि दाजु अदोनियाहलिसें यानाब्यु।”

22 जुजु सोलोमनं थः मांयात लिसः बिल, “अदोनियाहया नितिं छिं छाया शूनम्मी अबीशगयात हे पवनादीयागु? छिं वयागु नितिं राज्य हे पवनादीगु जूसा नं ज्यगु नि! व जिमि दाजु खः, अले अबियाथार पुजाहारी व सरूयाहया काय् योआबं वयागु पंलीगु दु धकाः छिं स्यु।”

23 अले सोलोमन जुजुं परमप्रभुया नामय् पाफयाः धाल, “थ्व बिन्तिया निति अदोनियाहं थःगु ज्यान बी म्वाल धाःसा परमेश्वरं जिलिसें बांमलाःगु व्यवहार यानादीमा!

24 आः जितः जिमि अबु दाऊदया सिंहासनय् तयादीमह व थःगु बचकथं जिगु वंश थापं यानादीमह म्वानाच्चनादीमह परमप्रभुया नामय् जिं धाये, थौं हे अदोनियाहयात स्यायेगु जुइ!”

25 अथे जुयाः जुजु सोलोमनं यहोयादाया काय् बनायाहयात आज्ञा बिल, वं वनाः अदोनियाहयात स्यानाबिल।

26 अबियाथार पुजाहारीयात जुजुं धाल, “छ अनातोत गामय् थःगु छैय् हूँ। छ स्यायेमाःमह खः, अयनं जिं आः छन्त स्याये मखुनि। छायाःधाःसा छं जिमि अबु दाऊदया न्ह्यःने परमप्रभुया सनू क्वबीगु खः, अले वय्कःया फुक्क दुःखकष्टय् छं नं ब्वति काःगु खः।”☆

27 उकिं सोलोमनं अबियाथारयात परमप्रभुया पुजाहारीया ज्यां लिकाल। थुकथं शीलैय् एलीया घरानाया बारे परमप्रभुं धयादीगु वचन पूवन।☆

योआबयात स्याःगु

28 थ्व खँ योआबयाथाय् थ्यन। वं अदोनियाहया पंल्यगु खः, अब्शालोमयागु धाःसा मखु। व परमप्रभुया पालय् बिस्युं वन अले वेदीया नेकू ज्वनाच्चन।☆

29 योआब बिस्युं वनाः परमप्रभुया पालय् वेदीया लिक्क च्वनाच्चंगु दु धइगु खँ सोलोमनं न्यन। सोलोमन जुजुं योहोयादाका काय् बनायाहयात आज्ञा बिल, “हूँ, वयात कय्काः स्या!”

30 वं परमप्रभुया पालय् दुहां वनाः योआबयात धाल, “जुजुं थथे धयादी, ‘पिहां वा।’ ”

योआबं लिसः बिल, “वये मखु, जि थन हे सी।”

बनायाहं लिहां वनाः जुजुयात योआबं धाःगु खँ कन।

31 सोलोमनं धाल, “योआबं धाःथे या। व दुथाय् वेदीया न्ह्यःने हे वयात स्यानाः थुनाब्यु। थुकथं छं योआबं दोष मदुपि मनूतय्त स्याःगु दोष जि व जिमि बौया परिवारपाखें चीकाबी।

☆ 2:26 २:२६ १ शमू २२:२०-२३; २ शमू १५:२४
राज १:५०

☆ 2:27 २:२७ १ शमू २:२७-३६

☆ 2:28 २:२८ १

32 जिमि बौ दाऊदं मसीकं योआबं निम्ह मनू स्याःगुलि परमप्रभुं वयात सज्जौय बियादी। योआबं थः स्वयाः भिंपि निम्ह स्वजापि मनूत इस्त्राएलया सेनापति नेरया काय् अबनेर व यहूदाया सेनापति येतेरया काय् अमासायात तरवारं स्याःगु खः।

33 इमिगु हिया दोष योआब व वया सन्तानया छैनय न्ह्याबलें दयाच्चनेमा। तर दाऊद व वय्कःया सन्तान, वय्कःया परिवार व वय्कःया सिंहासनय् परमप्रभु पाखेंया शान्ति न्ह्याबलें दयाच्चनेमा।”

34 उकि यहोयादाया काय् बनायाहं वेदीइ थाहां वनाः योआबयात स्यानाबिल, अले मरूमिइ वयागु हे जमिनय् वयात थुनाबिल।

35 जुजुं यहोयादाया काय् बनायाहयात योआबया थासय् सेनापति ल्यल, अले अबियाथारया थासय् सादोकयात पुजाहारी ल्यल।

शिमीयात स्याःगु

36 अनलि जुजुं शिमीयात सःताः धाल, “यस्शलेमय् थःगु छें दय्काः अन हे च्वें। शहर त्वःताः छ गनं वने मते।

37 गुखुन्हु शहर त्वःताः किद्रोन खुसिचा छिनावनी उखुन्हु छ सी। अथे याःसा छंगु हिया दोष छंगु हे छैनय लाइ।”

38 अले शिमी जुजुयात धाल, “छिं धयादीगु खँ बांलाः। जिमि प्रभु महाराजं थः च्यःयात धयादीगु थें जिं याये।” अथे जुयाः शिमी यस्शलेमय् ताःई तक च्वन।

39 तर स्वदँ लिपा वया निम्ह दास गातया जुजु माकाया काय् आकीशयाथाय् बिस्सुं वन। थः दासत गातय् दु धइगु खँ शिमीं न्यन।

40 अले व गधाया म्हय् काठी चिनाः इमित मालेत गातय् आकीशयाथाय् वन। इपिं निम्हयसितं लुइकाः शिमीं छेंय् लितहल।

41 शिमी यस्शलेम त्वःताः गातय् वंगु सियाः

42 सोलोमनं वयात सःताः धाल, “छु जिं छन्त परमप्रभुया नामय् पाफय्कागु मखु ला? अले छन्त जिं ‘गुखुन्हु छं मेथाय् वनेत थ्व थाय् त्वःती उखुन्हु छ धात्थें सी धकाः ख्याच्चः बियागु मखु ला?’ अले छिं धयादीगु खँ बांलाः, ‘छिं धाःथें जिं याये धकाः धयागु मखु ला?’

43 परमप्रभुया नामय् थम्हं पाफःगु व जिगु आज्ञा छं छाया मानय् मयानागु?”

44 अले जुजुं शिमीयात थथे नं धाल, “जिमि अबु दाऊदयात याःगु फुक्क मभिं गु ज्या छं लुमंकातःगु दु। उकिया निंति आः परमप्रभुं छन्त सज्जौय बियादीत्यंगु दु।

45 तर सोलोमन जुजुयात सुवाः दइ अले परमप्रभुया न्ह्यःने दाऊदया सिंहासन न्ह्याबलें सुरक्षित जुयाच्चनी।”

46 अले जुजुं बनायाहयात आज्ञा बिल। व पिहां वन, अले वं शिमीयात कय्काः स्यात।

थुकथं राज्यया फुक्क अधिकार सोलोमनया ल्हातय् वल।

3

सोलोमनं बुद्धिया निति प्रार्थना याःगु

२ इति १:३-१२

1 सोलोमनं मिश्र देशयाम्ह जुजु फारोलिसैं ब्याहाया स्वापु तल। वं वया म्हाययात ब्याहा यात। थःगु दरबार, परमप्रभुया देगः व यस्शलेमया छ्चाःखेरं पखाः दय्के सिमधःतले सोलोमन जुजुं वयात हयाः दाऊदया शहरय् तल।

2 उबलय् तक परमप्रभुया नांया इज्जतया निति देगः मदय्कूगु जुयाः मनूतय्सं थथःगु लागायागु आराधना याइगु थासय् बलि बियाच्चंगु जुल।

3 सोलोमनं व हे लागायागु आराधना याइगु थासय् बलि बीगु अले धुपाँय् च्याकेगु बाहेक थः अबु दाऊदं दय्कूगु नियम पालन यानाः परमप्रभुयात थःगु माया क्यन।

4 सोलोमन जुजु गिबोनय् बलि छायात वन, छायाधाःसा आराधना यायेगु थायात मध्ये अन दकलय् महत्व दुगु वेदी दु। वं द्रुःछिम्ह पशु स्याके बियाः वेदीइ होमबलि छाल।

5 गिबोनय् परमप्रभु परमेश्वर चान्हय् म्हासय् खनेदय्क झायाः वयात धयादिल, “छन्त छु माल? फ्वँ, व जिं बी। छन्त छु यः?”

6 सोलोमनं लिसः बिल, “छिं जिमि बाः दाऊदयात तःधंगु दयामाया क्यनादिल, छायाधाःसा वय्कः छिगु न्ह्यःने इमान्दार व विश्वास याये बहःम्ह जुयाजुल। छिं आः तक नं वयात तःधंगु दयामाया क्यनाच्चनादीगु दु। आः वय्कःया लिपा सिंहासनय् च्वनेत छिं वय्कःयात थौं छम्ह काय् बियादीगु दु।

7 “आः, हे परमप्रभु जिम्ह परमेश्वर, छिं थः दासयात वय्कःया थासय् जुजु दय्कादीगु दु। तर जि ला मचा हे तिनि, गय् यानाः जिं राजकाज यायेमाःगु खः व जिं मस्यू।

8 थन छिकपिनि दास छिं ल्ययादीपि मनूतय् दथुइ दु। इपि यक्व दुगुलि इमित ल्याः खाये फइ मखु।

9 उकिं छिकपिनि प्रजायात खःकथं शासन यायेगु बुद्धि थः दासयात बियादिसँ। थुकिं जिं भिं व मभिंया दथुइ छु पाः व म्हासीके फइ। मखुसा गथे यानाः जिं थुलिमछि मनूतय् शासन याये फइ?”

10 सोलोमनं बुद्धिं पर्वंगुलिं परमप्रभुं लयतायादिल।

11 अले परमेश्वरं वयात धयादिल, “छं थःगु लागि ताहाकःगु आयु वा धन-सम्पत्ति नां वा थः शत्रुत सीगु मपर्वंसैं खःकथं जिमि प्रजायात न्याय यायेत बुद्धि पवन।

12 उकिं जिं छं धाःथें हे यानाबी। न्हापा सुयातं मदुगु व लिपा नं सुयातं मदइगु बुद्धि व थुइके फइगु मन जिं छन्त बी।

13 छं मपर्वंगु खें नं जिं छन्त बी, अर्थात धन-सम्पत्ति व इज्जत। उकिं यानाः छंगु जिवंकाछि जुजुपि मध्ये छ थें जाःम्ह सं नं दइ मखु।

14 छ छिमि बौ दाऊद थें जिगु लैय् जुल धाःसा अले वं थें जिगु नियम व विधि मानय यात धाःसा जिं छन्त ताहाकःगु आयु बी।”

15 सोलोमनया न्ह्यलं चाल। व ला म्हगस खः धकाः वं सिल।

व यस्शलेमय् लिहां वनाः परमप्रभुया बाचाया सनूया न्हाःने दनाः परमप्रभुयात होमबलि व मेलबलित छाल। अनंलि वं थः फुक्क भारदारतय्त भवय् नकल।☆

सोलोमन व निम्ह वेश्या

16 छन्हु निम्ह वेश्या जुजुया न्हाःने वयाः दन।

17 छम्हयसिनं धाल, “हे महाराज! थ्व मिसा व जि छखा हे छैय् च्वनेगु खः। अन व जिनापं दुबलय् हे जिं छम्ह काय् बुइका।

18 जि मचा बरू स्वन्हु दुखुन्हु हे थ्व मिसां नं छम्ह काय् बुइकल। छैय् जिपि निम्ह हे जक दु, मेपिं सु हे मदु।

19 “चान्हय् घेनाच्चंबलय् थ्व मिसाया म्हं ल्हाःगुलि सासः कुनाः थ्वया मचा सित।

20 अथे जुयाः चान्हय् जि घनाच्चनाबलय् थ्व मिसा दनाः जिथासं जिमि काय्यात ल्हनाः यंकल। अले वयात थःगु लासाय् तयाः सीम्ह मचायात जिगु लिक्क तयाबिल।

21 कन्हय् खुन्हु सुथय् दनाः मचायात दुरु त्वंके धकाः स्वयाबलय् मचा सी धुंकल खनिसा। सुथय् निभाः त्वयेधुंकाः बांलाक स्वयाबलय् व मचा जिम्ह मचा मखु धकाः जिं सिल।”

22 मेम्ह मिसां धाल, “मखु! थ्व म्वाःम्ह मचा जिमि काय् खः, सीम्ह मचा छिमि काय् खः।”

तर न्हापायाम्ह मिसां धाल, “मखु! सीम्ह मचा छिमि काय् खः, म्वाःम्ह मचा जिमि काय् खः।” थुकथं इपिं जुजुया न्ह्यःने ल्वानाच्चन।

23 अले जुजुं धाल, “छम्हय्सिनं धाइगु, ‘श्व म्वाःम्ह जिमि काय्, सीम्ह छिमि काय् खः,’ अले मेम्हय्सिनं धाइगु, ‘मखु! छिमि काय् ला सीम्ह खः, म्वाःम्ह ला जिमि काय् खः।’ ”

24 जुजुं धाल, “छपु तरवार हजि।” तरवार हयेधुंकाः

25 जुजुं धाल, “म्वाःम्ह मचायात पालाः निब्व यानाब्यु! निम्हय्सितं बच्छि बच्छि इनाब्यु।”

26 जुजुं उलि धायेवं म्वाःम्ह मचाया मांयात मचा खनाः तसकं माया वन। अले वं जुजुयात धाल, “महाराज! मचायात स्यानादी मते! म्वाःम्ह मचा वयात हे बियादिसँ।”

मेम्ह मिसां धाःसा थथे धाल, “जिपिं निम्हय्सितं मचा बियादी मते। वयात निब्व यानादिसँ।”

27 अले जुजुं धाल, “व मचायात स्याये मते। न्हापांम्ह मिसायात हे व मचा ब्यु, मचाया धातर्थेयाम्ह मां व खः।”

28 जुजुं याःगु श्व फैसला इस्राएल देशयापि फुक्क मनुतयसं सिल। अले इमिसं थः जुजुया भय काल। इमिसं वयाके न्याय यायेत परमेश्वरयागु बुद्धि दु धइगु खँ सीकल।

4

सोलोमनया ततःधंपिं हाकिमत

1 थुकथं सोलोमन जुजुं इस्राएल न्यंक शासन यात।

2 वया मू मू हाकिमत थुपिं खः —

सादोकया काय् अजर्याह — पुजाहारी

3 शीशाया काय्पिं एलीहोरेफ व अहियाह — छ्यानजेत।

अहीलूदया काय् यहोशापात — इतिहास च्वइम्ह।

4 यहोयादाया काय् बनायाह — सेनापति।

सादोक व अबियाथार — पुजाहारीत।

5 नातानया काय् अजर्याह — जिल्लायापिं बडा-हाकिमतय् हाकिम।

नातानया काय् जाबूद — पुजाहारी व जुजुयात सल्लाह बीम्ह।

6 अहीशार — दरबारया सम्पत्ति स्वइम्ह।

अब्दाया काय् अदोनीराम — दास थें ज्या याइपिनि नायः।

7 इस्राएल फुक्कभनं सोलोमनया झिनिम्ह जिल्लाया बडा-हाकिमत दु, इमिसं जुजु व जुजुया परिवारया लागि नयेगु नसा बन्दोबस्त याइगु खः। इपिं छम्ह छम्हयसिनं दैय् छकः छगू छगू लाया लागि नयेगु नसा बन्दोबस्त यायेमाः।

8 इमिगु नां थथे दु –

एफ्राइमया पहाडी देशय् – बेन-हूर।

9 माकाज, शाल्बीम, बेथ-शेमेश व
एलोन-बेथहानानय् – बेन-देकेर,

10 अरूबोतय् – बेन-हेसेद
(ध्वयागु जिम्माय् सोको व हेपेरया फुक्क देश दु),

11 नापोत डोरय् – बेन-अबीनादाब,
(सोलोमनया म्हाय् ताफातयात थ्वं ब्याहा याःगु खः),

12 तानाक व मगिदो व यिजरेल क्वय्या
सार्तानया लिक्क दुगु बेथ- शान फुक्कभनं,
हाबिल महोला व योक्माम तक – अहीलूदया काय् बाना,

13 रामोत-गिलादय् – बेन-गेबर
(ध्वयागु जिम्माय् गिलादय् दुगु मनश्शेया काय् याईरया बस्तीत व
बाशानय् दुगु अर्गोबया जिल्ला अले मू लुखाय् कैय्या बार दुगु
पखालं घेरय् यानातःगु खुइगू ततःधंगु शहरत नं दु),

14 महनोमय् – इद्रोया काय् अबीनादाब।

15 नप्तालीइ – अहीमास।
(थ्वं सोलोमनया म्हाय् बासमतयात ब्याहा याःगु खः)

16 आशेर व आलोतय् – हशैया काय् बाना,

17 इस्साखारय् – पारूहया काय् यहोशापात,

18 बेन्यामीनय् – एलाया काय् शिमी,

19 गिलादय् – ऊरीया काय् गेबेर
(एमेरीतय् जुजु सीहोन व बाशानया जुजु ओगया देश)।
व उगु जिल्लायाम्ह छम्ह हे जक बडा-हाकिम खः।

सोलोमनया न्हियान्हिथंया नसा

20 यहदा व इस्राएलयापिं मनूत समुद्र सिथय् च्वंगु फि थें हे यक्व दु। इपिं सकसिके नयेत्वनेत माक्व दु, अले इपिं लय्ताः।

21 यफ्रेटिस खुसिनिसें कयाः पलिशतीतयगु देश व मिश्रया सिमाना तकयागु फुक्क देशय् सोलोमनं शासन याइगु खः। अन च्वंपिं मनूतयसं सोलोमनयात कर पुलिगु, वयागु जिवंकाछि हे इपिं वयागु अधीनय् च्वन।☆

22 सोलोमनया दरबारय् नयेत छन्हूया लागि न्हयेन्यामुरि (७५) भिंगु छुचुं, सछि व नेय्मुरि (१५०) अन्न,

23 झिम्ह लहिनातःपिं द्रहंत, निझ्म ख्यःयापिं द्रहंत अले सछिम्ह (१००) फै-च्चलयनापं चल्ला, हरिण, जरायो व खाचा माः।

24 वं यफ्रेटिस खुसिया पच्छिमपाखेया फुक्क देश, अर्थात तिफसानिसें कयाः पच्छिमपाखे गाजा तक शासन याइगु खः अले प्यखें शान्ति दु।

25 सोलोमनयागु जिवंकाछि हे उत्तरय् दाननिसें कयाः दच्छिनय् बेर्शेबा तक यहूदा व इस्राएल याउँक च्वन, फुक्क मनूत थथःगु दाखमा व यःमरिमाया क्वय् याउँक च्वन।

26 सोलोमनया रथया सलत तयेत प्यद्रः (४,०००) क्वथात दु। वया झिनिद्रःम्ह (१२,०००) सल दु।☆

27 वया झिनिम्ह जिल्लाया बडा-हाकिमतयसं थथःगु पाः वइगु लाय् सोलोमन जुजु व वलिसें नइपिनिगु लागि माःगु नयेगु नसा बन्दोबस्त याइगु। छुर्कियागु नं मगाःमचाः मजुइमा धकाः इमिसं स्वइगु।

28 इपिं छम्ह छम्हय्सिनं थथःगु पाः वइबलय् सल व रथया सलया नितिं नं तछव व छ्वालि तय्के छवइगु।

सोलोमनया ज्ञान

29 परमेश्वरं सोलोमनयात यक्व बुद्धि व ज्ञान अले समुद्र सिथय् च्वंगु फि ति हे दुग्यां बियादिल।

30 पुर्वयापिं व मिश्रयापिं फुक्क बुद्धि दुपिं मनूत स्वयाः सोलोमन यक्व बुद्धि दुम्ह खः।

31 व मेपिं फुक्क मनूत स्वयाः बुद्धि दुम्ह खः। एज्री एतान अले माहोलया कार्यपिं हेमान, कलकोल व दर्दा स्वयाः नं व यक्व बुद्धि दुम्ह खः। वया नां जःखः च्वंगु फुक्क जाति जातितयथाय् न्यनावन।☆

32 वं स्वद्रःपु (३,०००) हितोपदेश व द्रःछि व न्यापु (१,००५) म्ये च्वल।☆

☆ 4:21 ४:२१ उत १५:१८; २ इति १:२६ ☆ 4:26 ४:२६ १ राजा १०:२६; २ इति १:१४; ९:२५ ☆ 4:31

४:३१ भज ८९ ☆ 4:32 ४:३२ हितो १:१; १०:१; २५:१; श्रेष्ठ १:१

33 वं स्वांसिमाया बारे लेबनानया स्वसिमानिसें कयाः अंगलय् बुयावइगु हिसप तकया बारे बयान यात। वं पशु, इंगः व घिसय् जुयाजुइपिं जन्तुत व न्याया बारे नं स्यन।

34 सोलोमनयागु बुद्धिया बारे स्यूपिं संसारयापिं फुक्क जुजुपिन्सं छवयाहःपिं फुक्क जातियापिं मनूत वयागु बुद्धिया खँ न्यनेत वयाथाय् वइगु।

5

देगः दय्केगु तयारी

२ इति २:१-१८

1 सोलोमन थः अबु दाऊदया थासय् जुजु अभिषेक जूगु दु धइगु खँ न्यनाः दुरोसया जुजु हीरामं वयाथाय् दूतत छवल। छायाःसा व न्हाबलें दाऊदनापं मिलय् जुयाच्चंगु खः।

2 सोलोमनं हीरामयात थ्व खबर छवल —

3 “थःगु जःखः च्वंगु शत्रु देशतनापं जिमि अबु दाऊदं लडाइँ याना हे च्वनेमाल। उकिं परमप्रभुं वय्कःया शत्रुतय्त वय्कःया अधीनय् तया मदितले परमप्रभु थः परमेश्वरया नांया निंति वय्कलं देगः दय्कादी मफुगु खँ छिं सी हे स्यू।

4 तर आः परमप्रभु जिमि परमेश्वरं जितः प्यखेरं आराम बियादीगु दु, उकिं आः जिगु सं शत्रु मदु, छुं मभिंगु घटना नं जुयाच्चंगु मदु।

5 स्वयादिसँ, परमेश्वरं जिमि अबु दाऊदयात थथे धयादीगु खः, ‘जिं छंगु थासय् सिंहासनय् तयाम्ह कायनं हे जिगु नांया निंति देगः दय्की।’ आः जिं जिमि परमप्रभु परमेश्वरया इज्जतया निंति उगु देगः दय्केगु क्वःछिनागु दु।☆

6 “उकिं छिं जिगु निंति लेबनानया देवदास्या सिमा पालेत आज्ञा बियादिसँ। जिमि मनूतय्सं छिकपिनि मनूतनापं मिलय् जुयाः ज्या याइ। छिं गुलि ज्याला क्वःछिनादिल उलि हे ज्याला जिं छिकपिनि मनूतय्त बी। सीदोनीत थें जिपिं सिं पाले सःपिं मखु धकाः छिं सी हे स्यू।”

7 सोलोमनया थ्व खँ न्यनाः हीराम तसकं लय्ताल, अले वं थथे धाल, “थौं परमप्रभुया प्रशंसा जुइमा, छायाःसा थ्व तःधंगु जातियात शासन यायेत दाऊदयात छम्ह बुद्धि दुम्ह काय बियादीगु दु।”

8 अले हीरामं सोलोमनयात थ्व खबर छवयाहल,

“छिं छवयाहयादीगु खबर जिथाय् थ्यन, छितः माक्व देवदास्या सिं व थसिं जिं छितः बी।

9 जिमि मनूतय्सं लेबनानं सिं भूमध्यसागर तक हइ। अले सिंयात चिनाः नांचा थें दय्काः छिं धाःथाय् चुइकाछवयाहये। अन जिं सिं पयंके बी। अले छिं यंकादिसं। छिं जिगु परिवारया लागि नयेगु नसा बियाः जिगु इच्छा पूरा यानादिसं।”

10 उकिं हीरामं सोलोमनयात वयागु इच्छा कथं देवदास्या सिं व थसिं छवयाबिल।

11 सोलोमनं हीरामयात वयागु दरबारय् नइपिन्त नकेत दँय्दसं ५०,००० मुरी छव व ४,५०० लिटर भिंगु जैतूनमाया शुद्धगु चिकं बीगु यात।

12 परमप्रभुं थःगु बचंकथं सोलोमनयात बुद्धि बियादिल। हीराम व सोलोमन मिलय् जुयाच्चवन। इमिसं थःथवय् सन्धि नं यात।

13 सोलोमन जुजुं इस्राएलया फुक्क थासं ३०,००० म्ह मनूतय्त सितिकं ज्या याकेत मुंकल।

14 वं इमित छगू छगू लाय् १०,००० म्ह – १०,००० म्ह यानाः पालंपाः लेबनानय् छवइगु, इपिं लच्छिं लेबनानय् व निला छँय् च्वनीगु। अदोनीराम थुपि सितिकं ज्या याइपिनि नायः खः। ☆

15 सोलोमनया ७०,००० म्ह कु क्वबिपिं व पहाडय् ८०,००० म्ह ल्वहं चाइपिं दु।

16 थ्व ज्या याइपिं मनूतय्गु ज्या स्वयेत सोलोमनया ३,३०० म्ह नायःत नं दु।

17 सोलोमन जुजुया आज्ञा कथं इमिसं देगःया जग तयेत तसकं भिंगु ततःग्वःगु ल्वहं चानाः लिकाल।

18 गेबालया मनूतनापं सोलोमन व हीरामया कारीगरतय्सं देगः दय्केत सिं व ल्वहं चानाः तयार यात।

6

सोलोमनं देगः दय्कूगु

२ इति ३:१-१४

1 इस्राएलीत मिश्र देशं पिहां वःगु प्यसः व चयदँ (४८०) लिपा, सोलोमनं इस्राएलय् राज्य यानाचवंगु प्यंगूगु दँया जीभ* धाःगु निगूगु लाय् वं परमप्रभुया देगः दय्केगु ज्या शुरू यात।

☆ **5:14** ५:१४ १ राज १२:१८ * **6:1** ६:१ उबलय् जीभ धाःगु ला इस्राएलीतयगु पात्रय् निगूगु ला खः। नेपाःया पात्रकथं थ्व बैशाखय् ला। थ्व घटना ई.पू. ९६६ लय् जूगु खः।

2 जुजु सोलोमनं परमप्रभुया निर्ति दयकूगु देगः २७ मिटर ताहाकःगु व ९ मिटर तब्यागु व १३.५ मिटर तज्जाःगु खः।

3 देगःया मू क्वथाया न्ह्यःने च्वंगु दलान देगःया ब्या ति हे ९ मिटर ताहाः। देगःया न्ह्यःनेपाखे व ४.५ मिटर पिहां वःगु दु।

4 हानं वं देगल्य् चिब्यागु तिकिइयाःत दयकल।

5 मू क्वथा व तसकं पवित्रगु थाय्या अंगःया अःखःपाखे व देगःया प्यखेरं अंगःनापं स्वानाच्चंगु क्वथात दयकल।

6 दकलय् क्वय्या २.२ मिटर तब्या। दथुइया तँ २.७ मिटर तब्या अले दकलय् च्वय्या तँ ३.१ मिटर तब्या। धलि अंगलय् दुवामवनेमा धकाः क्वथात देगःया अंगःतनापं स्वाकातःगु दु गुगु अंगलय् फलय् लिधनाच्चंगु दु।

7 देगः दयकूबलय् ल्वहंया खानिइ हे चाना हःगु कुचात जक छ्यल। देगः दयकाच्चंतले उगु थासय् मुगः, कतां वा छुं नं कथंयागु नया ज्याभःया सः ताये मदु।

8 दकलय् क्वय् च्वंगु तँया लुखा देगःया दच्छिनपाखे दु। अनं दथुइयागु व दकलय् च्वय्यागु तँय वनेत स्वहाने दु।

9 थुकथं धलि व देवदास्या सिं पति उकिया पौ दयकाः वं देगः सिधय्कल।

10 वं देगःया प्यखेरं चिचिकुगु क्वथा दयकल। छगू छगू क्वथा २.२ मिटर तजाः। अले स्वसिमाया सिंया धलिमं देगःनापं स्वाःगु दु।

11 परमप्रभुया थ्व वचन सोलोमनयाथाय् वल-

12 “छं दयकाच्चंगु थ्व देगःया बारे धाःसा थथे जुइ- छं जिगु विधि व नियम मानय् यात धाःसा अले जिगु आज्ञा मानय् यात धाःसा जिं छिमि बौ दाऊदयात बियागु बचं छपाखें पुरा याये।☆

13 अले जि इस्राएलया दथुइ च्वने, जिं जिमि प्रजा इस्राएलयात गुबलें नं त्वःते मखु।”

14 थुकथं सोलोमनं परमप्रभुया देगः दयके सिधय्कल।

15 वं देगःया अंगलय् दुनेपाखे देवदास्या सिंपौ बनिसें कयाः धलि तक हे तयाबिल। अले देगःया बँय् धाःसा थसिंया सिंपौत लायाबिल।

16 देगः दुने ल्यूनेपाखे वं बनिसें धलि तक देवदास्या सिंपौत मिलय् यानाः ९ मिटर ताहाकःगु महा-पवित्रगु थाय् दयकल।☆

17 महा-पवित्रगु थाय्या न्ह्यःनेया पवित्रगु क्वथा १८ मिटर ताहाः।

18 देगःया दुने पाखेया देवदास्या सिँइ धाःसा ह्याचवंगु स्वां व लौकाया बुत्ता कियातःगु दु। उपि फुक्क देवदास्यागु खः। ल्वहं छगः नं खने मदु।

19 देगःया दुनेपाखे परमप्रभुया बाचाया सनू तयेत वं व महा-पवित्रगु थाय् दय्कल।

20 थ्व महा-पवित्रगु थाय् ९ मिटर ताहाकः ९ मिटर तब्ब्या अले ९ मिटर तःजाः। महा-पवित्रगु थाय्या लिक्क पिने वं देवदास्या सिँ दय्कूगु थ्व वेदीयात भिंगु लुं भुनाबिल।

21 सोलोमनं देगःया दुनेया ब्वयात भिंगु लुं भुनाबिल, अले वं लुँया सिखःयात सालाः लुं भुनातःगु महा-पवित्रगु थाय् न्ह्यःने थ्यंकाबिल।

22 थुकथं वं दुनेया ब्व फुक्कयात लुं भुनाबिल। वं पवित्रगु थाय्या न्ह्यःनेयागु वेदीयात नं लुं भुनाबिल।*

23 महा-पवित्रगु थासय् वं जैतूनया सिँयागु ४.४ - ४.४ मिटर तज्जाःपि निम्ह कस्ब† दय्कल।

24 छम्ह कस्बया निपुं पपू २.२ - २.२ मिटर ताहाः, अले मेगु नं २.२ मिटर ताहाः। अथे जुयाः छपु पपूया च्वकां मेगु पपूया च्वका तक ४.४ मिटर दु।

25 मेम्ह कस्बया नाप नं ४.४ मिटर दु, छायाःसा निम्हं कस्ब छगू हे नाप व छगू हे आकारयापि खः।

26 निम्हं कस्ब ४.४ मिटर तज्जाः।

27 वं उपि कस्बतय्त देगःया महा-पवित्र थासय् तल। उमिगु पपू थुकथं न्यनावंगु दु कि छम्ह कस्बया छपु पपुतिं छखेपाखेया अंगःयात थ्यूगु दु, मेम्ह कस्बया छपु पपुतिं मेखे पाखेया अंगःयात थ्यूगु दु। अले उमिगु मेगु निपु पपुतिं क्वथाया दथुइ थ्यूगु दु।

28 वं उपि कस्बतय्त लुं भुनाबिल।

29 देगःया महा-पवित्रगु थाय् व पवित्रगु थाय्या छचाःखेरं अंगलय् वं कस्ब, तायागः सिमात व ह्याचवंगु स्वांयागु बुत्ता किल।

30 वं देगःया दुनेयागु व पिनेयागु क्वथाया बै नं लुं भुनाबिल।

31 महा-पवित्रगु थाय्या लुखाया निति न्याकुंलाःगु थां दुगु जैतूनया सिँयागु लुखात दय्कल।

☆ **6:22** ६:२२ प्रस ३०:१-३ † **6:23** ६:२३ कस्ब थ्व कथंयाम्ह स्वर्गदूतयात इमिसं कस्ब धाइगु, थ्व कथंयाम्ह स्वर्गदूत गय्च्वं धकाः सुनानं बांलाक मस्यू। स्वयादिसँ प्रस २५:१८-२०

32 अले उपि लुखाय् वं कस्बत, ताय्गः सिमा व ह्याच्वंगु स्वांया बुत्ता कियाबिल। अले वं कस्बत व ताय्गः सिमायात लुँया पातां भुनाबिल।

33 अथे हे यानाः वं देगःया पवित्र थाय्या लुखाया निति जैतूनया सिँया प्यकूलाःगु थांत दय्कल।

34 वं हतय् चाःहिलिगु निपा खापा दुगु थसिँया निगू लुखा दय्कल।

35 वं उकी कस्बत, ताय्गः सिमा व ह्याच्वंगु स्वांया बुत्ता कियाबिल। अले उपि बुत्तायात उत्थेँ यानाः लुं भुनाबिल।

36 अले वं दुनेया चुक मिलय् यानाः चानातःगु ल्वहंया स्वइवः यानाः व देवदास्या धलिया छइवः यानाः दय्कल।

37 प्यंगू दुँया जीभ लाय् परमप्रभुया देगःया जग तल।

38 झिंछगू दुँया बूलः धाःगु च्यागू लाय् नमूनाकथं व देगः दय्के सिधय्कल। थुकथं वं न्हय्दुँ बिकाः उगु देगः दय्कल।

7

सोलोमनं थःगु दरबार दय्कूगु

1 सोलोमनं थःगु दरबार नं दय्कल। व सिधय्केत झिंस्वदँ (१३ दँ) बित।

2 वं पिङ्ग्यंगू (४४) मिटर ताहाकःगु, निङ्गिगू (२२) मिटर तब्यागु, झिंस्वंगू व बागू (१३.५) मिटर तःजाःगु, प्यइवः देवदास्या थां दुगु, उकिया च्वय् देवदास्या हे धलि दुगु “लेबनानया गुँ” धाःगु दरबार दय्कल।

3 थामय् दिनाच्वंगु उपि धलिया च्वय् देवदास्या पौ तयाबिल। छगू छगू इवलय् झिंन्यापु (१५) धलि यानाः मुक्कं पिङ्ग्यापु (४५) धलि दु।

4 उकिया इयाःत थवंथः स्वकातःगु स्वंगू इवः तज्जाः यानाः दय्कूगु दु।

5 फुक्क लुखाया चौकोसत प्यक् लाः। उपि थवंथः स्वकातःगु स्वंगू इवलय् न्ह्यःनेपाखे दु।

6 वं निङ्गिगू (२२) मिटर ताहाकःगु व झिंस्वंगू व बागू (१३.५) मिटर तब्यागु थामं घेरय् यानातःगु चुक दय्कल। उकिया न्ह्यःने छगू दलान दु, अले उकिया न्ह्यःने थांत व छगू पिने पिहां वयाच्वंगु पौ दु।

‡ 6:38 ६:३८ झिंछगू दुँया बूल उबलय्, बूल धाःगु ला इम्राएलीतय्गु पात्रय् च्यागूगु ला खः। थ्व नेपाःया पात्रकथं कार्तिक/मंसिरपाखे ला। इमिसं ई.पू. ९५९ लय् देगः दय्केगु ज्या सिधय्कल।

7 वं सिंहासनया तधंगु क्वथा अर्थात न्याय याइगु तःधंगु क्वथा दयकल, अन हे वं न्याय याइगु। वं उकियात बनिसें कयाः धलि तक हे स्वसिमां त्वपुयाबिल।

8 वं थः च्वनीगु दरबार न्याय याइगु क्वथा थें हे च्वंक उकिया ल्युने मेगु चुकय वं ब्याहा यानाहःम्ह फारोया म्हाय्या निति नं व थें च्वंगु तःधंगु क्वथा दयकल।✧

9 थुपिं फुक्क महल पिनेनिसें तःधंगु चुक तक व जगनिसें पौ तक करौतीं पायछिगु नापकथं दुने व पिनेपाखे चानातःगु मू वंगु ल्वहँतं दयकूगु दु।

10 जग ततःग्वःगु व भिंगु भिंगु ल्वहँतं दयकूगु दु। गुलि ल्वहं प्यंगू प्वाइन्ट प्यंगू (४.४) मिटर ताहाकः अले गुलि धाःसा स्वंगू व बागू (३.५) मिटर ताहाकः।

11 उकिया च्वय् बांभालाःगु ल्वहं पायछिकथंया नापय् चानाः मिलय् यानातःगु व देवदास्या धलि दु।

12 तःधंगु चुकया छचाःखेरं चानातःगु स्वइवः स्वइवः ल्वहंया दथुइ छइवः देवदास्या धलित दु। परमप्रभुया देगःया दुनेया चुक व उकिया दलान नं अथे हे च्वं।

हुरामया ज्या

13 सोलोमन जुजुं दुरोसय् च्वंम्ह हुरामयात सःतके छवल।

14 वया मां नप्ताली कुलयाम्ह छम्ह विधवा खः। वया बौ दुरोसय् च्वंम्ह कँय्या कारिगर खः। हुराम कँय्या फुक्क कथंया ज्या बांलाक यायेसःम्ह व अनुभवी मनु खः। वं जुजु सोलोमनयाथाय् वयाः वयात ब्यगु फुक्क ज्या यात।

कँय्या निपु थां

२ इति ३:१५-१७

15 वं च्यागू (८) मिटर तज्जाःगु व न्यागू प्वाइन्ट स्वंगू (५.३) मिटर ग्वलाःगु निपु कँय्यागु थां दयकल।

16 वं उपिं थांया च्वय्या ब्वतिइ तयेत कँय्यागु निगू प्वाइन्ट निगू (२.२) मिटर तज्जाःगु छयं नं दयकल।

17 वं छगः छगः थामय् दुगु छयंया निति जालिकथं न्हयपु यख्खाना च्वंगु सिखः दयकल।

18 थांया छयंयात बांलाकेत वं थात दयकूबलय् जालीया प्यखेरं निइवः कँय्या धालेग्वः दु। गुकिं छगू छगू थांया छयंयात त्वपुयातःगु फुक्क छेनय् नं अथे हे यात।

19 दलानया थांया छयंत लिली स्वां बांलगु छगू प्वाइन्ट च्यागू (१.८) मिटर तज्जाः।

20 निगलं थांया छैनय् जालि लिक्कया ख्वला बांलूगू ब्वतिइ, तपुलिया जःखः इवःइवः यानाः निसगः (२००) कँय्या धालेग्वः दय्कातःगु दु।

21 वं थांत देगःया दलानया न्ह्यःने थन। वं दच्छिन पाखेया थांया नां याकीन* तल अले उत्तर पाखेया थांया नां बोअज† तल।

22 उकिया छयं लिली स्वां बांलू। थुकथं थांया ज्या सिधय्कल।

कँय्यागु त्यांकि

२ इति ४:२-५

23 हुरामं नाय्काः कँय्यागु छगः ग्वःलाःगु त्यांकि दय्कल। व निगू प्वाइन्ट निगू (२.२) मिटर तज्जाः अले उकिया ब्या प्यंगू प्वाइन्ट प्यंगू (४.४) मिटर व उकिया छचाःखेरंया नापय् यायेत झिस्वंगू प्वाइन्ट निगू (१३.२) मिटर दुगु खिपः मा।

24 त्यांकिया पिनेया बालाया घेराया क्वय् छचाःखेरं कँय्या निइवः लौकाया बुत्ता दय्कातःगु दु। उपिं बुत्तात त्यांकिनापं धातुया छकु हे कुचां दय्कूगु दु।

25 व त्यांकि कँय्या झिनिम्ह द्रहंया म्हया च्वय् तयातःगु दु, फुक्क द्रहंत पिनेपाखे स्वयाच्चंगु दु। स्वम्ह उत्तरपाखे, स्वम्ह पच्छिमपाखे स्वम्ह दच्छिनपाखे व स्वम्ह पुर्बपाखे स्वयाच्चं पिं खः।

26 त्यांकिया अंगः न्हयेन्यागू (७५) मिलिमिटर ख्वातु। उकिया बाला ख्वलाया बाला थें हे लिली स्वांयागु हः थें च्वं। उगु त्यांकिइ ४४,००० लिटर न्ह्यं।

कँय्या गाडात

27 हुरामं कँय्या झिगः गाडा नं दय्कल। छगः छगः गाडा छगू प्वाइन्ट च्यागू (१.८) मिटर ताहाः छगू प्वाइन्ट च्यागू (१.८) मिटर हे तब्ब्या व छगू प्वाइन्ट स्वंगू १.३ मिटर तःजाः।

28 उपिं थुकथं दय्कूगु दु। उपिं गाडातय्गु सिंपौत दु, सिंपौत फ्रेमय् तयातःगु दु।

29 फ्रेमय् तयातःगु सिंपौलय् सिंह, द्रहं व कस्बया किपा कियातःगु दु। फ्रेमय् नं कँय्या सिंह, द्रहं व कस्बया किपा क्वय् व च्वय् बुताया माला दु।

30 छगः छगः गाडाया प्यपु कँय्या त्याः नापंया कँय्या प्यचा घःचाः दु। अले लः तइगु त्यांकि धंका तयेत प्यंगू कुन्चाय् कँय्या लिधंसात दय्कूगु दु। उपिं लिधंसाय् कँय्या स्वांमाः हनातःगु बुत्ता कियाः छायेपिया तःगु दु।

* 7:21 ७:२१याकीन थुकिया अर्थ व बल्लाकी † 7:21 ७:२१बोअज थुकिया अर्थ वयाके तागत दु

31 गाडाया च्वय् त्याःचाचिंगु फ्रेम दु, गुगु गाडाया च्वयनं पिङ्ग्यागू सेन्टिमिटर पिहावःगु दु अले उकिया चाकः खुइच्यागू सेन्टिमिटर दु। उकिया छचाःखेरं बुता कियातःगु दु। गाडाया सिंपौत प्यकुं लाः, म्वः मलाः।

32 उपि घःचाःत सिंपौया क्वय् दु, अले घःचाःया त्याः गाडानापं स्वाःगु दु। छगू छगू घःचाःया चाकः ब्या खुइखुगू (६६) सेन्टिमिटर दु।

33 उपि घःचाःत रथया घःचाःत थें दय्कातःगु दु। अले त्याः, सिथ, चुकू व दथु फुक्क नाय्कातःगु धातुयागु खः।

34 छगः गाडाया प्यंगू चु दु, गुगु कुन्चाय कुन्चाय गाडां पिहां वःगु दु।

35 गाडाया च्वकाय् छपु निङ्स्वंगू सेन्टिमिटर तःजाःगु बाला दु। तिब बीगु सिंपौत गाडाया च्वकाय् दु।

36 वं तिब बीगु सिंपौतय् कँय्या करूबत, सिंहत व खजूरया सिमां छाय्पिये यात। अले प्यखेरं हनातःगु स्वां दय्कल।

37 थुकथं वं झिगः गाडा दय्कल। उपि फुक्क छगू हे कथं धालय् यानातःगु दु। उमिगु नाप व आकार उत्थें च्वं।

38 अनं लिपा वं कँय्या झिगः बाता दय्कल, छगः छगः गाडाया लागि छगः छगः बाता। हाकनं छगः बाताय् च्यासः व चयगू (८८) लिटर न्ह्यं। छगः छगः बाताया ब्या छगू प्वाइन्ट च्यागू १.८ मिटर दु।☆

39 वं न्यागः गाडा देगःया दच्छिनपाखे अले उत्तरपाखे न्यागः गाडा तल। तग्वःगु त्यांकि धाःसा दच्छिन पुर्बया कुन्चाय् तल।

देगःया सामानया धलः

२ इति ४:११-५:१

40 हुरामं थलबल, बेल्ला व छ्वाकिगु बातात नं दय्कल।

थुकथं हुरामं जुजु सोलोमनया लागि परमप्रभया देगल्य् यानाच्वंगु ज्या सिधय्कल। वं थुपिं ज्वलं दय्कल -

41 निगः थां, थांया च्वकाय् बाता बालूगु निगू थांया च्वय्या ब्व, थांया च्वय्या ब्वयात स्वाइगु निज्वः जालि,

42 निज्वः जालीया लागि प्यसःगः (४००) धालेग्वः (निगः थांया ब्वयात त्वपुइगु छज्वः छज्वः जालीया निंति निइवः धालेग्वः),

43 झिगः गाडा, उकिया झिगः बातानापं,

44 छगः तग्वःगु त्यांकि व उकिया क्वय् झिनिम्ह द्रुहंत।

45 थलबल, बेलचा व छवाकिगु बातात।

हरामं जुजु सोलोमनया लागि परमप्रभुया देगःया निति दय्कूगु फुक्क ज्वलं प्वालाप्वाला थीकातःगु कैय्यागु खः।

46 जुजुं उपि फुक्क ज्वलंयात सुक्कोत व सार्तानया दथुइच्चंगु यर्दनया ख्यलय् साँचाय् धालय् याकाः दय्के ब्यूगु खः।

47 सोलोमनं फुक्क थलबल मलंसे तया तल छायाधाःसा उपि थलबल यक्व दु। कैय्या तौल थुलि दु धकाः धाये थाकु।

48 सोलोमनं परमप्रभुया देगःयात माःगु थुपि सामान नं दय्कल — लुँया वेदी, परमप्रभुयात छायेहःगु मरि तयेगु तेबिल,☆

49 भिंगु लुँया त्वाःदेवा, दुनेया महा-पवित्रगु थाय्या न्ह्यःने

जवपाखे न्याप्वाः व खवपाखे न्याप्वाः,

लुँया स्वांत, मत व चिम्ता,

50 भिंगु लुँया थलबल, मत स्यायेगु ज्वलं,

छवाकेगु बातात व गुँगू मकः।

दकलय् दुने महा-पवित्रगु थाय्या खापाया लागि

व पवित्र थाय्या खापाया लागि लुँया कब्जा।

51 परमप्रभुया देगःया फुक्क ज्या सिधये धुंकाः सोलोमन जुजुं थः अबु दाऊदं परमप्रभुयात छाःगु फुक्क वहः, लुँ व मेमेगु ज्वलं देगःया धुकुतिइ तल।

8

बाचा चिनादीगु सनू देगलय् हःगु

२ इति ५:२-६:२

1 अले सोलोमनं इस्राएलया थकालित, कुल कुलया नायःत व इस्राएलया परिवार परिवारया मू मू मनूतय्त दाऊदया शहर सियोनं परमप्रभुया बाचा चिनादीगु सनू देगलय् यंकेत यरूशलेमय् सःतल।☆

2 एतानीम* धाःगु न्हयगू लाय् जूगु बल्चाबाय्या नखःबलय् इस्राएल्या फुक्क मनूत सोलोमन जुजुयाथाय् मुन।☆

3 इस्राएल्या फुक्क थकालित वयेधुंकाः पुजाहारीतय्सं सनू ल्हन।

4 अले पुजाहारीत व लेवीतय्सं परमप्रभुया सनू, नापलायेगु पाल व उकी दुगु फुक्क पवित्र सामान व ज्वलं क्वबियाः च्वय् यंकल।

5 अले सोलोमन जुजु व वयाथाय् मूपि फुक्क इस्राएलीतय्सं सनूया न्ह्यःने अल्याख फै व दूहंत बां बियाच्वन।

6 अले पुजाहारीतय्सं परमप्रभुया बाचाया सनू देगःया महा-पवित्रगु थासय् हयाः कस्बतय् पपूया क्वय् तयाबिल।

7 सनू तःगु थाय्या च्वय् कस्बतय्गु पपू चकनाच्वंगु दु। सनू व उकिया न्वःयात कस्बतय्गु पपुति त्वपुयातःगु दु।

8 न्वःत ताहाः, अथे जुयाः उमिगु च्वका महा-पवित्रगु थाय्या न्ह्यःनेयागु पवित्र थासं खने दु, तर पवित्र थाय्या पिनेनं खने मदु। उपि थौं तक अन हे दु।

9 उगु सनू दुने मेगु छुं नं मदु, मोशां हौरेब पर्वतय्† सनूइ तःगु निपा त्वहं पौ जक दु। इस्राएलीत मिश्र देशं त्वःतावने धुंकाः परमप्रभुं अन हे इपिलिसें बाचा चिनादीगु खः।☆

10 पुजाहारीत पवित्र थासं पिहां वःबलय् परमप्रभुया देगः सुपाचं जाल।☆

11 पुजाहारीतय्सं अन सुपाँय् दुगुलि सेवा याये मफुत, छायाधाःसा परमप्रभुया महिमां देगः जाःगु दु।

परमप्रभुयात सोलोमनं प्रशंसा याःगु

12 अले सोलोमनं धाल, “हे परमप्रभु, छि ख्वातुगु सुपाँचय् च्वने धकाः छि धयादीगु दु। ☆

13 जिं छि न्ह्याबलें च्वनादीत छगू तसकं तःजिगु देगः दयकागु दु।”

14 इस्राएल्या फुक्क खलः अन दनाच्वंबलय् जुजुं फहिलाः इमित आशीर्वाद बिल।☆

15 अले वं धाल,

* 8:2 ८:२ एतानीम उबलय्, एतानीम धाःगु ला इस्राएलीतय्गु पात्रकथं निगूगु ला खः, थ्व नेपाःया पात्रय् असोज कार्तिकपाखे ला। ई पु १५८ लय् दय्केगु ज्या सिधय्के धुंकाः सोलोमनं देगःयात अर्पण यायेत झिंछला पियाच्वन। ☆ 8:2 ८:२ लेवी २३:२४ † 8:9 ८:९ हौरेब पर्वत हौरेब धाःगु सीनै पर्वतया मेगु नां खः

☆ 8:9 ८:९ व्य १०:५

☆ 8:10 ८:१०-११ प्रस ४०:३४-३५

☆ 8:12 ८:१२ भज १८:११; १७:२

☆ 8:14 ८:१४-२१ २ इति ६:३-११

“परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया प्रशंसा जुइमा! वय्क्लं जिमि बा: दाऊदयात थ्व बचं बियादीगु ख: अले व पूरा नं यानादीगु दु।

16 ‘जिमि मनूतय्त मिश्रं पित हयागु दिननिसें आ: तक जिं जिगु नांया इज्जतया नितिं इस्राएलया छुं नं कुलय् गन नं देग: दय्केत शहर ल्ययागु मदुनि। तर दाऊदयात जिमि मनूतय्त शासन यायेत ल्ययागु दु।’ ☆

17 सोलोमनं हानं धाल, “इस्राएलयाम्ह परमप्रभु परमेश्वरया नांया इज्जतया नितिं जिमि बा: दाऊदं देग: दय्केगु इच्छा या:गु ख:।☆

18 तर परमप्रभुं वयात धयादिल, ‘जिगु नांया इज्जतया नितिं देग: दय्केगु इच्छा याना: छं ख:गु हे यात।

19 अयनं व छं गुबलें दय्के खनी मखु। छं थ: हे कायनं जिगु नांया नितिं जिगु देग: दय्की।’☆

20 “आ: परमप्रभुं थ:गु बचं पूरा यानादिल। जिमि बा:या लिपा जि इस्राएलयाम्ह जुजु जुयागु दु। परमप्रभुं बचं बियादीगु थें आ: जि इस्राएलया सिंहासनय् च्वनागु दु। अले परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरया नांया इज्जतया नितिं जि छग: देग: नं दय्कागु दु।

21 परमेश्वर झी पुर्खातय्त मिश्रं पित हयादी धुंका: बाचा चिना: परमप्रभुं बियादीगु ल्वहं पौत तयात:गु बाचाया सनू तयेत जिं देगलय् छगूथाय् दय्कागु दु।”

सोलोमनया प्रार्थना

२ इति ६:१२-४२

22 अनंलि सोलोमन इस्राएलया फुक्क खलकं खंक वेदीया न्ह्य:ने दन अले थ:गु ल्हा: स्वर्गपाखे ल्हना:

23 प्रार्थना यात,

“हे परमप्रभु! हे इस्राएलयाम्ह परमेश्वर! च्वय् स्वर्ग व क्वय् पृथ्वीइ छि थें जा:म्ह मेम्ह सुं हे ईश्वर मदु। छिं थ: मनूतलिसें थ:गु त:धंगु दयामाया या बाचा पूरा यानादी, गुपिन्सं दुनुगलनिसें छिगु खँ न्यना: जीवन हनी।

24 छिं थ: दास जिमि बा: दाऊदयात बियादीगु बचं पूरा यानादीगु दु। छिं थ:गु हे म्हुतुं बचं बियादीगु ख: अले थौं थ:गु हे ल्हातं जिमिगु मिखाया न्ह्य:ने पूरा नं यानादीगु दु।

☆ 8:16 ८:१६ २ शमू ७:४-११; १ इति १७:३-१०

☆ 8:17 ८:१७-१८ २ शमू ७:१-३; १ इति १७:१-२

☆ 8:19 ८:१९ २ शमू ७:१२-१३; १ इति १७:११-१२

25 “आः हे परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वर! छिं जिमि बाः दाऊदयात बियादीगु थ्व बचं नं पूरा यानादिसँ, ‘छं थें छिमि सन्तानतयसं नं जिगु आज्ञा मानय् यात धाःसा छिमि परिवारय् इस्राएलया गद्दीइ च्वनेत न्ह्याबलें मनू दयाच्चनी।’☆

26 आः, इस्राएलयाम्ह परमेश्वर! छिं थः दास दाऊदयात बियादीगु बचं पूरा यानादिसँ।

27 “तर हे परमेश्वर, छु छि धात्थें पृथ्वीइ मनूतयगु दथुइ च्वनादी फइ ला? स्वर्गत, स्वर्ग स्वया तःजाःगु स्वर्गय् हे छि न्ह्यनी मखु धाःसा जिं दय्कागु थ्व देगलय् झन छि गन न्ह्यनी धकाः?☆

28 अयनं हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर! थःदासया प्रार्थना व इनाप छिं न्यनादिसँ। थौं जिं छिगु न्ह्यःने यानाच्चनागु प्रार्थना व इनाप छिं न्यनादिसँ।

29 छिं थ्व देगलय् चान्हि मिखा ब्वयादिसँ। छिं थ्व थासय् थःगु नां न्ह्याबलें दयाच्चनी धकाः धयादीगु खः। छिकपिनि दासं थ्व थाय्यात स्वयाः प्रार्थना याइबलय् छिं न्यनादिसँ।☆

30 छिकपिनि दास व छिकपिनि मनूत इस्राएलीतयसं थ्व थाय्यात स्वयाः प्रार्थना याइबलय् जिमिगु बिन्ति न्यनादिसँ। थः च्वनादीगु थाय् स्वर्गय् जिमिगु बिन्ति न्यनादिसँ, अले जिमित क्षमा यानादिसँ।

31 “सुनानं थः जःलाखःलाया विरोधय् अपराध यात धाःसा अले वयात पाफ्यकल धाःसा वं थ्व देगः दुने छिगु वेदीया न्ह्यःने पाफल धाःसा

32 छिं स्वर्ग न्यनाः वकथं हे यानादिसँ। थः दासतय्गु दथुइ न्याय यानादिसँ। दोषीयात पायछिगु सजौंय बियादिसँ, दोषी मखुम्हयसित त्वःतकादिसँ।

33 “छिकपिनि मनूत इस्राएलीत छिगु विरोधय् पाप याःगुलि शत्रुतपाखें बुइबलय् अले इपि छिथाय् लिहां वयाः छिगु नां कयाः थ्व देगलय् छितः प्रार्थना व इनाप यानाः छिथाय् लिहां वइबलय्

34 छिं स्वर्ग इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ अले थः मनूत इस्राएलीतय्गु पाप क्षमा यानादिसँ। इमि पुर्खायात छिं बियादीगु देशय् इमित लितहयादिसँ।

35 “छिगु विरोधय् इमिसं पाप याःगुलि आकाशं वा मवल अले छिं दुःख बियादीगुलि पस्ताय् चायाः क्वमिल जुयाः छिगु नां काकां थ्व देगःपाखे स्वयाः छितः प्रार्थना यात धाःसा,

36 हे परमप्रभु, छिं स्वर्ग इमिगु बिन्ति न्यनादिसँ, अले थः दासत इस्राएलीतयगु पाप क्षमा यानादिसँ। इमित इपि जुइमाःगु खःगु लैपु स्यनादिसँ। छिं थः मनूतयत् इमिगु सर्वयया निति बियादीगु थ्व देशय् हाकनं वा वय्कादिसँ।

37 “थ्व देशय् अनिकाल वा महामारी जुइबलय् क्वाःगु फसं वा बालीया ल्वय् वा क्त्वःबुइँचाया बथानं अन्न नाश यानाबीबलय् वा छिकपिनि मनूतयत् इमि शत्रुतय्सं हमला याइबलय् वा इमिगु दथुइ न्हागुं नं विपत्ति वा ल्वय् वइबलय्

38 इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ। छिकपिनि मनूत इस्राएलीत मध्ये सुनानं नुगः मछिंकाः थ्व देगःपाखे थःगु ल्हाः ल्हनाः प्रार्थना यात धाःसा

39 इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ। स्वर्गय् थः च्वनादीगु थासय् छिं इमिगु प्रार्थना न्यनादिसँ अले इमित क्षमा यानादिसँ, इमित ग्वाहालि यानादिसँ। छिं जक सकलें मनूतयगु बिचाः स्यू। उकिं वयागु ज्याकथं वयात लिच्चः बियादिसँ।

40 थथे जिमि पुर्यातयत् बियादीगु देशय् इमिसं थः म्वातले छिगु भय काइ।

41 “छिकपिनि प्रजा इस्राएली मखुम्ह सं परदेशी छिगु नां न्यनाः तापाःगु देशं वइबलय्,

42 (छाय्धाःसा इमिसं छिगु तःधंगु नां, छिगु बल्लाःगु ल्हाः व चकंगु लपुया बारे न्यनी)। व वया थ्व देगःपाखे स्वयाः प्रार्थना याइबलय्

43 छिं थः च्वनादीगु स्वर्ग वयागु प्रार्थना न्यनादिसँ। व परदेशी छु फ्वंगु खः व बियादिसँ। संसारया फुक्क जाति नं छितः इस्राएलीतय्सं थें म्हासीमा अले छिगु आज्ञा मानय् यायेमा। अबलय् जिं छिगु नांया इज्जतया निति थ्व देगः दय्कूगु धकाः इमिसं सी।

44 “छिकपिनि मनूत छिं इमित छवयादीगु लैपुइ थः शत्रुतलिसें लडाइँ यायेत पिहां वनीबलय् इमिसं छिं ल्ययादीगु थ्व शहरपाखे व जिं छिगु नांया निति दय्कागु थ्व देगःपाखे स्वयाः छितः प्रार्थना यात धाःसा

45 अबलय् इमिगु प्रार्थना व बिन्ति स्वर्गय् न्यनादिसँ। अले इमिगु पंलिनादिसँ।

46 “इमिसं छिगु विरोधय् पापयात धाःसा (छाय्धाःसा पाप मयाःम्ह सं मनू मदु) अले इपि खनाः तंचायाः छिं इमित इमि शत्रुतयगु ल्हातय् बियादिल अले इमित ज्वनाः तापाःगु वा सतिगु थःगु देशय् यंकल धाःसा,

47 इमित ज्वनाः यंकूगु देशय् इमिसं दुःख स्यूगुलि थःगु मन हीकाः पस्ताय् चायाः ‘जिमिसं पाप यानागु दु जिमिसं द्रंकागु दु, मभिंगु ज्या यानागु दु धकाः’ छितः प्रार्थना यात धाःसा

48 अले इमित ज्वनाः यंकृपि इमि शत्रुतयगु देशय् हाकनं छिपाखे लिहां वयाः दुनुगलंनिसैं इमि पुर्खातयत् छिं बियादीगु देश व छिं ल्ययादीगु थ्व शहर व छिगु नांया निंति जिं दयकागु थ्व देगःपाखे स्वयाः इमिसं छितः प्रार्थना यात धाःसा

49 थः च्वनादीगु स्वर्गय् इमिगु प्रार्थना व बिन्ति न्यनादिसैं। इमिगु पंलिनादिसैं।

50 छिगु विरोधय् पाप याःपिं छिकपिनि मनूतयत् क्षमा यानादिसैं। इमिसं छिगु विरोधय् याःगु फुक्क अपराध क्षमा यानादिसैं। इमि शत्रुतयत् इमित दया याइपिं यानादिसैं।

51 छायाधाःसा इपिं मिश्र देशया नँ नायकेगु भुतुलि छिं लिगनाहःपिं छिकपिनि मनूत खः।

52 “छिगु मिखा थःदासया बिन्ति व छिकपिनि मनूत इस्राएलीतयगु बिन्तिया निंति चालाच्चवेनेमा। इमिसं बिन्ति याइबलय् छिं ध्यान बियाः न्यनादिसैं।

53 छायाधाःसा छिं इमित थःगु सर्बय् जुइत संसारया फुक्क जाति जातितयगु दथुं अलग यानादिल। गथे हे परमप्रभु परमेश्वर, छिं जिमि पुर्खातयत् मिश्र पित हयादीबलय् थः दास मोशापाखें धयादीगु खः।”

सोलोमनं मनूतयत् आशीर्वाद ब्यूगु

54 सोलोमनं परमप्रभुयात थ्व बिन्ति यायेधुंकाः स्वर्गपाखे ल्हाः ल्हनाः थः पुलि चुयाच्चंगु परमप्रभुया वेदीया न्ह्यःनं व दन।

55 अन मूपिं इस्राएलया फुक्क खलःयात तःसलं थथे धकाः आशीर्वाद बिल,

56 “थःम्हं बचं बियादीगु थें थःगु जाति इस्राएलयात आराम बियादीम्ह परमप्रभुया प्रशंसा जुइमा। वय्कलं थः दास मोशापाखें बियादीगु फुक्क भिंगु बचं वय्कलं पूरा यानादीगु दु।”☆

57 परमप्रभु झी परमेश्वर, झी पुर्खातनापं च्वनादीगु थें झीपिलिसैं नं च्वनादीमा। वय्कलं झीत त्वःतामदीमा।

58 वय्कलं झी पुर्खातयत् बियादीगु उजंत, विधित व आदेशत मानय् यायेत अले वय्कःया फुक्क लँपुइ जुइत वय्कलं झीगु नुगः थःपाखे फस्वय्कादीमा।

59 जिं थौं परमप्रभुया न्ह्यःने यानागु बिन्ति व प्रार्थना चान्हि झी परमप्रभु परमेश्वरया नुगलय् दयाच्चवेनेमा, अले वय्कलं न्हि न्हिया माःकथं थःदासया व थः प्रजा इस्राएलया न्याय यायेगु यायेमा।

60 अले पृथ्वीया फुक्क जातितय्सं परमप्रभु हे परमेश्वर खः वय्कः बाहेक मेम्ह सं ईश्वर मदु धकाः सीमा।

61 छिमिसं थौं थें हे वय्कःया खँ न्यँ अले दुनुगलानिसें वय्कःया आज्ञा मानय् या।”

देगः देछाःगु

२ इति ७:४-१०

62 अले जुजु व वनापं दुपिं इस्राएलया सकल मनूतय्सं परमप्रभुया न्ह्यःने बलि बिल।

63 सोलोमनं परमप्रभुयात २२,००० म्ह द्रुहं व १,२०,००० म्ह फै व दुगुया मेलबलि छाल। थुकथं जुजु व फुक्क मनूतय्सं परमप्रभुया देगःयात देछात।

64 उखुन्हु हे जुजुं परमप्रभुया देगःया न्ह्यःने चुकया दथुइच्चंगु ब्वयात पवित्र यात अले होमबलि, अन्नबलि व मेलबलिया दाः अन हे छाल, छायाःसा वं दय्कूगु कैययागु वेदीइ होमबलि, अन्नबलि व दाःया ब्व मन्ह्यन।

65 सोलोमन व सकल इस्राएलीतय्सं देगलय् न्हयन्हु तक व मेगु न्हयन्हु तक यानाः मुक्कं झिंप्यन्हु बल्चाबाय्या नखः परमप्रभु झी परमेश्वरया न्ह्यःने हन। अन उतरय् च्वंगु लेबो हमातनिसें दच्छिनय् च्वंगु मिश्रया खुसिचा तकयापि यक्व मनूतय्गु भीड दु।

66 नखः सिधय् धुंकाः सोलोमनं मनूतय्त छैय् लितछवल। परमप्रभुं थः दास दाऊद व थः प्रजा इस्राएलयात भिं यानादीगुलिं इपिं सकलें लयतायाः जुजुयात प्रशंसा यायां थथःगु छैय् लिहां वन।

9

परमप्रभुं सोलोमनयाथाय् खनेदय्कः झायादीगु

२ इति ७:११-२२

1 सोलोमन जुजुं परमप्रभुया देगः, दरबार व थःत यःगु फुक्क दय्के धुंकाः

2 परमप्रभुं गिबोनय् थें हाकनं वयात दर्शन बियादिल।☆

3 परमप्रभुं वयात धयादिल,

“जिं छंगु प्रार्थना व जिगु न्ह्यःने याःगु बिन्ति न्यनागु दु। छं दय्कूगु थ्व देगलय् जिं थःगु नां न्ह्याबलेया निंति तयाः उकियात पवित्र यानागु दु। जिगु मिखा व मन न्ह्याबले अन वनाच्चनी।

4 “छ इमान्दार नुगलं व सोझा जुया: छिमि बौ दाऊद थें जिगु न्ह्यःने जुल धा:सा, जिं बियागु फुक्क आज्ञा, विधित व नियमत मानय यात धा:सा

5 जिं छंगु सिंहासनयात सदां बल्लाकाबी। जिं छिमि अबु दाऊदयात थथे धका: बचं बियागु खः, “छिमि परिवारय् इस्राएल्या सिंहासनय् च्वनेत न्ह्याबलें छम्ह मनु दइ।”☆

6 “तर छ वा छिमि सन्तानं जिपाखें फहिला: जिं छन्त बियागु आज्ञा व विधित मानय मयात धा:सा अले मेपिं घःत पुजायात धा:सा

7 जिं इस्राएल्यात बियागु देशं इमित लिनाछवये अले जिं जिगु नांया इज्जतया निति पवित्र यानागु थ्व देगः नं त्वःताबी। अले इस्राएलीत खना: फुक्क मनूत न्हिली, अले फुक्क मनूतयगु दथुइ इमित हेस्याइ अले क्वह्वांकी।

8 आ: थ्व देगः ल्वहंया द्रं जुइ, थ्व देगःयागु न्ह्यःने वनीपि सकलें थ्व खना: थारान्हुइ अले इमिसं थथे धाइ, “छाय् परमप्रभुं थ्व देशयात व थ्व देगःयात थथे यानादीगु जुइ?”☆

9 मनूतयसं थथे लिस: बी, “थः पुर्खातय्त् मिश्रं पित हयादीम्ह परमप्रभु थः परमेश्वरयात त्वःता: इमिसं मेपिं घःतय्त् पुजायात। उकिं परमप्रभुं थ्व विपत्ति इमिथाय् हयादीगु खः।”

सोलोमनं हिरामलिसें सन्धि या:गु

२ इति ८:१-२

10 परमप्रभुया देगः व थःगु दरबार दनेत सोलोमनयात निइदँ बीत।

11 टुरोसया जुजु हीरामं सोलोमनयात मा:गु फुक्क स्वसिमा सिं, थर्सिं व लुँ ब्यूगु खः। उकिं सोलोमन जुजुं हीरामयात गालील्य निइगू शहर बिल।

12 सोलोमनं ब्यूगु शहरत स्वयेत टुरोसं हीराम अन वःबलय् वयात उपिं मयय्ल।

13 वं सोलोमनयात धाल, “अय् जिमि किजा, छिं जित: गज्या:गु गज्या:गु शहर बियादियागु?” अले वं उमिगु नां काबुल तल। थौं तक नं उमिगु नां काबुल* हे जुयाच्चंगु दु।

14 हीरामं सोलोमनयात ४,००० किलोग्राम लुँ छवःगु खः।

सोलोमनया मेमेगु ज्या

२ इति ८:३-१८

☆ 9:5 ९:५ १ राजा २:२-४

☆ 9:8 ९:८ २ राजा २५:९; २ इति ३६:१९

* 9:13 ९:१३काबुल थ्व

काबुल नवाइबलय हिब्रू भाय्या छगू केबाल खँग्वः थें च्वँ, गुकिया अर्थ खः ज्यालगय् मजू।

15 परमप्रभुया देगः, थःगु दरबार, तिबः बीगु तर्गिं, यरूशलेमया पखाः, हासोर, मगिदो व गेजेर दय्केत जुजु सोलोमनं मनूतयत् दास थें ज्या याकूगु खः।

16 (मिश्रयाम्ह जुजु फारों हमला यानाः गेजेर त्याका काल। अन च्वंपि कनानीतयत् स्यानाः शहरयात छवय्काबिल। अले वं उगु शहर सोलोमनं ब्याहायाम्ह थःम्ह्वाय्यात क्वसः बिल।

17 सोलोमनं गेजेरयात हाकनं दय्कल।) व क्वय् च्वंगु बेथ-होरोन,

18 बालात व मरुभूमिइ वयागु हे देशय् लाःगु तदमोर।

19 अले थःगु फुक्क धुकू दुगु शहरत व थःगु रथत, सलत तयेत शहरत नं दय्कल। यरूशलेमय्, लेबनानय् व थःगु राज्यया फुक्क इलाकाय् थःम्हं छु छु दय्के मास्तिवय्कूगु खः वं फुक्क दय्कल।

20 अन इस्राएली मखुपिं मनूत नं च्वनाच्चंगु दु। थुपिं एमोरी, हिती, परिज्जी व यबूसीत खः।

21 थुपिं इस्राएलीतय्सं भज्यंक नाश मयाःपिं जात जातियापिनि सन्तान खः। थुमित सोलोमनं दासयात थें ज्या याकल। थौं तक नं इपिं अथे हे दु।

22 तर सोलोमनं इस्राएलीत सुयातं नं दास दासी मदय्कू। इस्राएलीतय्सं ला सिपाइँ, सरकारी हाकिम, सेनापति, रथया कप्तान व रथ चले याइपिं मनूया ज्या याइगु।

23 सोलोमनं न्यासः व नेय्म्हसित (५५०) मनूतय्गु ज्या स्वइपिं नायः जुइत ल्यल।*

24 दाऊदया शहरं फारोया म्हाय् सोलोमनं दय्कूगु दरबारय् वयेधुंकाः वं तिबः बीगु तर्गिं दय्कल।

25 थःम्हं परमप्रभुया निंति दय्कूगु वेदीइ सोलोमनं दँय् स्वक्वः परमप्रभुया न्ह्यःने होमबलि व मेलबलि छाइगु खः। अले उपिंनापं धुपाँय् नं च्याकीगु खः। थुकथं वं देगः दय्केगु ज्या सिधय्कल।*

26 जुजु सोलोमनं लाल समुद्रया सिथय् दुगु एदोमया एलात लिक्कया एस्योन-गेबेरय् जहाजत नं दय्कल।

27 अले हीरामं समुद्रया बारे ज्ञान दुपिं थः मनूतयत् सोलोमनया मनूतनापं जहाज चले यायेत छवल।

28 इपिं जहाजं ओपीरय् वन अले अनं झिंखुगू (१६) टन लुँ हयाः सोलोमन जुजुयात बिल।

10

शेबायाम्ह रानी सोलोमनयात नापला: वःगु

२ इति ९:१-१२

1 गुबलय् शेबायाम्ह रानी सोलोमनया नां व वया परमप्रभुलिसें दुगु स्वापुया बारे न्यन, उबलय् व थाकुगु थाकुगु न्ह्यसःत ज्वनाः सोलोमनयात जाँचय् यायेत वल।☆

2 वं थःनापं छगू हुल सेवा याइपिं मनूत अले मसला, यक्व लुँ क्वबिका तःपिं ऊँतत व मू वंगु थी ज्वनाः वल। वं सोलोमनयात नापलात अले वयागु न्ह्यःने थःगु नुगलय् दुगु न्ह्यसःत तल।

3 सोलोमनं वयागु फुक्क न्ह्यसःया लिसः बिल। वयागु छगू नं न्ह्यसः जुजुयात थाकु मजू।

4 शेबायाम्ह रानी सोलोमनया बुद्धि व वं दय्कूगु दरबार खन।

5 अले वं सोलोमनयागु टेबिलयागु नयेगु नसा, दरबारया भारदारतय्गु च्वनेगु पहःचहः, झःझः धाःगु वसः पुनातःपिं च्यःत, व दाखमघ त्वंकीपिं व परमप्रभुया देगलय् वं छाःगु होमबलि फुक्क खनाः व वातां जुल।

6 वं जुजुयात धाल, “छिं यानादीगु ततःधंगु ज्या व छिगु बुद्धिया बारे जिं थःगु देशय् छु न्यना व धातर्थे खः खनिसा।

7 तर थः हे वयाः थःगु मिखां मखंतले मनूतयसं धाःगु खँय् विश्वास मयाना। छिगु बुद्धिया बारे जिं बच्छि हे न्यनागु मदु खनिसा। छिके मनूतयसं धाःगु स्वयाः यक्व बुद्धि व धन-सम्पत्ति दु खनिसा।

8 धन्य खः छिकपिनि मनूत! न्हियान्हिथं छिगु न्ह्यःने च्वनाः छिगु बुद्धिया खँ न्यनीपिं छिकपिनि थुपिं हाकिमत धन्य खः।

9 परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरया प्रशंसा जुइमा। वय्कः छि खनाः गुलि लयतायादी व छितः जुजु दय्काः थःगु नामय् शासन याके बियाः क्यनादीगु दु। छाथधाःसा परमप्रभुं इस्राएलयात सदां माया यानादी। उकि न्याय व धार्मिकता तया तयेत वय्कलं छितः इस्राएलयाम्ह जुजु दय्कादीगु दु।”

10 अनंलि वं जुजुयात प्यंगू (४) टन लुँ, यक्व मसला व मू वंगु थीत बिल। शेबाया रानी सोलोमन जुजुयात ब्यूगु ति हे यक्व मसला हाकनं गुबलें महल।

11 (हीरामया जहाजं ओपीरं लुँ हइगु। अनं इमिसं चन्दनया सिं व मू मू वंगु थी नं जहाजं हइगु।

12 जुजुं थुपि चन्दनया सिं परमप्रभुया देगः, दरबारया लागि थां, म्ये हालीपिनिगु निति वीणा व सारंगीत दयकल। थ्व स्वयाः न्हापा यहदा देशय् थज्याःगु चन्दनया सिं सुनानं खंगु मदु अले थौं तक नं खने मदुनि।)

13 शेबायाम्ह रानीं प्वंगु फुक्क जुजु सोलोमनं वयात बिल। थ्व बाहेक वं तःधंगु नुगलं मेगु नं यक्व बिल। अले व थः मनूतनापं थःगु देशय् लिहां वन।

सोलोमन जुजुया सम्पत्ति

२ इति १:१३-२९

14 दैय्दसं सोलोमन जुजुयाथाय् २३,००० किलोग्राम ति लुं वइगु।

15 उलि जक मखु वयाथाय् बन्जाःतपाखें नं कर वइगु। अरबी जुजुपि व इस्राएलया प्रान्त प्रान्तयापि बडा-हाकिमतय्सं पुलिगु कर नं वयात दइगु।

16 सोलोमन जुजुं लुंया पातायागु निसःग ततःधंगु ढाल दयकल। छगू छगू ढाल दयकेत न्हयगू किलोग्राम ति लुं छयल।

17 सोलोमनं लुंया पातायागु स्वसःग चिचीधंगु ढाल नं दयकल। छगू छगू ढालय् १.७ किलोग्राम ति लुं दु। जुजुं “लेबनानया गुँ” धाःगु दरबारय् उपिं तल।

18 अले जुजुं किसिया दं तयाः बांलाकातःगु छगू तःधंगु सिंहासन नं दयकाः उकियात भिंगु लुं भुनाबिल।

19 उगु सिंहासनया खगू त्वाथः दु। उकिया ल्युनेपाखे ग्वःलाःगु च्वका दु। फेतुयेगु थाय्या निखेपाखें ल्हाः दिकेगु थाय् दु, अले उपिं ल्हाः दिकेगु थाय्यापं दनाच्चपिं सिंहत दयकातःगु दु।

20 खगुलि त्वाथःया निखेपाखे छम्ह छम्ह यानाः मुक्क झिनिम्ह सिंह दु। सोलोमनया सिंहासन थें ज्याःगु सिंहासन संसारय् मेगु मदु।

21 जुजु सोलोमनया फुक्क त्वनेगु ख्वलात लुंयागु खः। अले “लेबनानया गुँ” धाःगु दरबारय् दुगु फुक्क थलबल नं लुंयागु खः। छुं नं चिज वहलं दयकूगु मखु छायाधःसा सोलोमनया पालय् वहः तसकं दं।

22 हीरामया जहाजतनापं समुद्रय् वनीगु वया ब्यापारी जहाज नं दु। वया जहाजं स्वदँ-स्वदँय् छकः लुं, वहः, किसिया दं, माकः व म्हाय्खा ज्वनाः वइगु।

23 सोलोमन जुजुयाके पृथ्वीयापि मेपि जुजुपिन्के स्वयाः यक्व धन-सम्पत्ति व बुद्धि दु।

24 परमेश्वरं वयागु नुगलय् तयादीगु बुद्धि न्यनेत पृथ्वीयापि फुक्क मनूतय्सं वयात नापलाये मास्ति वय्कीगु।

25 वयाथाय् वइपि सकसिनं दँय्दसं वहः व लुँया थलबल, वसः, ल्वाभः, अन्तर, मसला अले सल व खच्चरत कोसेलि हइगु।

26 सोलोमनं रथ व सल मुंकल। वया १,४०० ग रथ व १२,००० म्ह सल दु। उमित वं रथ तइगु शहर शहरय् व यस्शलेमय् थःथाय् तल।☆

27 जुजुं यस्शलेमय् वहःयात ल्वहं थें दंकाबिल। वया पालय् यस्शलेमय् देवदास्या सिं पच्छिमी फेदीया यःमरिमा थें हे यक्व दु।

28 सोलोमनया सलत मिश्र देश व क्यूए* हइगु खः। जुजुया बन्जातय्सं उपि क्यूए उबलय्यागु मूकथं न्याना हइगु।☆

29 इमिसं मिश्र देशं छगः रथ, ६.९ के.जी. वहः व छम्ह सल १.७ के.जी. वहलं झिके याइगु। इमिसं उपि हिंतीतय् व अरामीतय् जुजुपिन्थाय् नं छवइगु।

11

सोलोमनया कलाःपि

1 जुजु सोलोमनं यक्व विदेशी मिस्तयत् ययकल। फारोया म्हाय् बाहेक वं मोआबी, अम्मोनी, एदोमी, सीदोनी व हिंती मिस्तयत् ब्याहा यात।☆

2 उपि जातितयगु बारे परमप्रभुं इस्राएलीतयत् थथे धयादीगु खः, “छिमिसं इपिलिसें ब्याहा याये मते, छायाःसा इमिसं छिमिगु मनयात इमि घःतपाखे हीकाबी।” अयनं सोलोमन उपि मिस्तयगु मतियाय् तःक्यन।☆

3 सोलोमनया न्हय्सःम्ह जुजु खलःयापि कलाःपि दु। वया स्वसःम्ह मथ्याःपि कलाःपि नं दु। वया कलाःपिन्सं वयागु मनयात परमेश्वरपाखें तापाकाबिल।

4 सोलोमन बुरा जूबलय् वया कलाःपिन्सं वयागु मनयात विदेशी घःतपाखे हीकाबिल। थः अबु दाऊद थें व दुनुगलनिसें परमप्रभु थः परमेश्वरया भक्त मजू।

5 वं सीदोनीतय् अशतोरैत घःमय् जु व अम्मोनीतय् घच्चाइपूम्ह घः मोलोखयात पुजायात।

6 वं परमप्रभुयात मयःगु बांमलाःगु ज्या यात। थः बौ दाऊद दुनुगलनिसें परमप्रभुया ल्यु जूगु थें व मजू।

7 यस्शलेमया पुर्बपाखेया पहाडय् वं घच्चाइपूम्ह मोआबी घः कमोश व अम्मोनीतय् घच्चाइपूम्ह घः मोलोखयात पुजा याइगु पुजा यायेगुथाय् दय्कल।

☆ 10:26 १०:२६ १ राजा ४:२६ * 10:28 १०:२८ क्यूए क्यूएयात थौकन्हय् टकी इ तार्सूस पहाड धकाः धायेगु याइ ☆ 10:28 १०:२८-२९ व्य १७:१६ ☆ 11:1 ११:१ व्य १७:१७ ☆ 11:2 ११:२ प्रस ३४:१६; व्य ७:३-४

8 वं थः फुक्क विदेशी कलाःपिनिगु निंति पुजा यायेगुथाय् दय्कल। अन इमिसं थः घःतय्त धुपाँय् च्याकीगु अले बलि छाइगु।

9 परमप्रभु सोलोमन खनाः तंचायादिल। छायाःसा निकः वयाथाय् खनेदय्कः झाःम्ह परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरपाखें व तापानावंगु खः।

10 वय्कलं सोलोमनयात मेपिं घःतय्गु ल्यू जुइ मते धकाः धयादीगु जूसां सोलोमनं परमप्रभुया आज्ञा मानय् मयात।

11 उकिं परमप्रभुं सोलोमनयात धयादिल, “छं थथे याःगुलि अले जिं छन्त बियागु आज्ञा मानय् मयाःगुलि जिं छंगु ल्हातं राज्य लाकाकाये अले छिमि छम्ह भारदारयात बी।

12 अयनं छिमि अबु दाऊदया निंति छ म्वानाच्चवंतले जिं अथे याये मखु। तर छिमि काय्या ल्हातं राज्य लाकाकाये।

13 अयनं फुक्क राज्य ला लाकाकाये मखु तर जिम्ह दास दाऊदया निंति अले जिं ल्ययागु यरूशलेमया निंति जिं वयात छगू कुल बी।”

सोलोमन जुजुया शत्रुत

14 अबलय् परमप्रभुं एदोमी जुजु खलःयाम्ह एदोमी हददयात सोलोमनया शत्रु दय्कादिल।

15 व स्वयाः यक्व न्हापा, दाऊदं एदोमयात बुकेधुंकाः वया सेनापति योआब लडाइँलय् सीपिं इस्राएलीतय्त थुनेत अन वंबलय् उगु देशयापि सकलें मिजंपिन्त स्याःगु खः।

16 एदोमयापिं फुक्क मिजंतय्त मस्यातले योआब व इस्राएलया सेना अन खुला तक च्वन।

17 अबलय् हदद मचा हे तिनि, व वया अबुया सेवा याइपिं छुं एदोमी हाकिमतलिसें मिश्र देशय् बिस्युं वन।

18 इपिं मिघान जुयाः पारानय् वन। अले पारानं छुं मनूत ब्वनाः इपिं मिश्रया जुजु फारोयाथाय् वन। मिश्रयाम्ह जुजुं हददयात जमिन व छखा छें बिल, वयात नयेगु व त्वनेगु व्यवस्था यानाबिल।

19 हददलिसें फारो तसकं लय्ताल। जुजुं वयात थः कलाः रानी तहपनेसया केहेंलिसें ब्याहा यानाबिल।

20 तहपनेसया केहें हददपाखें गनूबत नांयाम्ह काय् बुइकल। व मचायात तहपनेसं दरबारय् हल। अन गनूबत फारोया थः हे काय् म्हाय्पिलिसें च्वन।

21 दाऊद व वया सेनापति योआब सित धइगु खँ हददं मिश्रय् न्यन। वं मिश्रयाम्ह जुजुयात धाल, “जितः थःगु देशय् लिहां वनेबियादिसँ।”

22 फारौ न्यन, “थन छन्त मगाःगु छु दु धकाः छन्त थःगु देशय् लिहां वने मास्ति वःगु? हददं लिसः बिल,

“थन जितः मगाःगु छुनं मदु, अयनं दया यानाः जितः वनेबियादिसँ।”

23 हानं परमेश्वरं एल्यादाया काय् रेसोनयात सोलोमनया शत्रु यानादिल। व थः मालिक सोबाया जुजु हददेजेरपाखें बिस्युं वंम्ह खः।

24 दाऊदं सोबाया सेनायात नाश यायेधुंकाः रेसोन मनूत मुंकाः विद्रोहीतय् नायः जुल। अले इपि दमस्कसय् वन, रेसोनं दमस्कसय् राज्य यात।

25 सोलोमन म्वानाच्चंतले रेसोन इस्राएल्या विरोधी जुल अले हददं थें हे वं नं समस्या बिल। वं इस्राएल्यात घृणा यात अले अरामय् राज्य यात।

यारोबाम सोलोमनया विरोधी जूगु

26 जेरेदायाम्ह छम्ह एफ्राइमी नबातया काय् यारोबाम नं जुजुया विरोधय् विद्रोही जुल। व सोलोमनया अधिकृत खः। वया मां विधवा सेरूआ खः।

27 व विद्रोही जूगु कारण थथे दु – सोलोमनं तिबः बीगु तर्गित दयकल, अले थः अबु दाऊदया शहरया पखाःया प्वाः तिनाबिल।

28 यारोबाम छम्ह खुबी दुम्ह मनू खः, व ल्याय्म्हम्ह मनूया मेहेनत खनाः सोलोमनं वयात योसेफया कुलतय् सितिकं ज्या याइपिनि नायः ल्यल।

29 उबलय् हे यारोबाम यरूशलेमं पिने वनाच्चंबलय् शीलिया अगमवक्ता अहियाहं लैय् वयात नापलात। अहियाहं न्हगु गा न्ययाच्चंगु खः। ख्यलय् इपि निम्ह हे जक दु।

30 थःम्हं न्ययाच्चंगु गा खुनाः अहियाहं झिनिक् यात।

31 अले वं यारोबामयात धाल, “थुकिं झिक् छं का, छायाधाःसा परमप्रभु इस्राएल्या परमेश्वरं छन्त थथे धयादी, ‘स्व! जिं सोलोमनया ल्हातं राज्य कयाः झिगू कुल*’ छन्त बी।

32 तर जिम्ह दास दाऊदया निंति व इस्राएल्या फुक्क कुलं ल्यःगु शहर यरूशलेमया निंति छगू कुल धाःसा वयागु जुइ।

* 11:31 ११:३१ झिगू कुल उबलय्, इमिगु मतिइ शिमियोन कुल धाःगु यहदा कुलयागु हे छगू ब्वः खः। अथे जुयाः इमिसं निगू कुलयात छगू हे कुल कथं ल्याः खाइगु खः।

33 जिं थये याये, छायाधाःसा इमिसं जितः त्वःताः सीदोनीतय् अशतोरेत घःमयजु, मोआबीतय् घः कमोश व अम्मोनीतय् घः मोलोख्यात पुजा यात। इपिं जिगु लैपुइ जूगु मदु, जितः यःगु ज्या याःगु मदु, सोलोमनया अबु दाऊदं मानय् याःथें जिगु विधि व नियम इमिसं मानय् याःगु मदु।

34 “अयनं थुबलय् जिं वयागु ल्हातं फुक्क राज्य लाकाकाये मखु। जिगु आज्ञा व विधि मानय् याःम्ह जिं ल्ययाम्ह दास दाऊदया नितिं सोलोमन म्वाना च्वंतले वयात शासक याना हे तये।

35 वया काय्या ल्हातं कयाः झिगू कुलया राज्य धाःसा छन्त बी।

36 जिगु नां तयेत ल्ययागु शहर यरूशलेमय् जिगु न्ह्यःने जिम्ह दास दाऊदया छप्वाः मत च्यानाच्चनेमा धकाः छगू कुल जिं वया काययात बी।

37 अले जिं छन्त ल्यये, छंगु मनं इच्छा याःपिं सकसितं छं शासन याइ। छ इस्राएलयाम्ह जुजु जुइ।

38 जिम्ह सेवक दाऊदं थें छं जिगु आज्ञा मानय् यात धाःसा अले जिगु लैपुइ वन धाःसा अले जिगु विधि व आज्ञा मानय् यानाः जितः यःगु ज्या यात धाःसा जि न्ह्याबलें छनापं दइ। जिं छंगु वंशया नितिं नं दाऊदया नितिं याना थें छगू न्ह्याबलें दयाच्चनीगु वंश दयके।

39 थुकिं यानाः हे जिं दाऊदया सन्तानतय् क्वह्यंकेबी, तर न्ह्याबलेंया लागि मखु।”

40 अनंलि सोलोमनं यारोबामयात स्यायेत स्वल्, तर यारोबाम मिश्र देशय् शीशक जुजुयाथाय् बिस्सुं वन, सोलोमन मसीतले व अन हे च्वन।

जुजु सोलोमन सीगु

२ इति ९:२९-३१

41 सोलोमन जुजु ज्याच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या व वयागु बुद्धिया बारे सोलोमनया इतिहासया सफलइ च्वयातःगु दु।

42 सोलोमनं यरूशलेमं इस्राएल न्यंक पिइदँ तक शासन यात।

43 सोलोमन थः पुर्खात थें सित अले वयात वया अबु दाऊदया शहरय् थुनाबिल। वया लिपा वया काय् रहबाम जुजु जुल।

12

उत्तरया कुलतय्गु विद्रोह

२ इति १०:१-१९

1 रहबाम शकेम^{*} वन, छायाःसा इस्राएल्यापि सकलें मनूत वयात जुजु दयकेत अन वंगु खः।

2 थ्व खँ न्यनाः नबातया काय् यारोबाम मिश्र देशं लिहां वल। उबलय् तक व मिश्र देशय् चवनाच्वंगु खः, अन व सोलोमन जुजु खनाः ग्यानाः बिस्युं वंगु खः।

3 अथे जुयाः इस्राएल्या नायःतय्सं यारोबामयात सःतके छवत। अले यारोबाम व इस्राएल्या फुक्क खलः वयाः रहबामयात थथे धाल,

4 “छिकपिनि बौनं जिमित इयातुगु कु क्वबिकाः जिमिगु जीवनयात थाकुका ब्यूगु खः। उगु इयातुगु कुयात याउँका बियादीसा जिमिसं छिगु सेवा याये।”

5 रहबामं इमित धाल, “थ्व खँय् बिचाः यायेत जितः स्वन्ह्या ई ब्यू छिपिं स्वन्ह लिपा वा।” उकिं मनूत अनं वन।

6 रहबाम जुजुं थः बौ सोलोमनयात व म्वाना चवंतले सल्लाहबीपिं थकालितलिसें खँ ल्हात। वं इमित न्यन, “थुपिं मनूतय्त जिं छु लिसः बीगु, छिकपिनिगु छु सल्लाह दु?”

7 बुरापिन्सं रहबामयात धाल, “छिं थुपिं थकालितय्त बांलाःगु व्यवहार यानाः थुमित यःगु सल्लाह बियादिल धाःसा अले थुपिलिसें बांलाक खँ ल्हानादीसा थुमिसं न्ह्याबलें छिगु सेवा याइ।”

8 तर वं उपिं थकालिपिनिगु सल्लाह मन्यंसे थःनापं ब्वलंपिं अले थःगु सेवा याइपिं ल्याय्महतय्के सल्लाह काल।

9 वं इमित न्यन, “ ‘छिकपिनि बौनं जिमिके तयादीगु कु याउँकाबियादिसँ’ धकाः जितः बिन्ति याःवःपिं मनूतय्त जिं छु लिसः बीगु? जिं छु यायेगु, छिमिगु छु सल्लाह दु?”

10 इमिसं लिसः बिल, “ ‘छिकपिनि बौनं जिमित इयातुगु कु क्वबिकादीगु दु, उकियात याउँकाबियादिसँ’ धकाः छितः धाः वःपिं मनूतय्त छिं थथे धयादिसँ ‘जिमि बौया जँ स्वयाः जिगु कान्छी पतिं हे तःत्याः!’

11 जिमि बौनं छिमित इयातुगु कु क्वबिकल, जिं छिमित थ्व स्वयाः झन इयातुगु कु क्वबिकाबी। वय्कलं छिमित कोर्न दाय्कादीगु खः तर जिं छिमित झन कं दुगु कोर्न दाय्काबी।”

12 अथे जुयाः जुजुं धाःथें यारोबाम व सकलें मनूत स्वन्ह लिपा वयाथाय् लिहां वल, अले धाल, स्वन्ह लिपा हाकनं जिथाय् वा।

* 12:1 १२:१ शकेम थ्व उत्तरी राज्यया झिगु कुलया राजधानी खः, अथे जुयाः थुपिं झिगु कुलया नायःतय्सं रहबाम इमि राजधानीइ वयाः इमि जुजु जूगु यय्कल।

13 जुजु थकालितयगु सल्लाह मन्यसे ल्याय्महतयगु सल्लाहकथं कडा जुयाः मनूतयत् खँ ल्हात

14 वं धाल, “जिमि बौन छिमित इयातुगु कु क्वबिकादिल, जिं झन इयातुगु कु क्वबिकाबी। वय्कलं छिमित कोरौ दाय्कादीगु खः, तर जिं छिमित कं दुगु कोरौ दाय्काबी।”

15 थुकथं जुजु रहबामं उपि मनूतयगु खँ न्यं हे मन्यं छायाधाःसा शीलोयाम्ह अगमवत्ता अहियाहपाखें नबातया काय् यारोबामयात परमप्रभुं धयादीगु वचन पूवनेत वय्कलं थज्याःगु अवस्था हयादीगु खः।

16 जुजु थःगु खँ मन्यंगु खनाः फुक्क इस्राएल चिल्लाय् दनाः हाल, “छु झीपि दाऊदया परिवारया ब्वः खः ला?

यिशैया काय्काके झीगु छुं अधिकारया भाग मदु।

हे इस्राएल, थथःगु पालय् हूँ!

हे दाऊद, छं थःगु हे छँ स्व!”

अनंलि इस्राएलयापि मनूत थथःगु छँय् वन।☆

17 तर रहबामं यहदाया शहर शहरय् च्वनाच्चपिं इस्राएलीतयत् शासन याना हे च्वन।

18 अले जुजु रहबामं दासयात थें ज्या याकूपि मनूतय् नायः अदोनीरामयात इमिथाय् छवल। तर इस्राएलीतयसं वयात ल्वहँतं कय्काः स्यात। जुजु रहबाम धाःसा हथाय् पथासं थःगु रथय् च्वनाः यरूशलेमय् बिस्युं वन।

19 अबलय्निसें आः तक नं उत्तरी इस्राएलया मनूत दाऊदया परिवारया विरोधी जूगु दु।

20 यारोबाम लिहां वःगु खँ न्यनाः इस्राएलयापि मनूतयसं वयात छगू सभाय् सःतल, अले वयात इस्राएलयाम्ह जुजु ल्यल। यहदा कुलयापि मनूत जक दाऊदया परिवारनापं मिलय् जुयाच्चन।

शमायाहया अगमवाणी

21 रहबाम यरूशलेमय् थ्यंकः वल। अले वं इस्राएलनापं लडाइँ यानाः थःगु राज्य हाकनं लित कायेत यहदा व बेन्यामीन कुलयापि १,८०,००० म्ह सिपाईत मुंकल।☆

22 तर परमेश्वरया मनू शमायाहयाथाय् परमप्रभुया थ्व वचन वल,

23 “सोलोमनया काय् यहदायाम्ह जुजु रहबामयात अले यहदा व बेन्यामीनय् दुपि फुक्क इस्राएलीतयत् थथे धा,

24 ‘परमप्रभुं थथे धयादी – छिपि थः इस्राएली दाजुकिजापिनापं लडाईं यायेत थहां वने मते! छिपि सकलें थथःगु छैय् लिहां हूँ छायाधाःसा थ्व ज्या जिं यानागु खः।’ ” उकिं इमिसं परमप्रभुया खँ न्यन, अले परमप्रभुं उजं बियादीगु थें यारोबामलिसें लडाईं मयासैं छैय् लिहां वन।

बेथेल व दानय् लुँयाम्ह निम्ह द्रहंचा

25 यारोबामं एफ्राइमया पहाडी देशय् च्वंगु शेकेम शहरयात पखाः व ध्वाखा दय्काः बल्लाकल, अले व अन हे च्वन। वं अनं वनाः पनीएल शहर नं बल्लाक दय्कल।

26 यारोबामं थथे बिचाः यात, “थ्व राज्य दाऊदया परिवारया ल्हातय् हे लिहांवनी जुइ।

27 थुपि मनूत यस्शलेमय् परमप्रभुया देगलय् बलि छायेत वन धाःसा इमिगु मन यहदाया जुजु रहबामपाखे लिहांवनी। अले जितः स्यानाः इपि रहबामयाथाय् हे लिहांवनी।”

28 अले सल्लाह बीपिनिगु सल्लाह कयाः जुजुं लुँयाम्ह निम्ह द्रहंचा दय्कल। वं मनूतय्त धाल, “छिमित यस्शलेमय् वनेत थाकुइ। हे इस्राएलीत, छिमित मिश्र देशं पित हयादीपि छिमि घःत थुपि हे खः!”☆

29 वं छम्ह द्रहंचा बेथेलय् व मेम्ह दानय् थापं यात।

30 थ्व हे खँ इस्राएलय् पाप जुल। मनूत उपि मध्ये छम्ह द्रहंचायात पुजा यायेत उत्तरय् दान तक नं वनेगु यात।

31 उबलय् तक परमप्रभुयात आराधना यायेत देगः दय्कूगु मनुनि। अथे जुयाः यारोबामं घःपुजा यायेगु थाय्त थांत नं दय्कल। अले लेवीया सन्तान मखुपि मनूतय्त नं पुजाहारी ल्यल।

32 वं च्यागूगु लाया झिन्यान्हु खुन्हु यहदाय् हनीगु नखः‡ थें छगू नखः शुरु यात, वेदीइ बलि छाल। बेथेलय् थःम्हं दय्कूपि द्रहंचातय्त बलि छाल। बेथेलय् थःम्हं

☆ 12:28 १२:२८ प्रस ३२:४ † 12:29 १२:२९ बेथेलय् व मेम्ह दानय् थ्व शहर इस्राएलया उत्तरी राज्यया झिगु कुलया देशया दच्छिनया कुन्चाय् ला, दान शहर उगु देशया उत्तरया कुन्चाय् ला, थुकथं वं इस्राएलया उत्तरी राज्यय् न्ह्याम्हसिनं नं आराधना यायेत उपि निगू शहर मध्ये छगुलिइ वनेमाःगु नियम दय्कल। ‡ 12:32 १२:३२ यहदाया मनूतय्सं हनीगु नखः यक्व मनूतय्सं थ्व नखः न्हयगूगु लाया झिन्यान्हु दुखुन्हु शुरु जुइगु नखः खः धका बिचाः याइ। यारोबामयात थःमनूतयगु आराधना याइगु तरिका हीके मास्ति वः। अथे जुयाः यारोबामं निगू मूर्ति दय्कल अले लेवी कुलयापि पुजाहारीतयगु थासय् मेगु कुलयापि पुजाहारीत तल। ३३ पदय् यारोबाम पुजाहारी मखुसां वं थम्हं हे बलि बिल। स्वयादिसँ लेवी २३:३३-३४

दयकूग पुजा यायेगु थाय्या निति पुजाहारीतयत् नं ल्यल।

33 अले थःम्हं ल्यःगु च्यागूगु लाया झिंन्यान्हु खुन्हु व बेथेलय् थःम्हं अन दयकूग वेदीइ बलि छाःवन, वं इस्त्राएलीतय्गु निति नखः शुरू यात, अले व वेदीइ बलि बीत वन।

13

यहदां वःम्ह परमेश्वरया मनू

1 यारोबाम बलि बीत वेदी लिक्क दनाच्चंबलय् परमप्रभुया आज्ञाकथं परमेश्वरया छम्ह मनू यहदां बेथेलय् वल।

2 परमप्रभुया वचनपाखें वं वेदीया विरोधय् तःसलं थथे धाल, “वेदी, अय वेदी! परमप्रभुं थथे धयादी, ‘दाऊदया घरानाय् योशियाह नांयाम्ह छम्ह कायमचा बुइ। वं थन बलि छाइपि पुजा याइगु थाय्यापि पुजाहारीतयत् छंगु घःने हे बलि छाइ, अले छंगु घःने मनूया क्वैय् छवय्की।’ ” ☆

3 उखुन्हु हे परमेश्वरया मनुखं थथे धयाः छगू चिं बिल, “परमप्रभुं धयादीगु चिं थ्व हे खः। स्व! थ्व वेदी कुचा कुचा जुयाः दुनी अले थुकी दुगु नौ बैय् वाइ।”

4 परमेश्वरया मनुखं बेथेलय् च्वंगु वेदीया विरोधय् धाःगु खँ न्यनाः यारोबाम जुजुं वेदीं वयात थःगु ल्हातं क्यनाः धाल, “वयात ज्वै!” उग्रिमय् हे जुजुया ल्हाः सुकूचिन। वं थःगु ल्हाः क्वकाये मफुत।

5 परमप्रभुया वचनपाखें परमेश्वरया मनुखं ब्यूगु चिंकथं आकाझाकां वेदी कुचा कुचा जुयाः दुन अले नौ बैय् वात।

6 जुजुं परमेश्वरया मनूयात धाल, “जिगु ल्हाः लनेमा धकाः परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरयात प्रार्थना यानादिसँ।” उकिं परमेश्वरया मनुखं परमेश्वरयात प्रार्थना यात। अले जुजुया ल्हाः न्हापा गथे खः अथे हे जुल।

7 जुजुं परमेश्वरया मनूयात धाल, “जिगु छैय् झायाः छुं भपियादिसँ, जिं छितः छगू कोसेलि बी।”

8 तर परमेश्वरया मनुखं जुजुयात लिसः बिल, “छिं जितः थःगु बच्छि सम्पत्ति बियादीसां जि छिलिसे वने मखु। थ्व थासय् जिं मरि नं नये मखु, लः नं त्वने मखु।

9 छायाःसा परमप्रभुया वचनं जितः थ्व उजं बियादीगु दु, ‘छं नये मते, त्वने मते अले थः वःगु लँ जुयाः छैं लिहां वने मते’ ”

10 उकिं व न्हापा थः वःगु लं मवसे मेगु हे लं लिहां वन।

11 उबलय् बेथेलय् छम्ह बुराम्ह अगमवक्ता च्वनाच्वंगु जुयाच्वन। वया काय्पिन्सं वयाः उखुन्हु परमेश्वरया मनुखं बेथेलय् छु छु यात व फुक्क वयात कन। अले इमिसं वं जुजुयात धाःगु खँ नं थः बौयात कन।

12 “व गुखे वन?” बुराम्ह अगमवक्तां न्यन। इमिसं व वंगु लँ क्यनाबिल।

13 उकिं वं थः काय्पिन्त धाल, “जिगु निंति गधाया म्हय् काठी च्यु।” इमिसं गधाया म्हय् काठी चीधुंकाः व उकी च्वनाः

14 उम्ह परमेश्वरया मनूया ल्यु वन। वं वयात छमा स्वसिमाया क्वय् च्वनाच्वंगु खन। बुराम्ह अगमवक्तां न्यन, “यह्दां झायादीयाम्ह परमेश्वरया मनू छि हे खः ला?”

“खः, जि हे खः” वं धाल।

15 “जिनापं जिगु छँय् झासँ अले छुं भपियादिसँ।”

16 परमेश्वरया मनुखं धाल, “जि छिनापं लिहां वनेमफु, थ्व थासय् जिं छिनापं नयेत्वने याये नं मफु।

17 जितः परमप्रभुया वचनं थथे धाःगु दु, ‘छं अन छुं नयेत्वने याये मते अले न्हापा वयागु हे लँ छँय् लिहां वने मते।’ ”

18 बेथेलयाम्ह बुराम्ह अगमवक्तां धाल, “जि नं छि थें हे छम्ह अगमवक्ता खः। अले परमप्रभुया उजंपाखें छम्ह स्वर्गदूतं जितः थथे धाल, ‘वयात छँय् यंकाः नकि त्वकि।’ ” तर वं वलिसें मखुगु खँ ल्हाःगु खः।

19 उकिं परमेश्वरया उम्ह मनू वलिसें लिहां वन, वयागु छँय् मरि नल अले लः त्वन।

20 इपिं नयाच्वंबलय् परमप्रभुया थ्व वचन बुराम्ह अगमवक्तायाथाय् वल।

21 वं तःसलं यह्दां वःम्ह परमेश्वरया मनूयात धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘छं परमप्रभुया आज्ञा मानय् मयाः अले वय्कलं धयादी थें ज्या नं मयाः।

22 वय्कलं गुगु थासय् मरि नये मते लः त्वने मते धकाः धयादिल अन हे छ मरि नयेत व लः त्वनेत लिहां वल। उकिं छन्त स्याइगु जुइ, छंगु सीम्हयात थःगु परिवारया चिहानय् थुनी मखु।’ ”

23 नयेत्वने धुंकाः बुराम्ह अगमवक्तां यह्दां वःम्ह परमेश्वरया मनूया निंति थःगु गधाया म्हय् काठी चिनाबिल।

24 व गधा गयाः वनाच्वंबलय् छम्ह सिंहं वयात लँय् नापलाकाः स्यानाबिल। वयागु सीम्ह लँय् अथें लानाच्वन। गधा व सिंह धाःसा लिक्कसं दनाच्वन।

25 व हे लँ जुयाः वंपिन्सं व सीम्ह व सिंहयात खन, अले बुराम्ह अगमवक्ता च्वनीगु बेथेलय् वनाः इमिसं व खँ कन।

26 व खँ न्याना: बुराम्ह अगमवक्तां धाल, “व परमप्रभुया वचन मानय् मया:म्ह अगमवक्ता ख:। उकिं परमप्रभुं थ:म्हं धयादी थें वयात हमला याना: स्यायेत सिंह छवयादिल।”

27 अनंलि वं थ: काय्पिन्त धाल, “जिगु नितिं गधाया म्हय् काठी चिनाब्यु।” अले इमिसं काठी चिनाबिल।

28 अले व वन, वं सीम्ह लँय् हे लानाच्चंगु व गधा व सिंह लिक्कसं दनाच्चंगु खंकल। सिंहं सीम्हयात नं मन:, अले गधायात हमला या:गु नं मदु।

29 उकिं बुराम्ह अगमवक्तां परमेश्वरया मनूया सीम्ह ल्हना: गधाया म्हय् तल। अले वयागु लागिं नुग: मछिंकेत व वयात थुनेत थ:गु शहरय् हल।

30 वं वयागु सीम्ह थ:गु हे चिहानय् तल, अले इमिसं थथे धया: व सीगुलि नुग: मछिंकल, “य: जिमि किजा!”

31 वयात थुनेधुंका: वं थ: काय्पिन्त धाल, “जि सीधुंका: जित: थ्व परमेश्वरया मनूयात थुंगु चिहानय् थुनाब्यु। जिगु क्वँय्यात थ्वयागु क्वँय्यापं तयाब्यु।

32 छायाधा:सा परमप्रभुया वचनपाखें बेथेलय् च्वंगु वेदी व फुक्क सामरियाया शहरया पुजा याइगु थासय् दुगु थांया विरोधय् वं धा:गु खँ धात्थें पूवनी।”

33 थ्व घटना जुइ धुंका: नं यारोबामं थ:गु मभिंगु चाला त्व:मतू, तर पुजा याइगु थाय्या निति वं फुक्क कथंयापि मनूतपाखें पुजाहारीत ल्यल। पुजाहारी जुइ मास्तिवय्कूपिं न्ह्याम्हय्सित नं वं पुजा याइगु थाय्या नितिं अभिषेक यात।

34 यारोबामया घरानाया थ्व हे पापं याना: व पतन जुल अले पृथ्वी वं नाश जुल।

14

यारोबामया विरोधय् अहियाहं अगमवाणी ल्हा:गु

1 अबलय् हे यारोबामया काय् अबिया बिरामी जुल।

2 यारोबामं थ: कला:यात धाल, “छ यारोबामया कला: ख: धका: सुनानं म्हमसीकेत छं थ:त मेम्ह थें च्वंकि। अले छ शीलोय् हूँ। अन जि इस्राएलयाम्ह जुजु जुइ धका: धा:म्ह अहियाह अगमवक्ता दु।

3 छ वयाथाय् झिपा मरि, भचा ग्वारमरि व छथल कस्ति ज्वना: हूँ। झी काय्यात छु जुइ धका: वयाके न्यँ, वं छन्त धाइ।”

4 यारोबामया कलातं वं धा:थें हे यात। व शीलोय् अहियाहया छँय् वन।

बुरा जूगुलि अहियाहं मिखा मखने धुंकल।

5 परमप्रभुं अहियाहयात थथे धयादीगु खः, “यारोबामया कला: छंके थः बिरामी जूम्ह काय्या बारे न्यनेत वयाच्चंगु दु। छं वयात थथे धा। व वइबलय् वं थःत म्हमसीक मेम्ह थें च्वंकी।”

6 लुखाय् वयागु पलाःया सः न्यना: अहियाहं धाल, “अय् यारोबामया कला:, दुहां वा! छाया छं थथे बहाना यानागु? जिके छंगु लागि छगू बांमला:गु खबर दु।

7 वना: यारोबामयात थथे धा, परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘जिं छन्त मनूतयगु दथुं थकया: जिमि प्रजा इस्राएलया शासक दयका।

8 दाऊदया घरानाया ल्हातं राज्य लाकाकया: जिं छन्त बिया। तर छ जिम्ह दास दाऊद थें मजू। दाऊदं जिगु आज्ञा मानय् यात, जितः यःगु ज्या यायेत दुनुगलंनिसें जिगु ल्यू जुल।

9 छंगु न्हापा शासन याःपिं जुजुपिन्सं स्वया: छं यक्व अप्वः मभिगु ज्या याःगु दु। छं जितः हेला याःगु दु अले पुजा यायेत धातुया मूर्ति दयका: जितः तंचायकूगु दु। छं थःगु जें जिपाखे फहीकूगु दु।

10 “ ‘अथे जुया: जिं यारोबामया घरानाय् विपत्ति हयाबी। जिं इस्राएलय् दुपि यारोबामया परिवारयापिं दासतनापं फुक्क सन्तानतय्त् स्यानाबी। जिं यारोबामया घरानायात नाश यानाबी अले सौयात च्याकू थें च्याकाबी।☆

11 यारोबामया छैयाम्ह सं शहरय् सित धा:सा वयात खिचां नइ, बुँइ सित धा:सा विद्वतय्सं नइ। परमप्रभुं थथे धयादीगु दु।’

12 “उकि छ दना: थःगु छैय् हूँ। छं शहरया दुने पला: तयेवं हे व काय्मचा सी।

13 इस्राएलयापिं फुक्क मनूतय्सं नुगः मछिंका: वयात थुनाबी। छायाधा:सा परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं वयाके जक छुं भिंगु खँ लुइकादीगुलि यारोबामया परिवारयापिं मध्ये वयात जक थुनी।

14 “परमप्रभुं इस्राएलय् छम्ह जुजु ल्यादी, अले वं उखुन्हु हे यारोबामया परिवारयात नाश यानाबी। व दिं थौं हे खः। खः, थौं हे खः।

15 परमप्रभुं इस्राएलयात सजाँय बियादी अले व खुसिइ तिकथि संगु थें सनी। वय्कलं इस्राएलीतय्त इमि पुर्खातय्त बियादीगु थ्व भिंगु देशं लिनादी अले यफ्रेटिस खुसिया पारि थुखेला: उखेला: मदयकाबी। छायाधा:सा अशेरा घःमय्जुया मूर्ति दयका: इमिसं वय्कःयात तंचायकूगु दु।

16 यारोबामं याःगु पाप व वं इस्राएलीतयत् याकूगु पापं यानाः परमप्रभुं इस्राएलयात त्वःतादी।”

17 अले यारोबामया कलाः तिसीय् लिहां वन। वं छेंया लुखाखलुइ पलाः तयेवं कायमचा सित।

18 परमप्रभुं थः दास अहियाहपाखें धयादीगुकथं इमिसं वयात थुन, सकलें इस्राएलीतयस् वयागु नितिं नुगः मछिंकल।

19 यारोबाम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु लडाइँ व वं गुकथं शासन यात धइगु खँ इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

20 यारोबामं निइनिदँ शासन यात। व थः पुर्खात थें सीधुंकाः वयात थुन। वया लिपा वया काय नादाब जुजु जुल।

यहदाया जुजु रहबाम

२ इति ११:५-१२:१५

21 सोलोमनया काय रहबामं यहदाय् शासन यात। व पिइछदँ दुबलय् जुजु जुल। इस्राएलया फुक्क कुलया दथुं थःगु नां तयेत परमप्रभुं ल्ययादीगु शहर यस्शलेमय् वं झिन्हयदँ शासन यात। वया मांया नां नामा खः, व छम्ह अम्मोनी खः।

22 यहदाया मनूतयस् परमप्रभुं याये मते धकाः धयादीगु मभिंगु ज्या यात। इमि पुर्खातयस् स्वयाः अप्वः पाप यानाः इमिसं वय्कःयात तंचाय्का नुगः मुइकल।

23 इमिसं थःगु नितिं पुजा याइगु थाय्, च्वखगु ल्वहंया थां व अशेरा घःमय्जुया थांत फुक्क गुँच्चकाय् च्वकाय् व फुक्क वाउँगु सिमाया क्वय् थापं यात।☆

24 देशया फुक्क पुजा याइगु थासय् मिजं वेश्यात नं दु। परमप्रभुं इस्राएलया न्ह्यःनं पितिनाछवःपिं जात जातियापिनि घच्चाइपुगु ज्या मनूतयस् याना हल।☆

25 रहबाम जुजु जुयाच्चंगु न्यागूगु दँय्* मिश्र देशयाम्ह जुजु शीशकं यस्शलेमय् हमला यात।

26 वं परमप्रभुया देगः व जुजुया दरबारया मू मू वंगु सामान लुटे यानायंकल। वं सोलोमनं दयकूगु लुँया ढालतनापं फुक्क हे यंकल।☆

27 उकिं रहबाम जुजुं उकिया पलेसा कँय्या ढालत दयकाः दरबारया लुखा पिवाःतय् कप्तानतयत् बिल।

28 जुजु परमप्रभुया देगलय् वंक्वपतिकं लुखा पिवाःतयस् उपिं ढालत पित हइगु, लिपा हाकनं उपिं ढालत पिवाःत च्वनीगु क्वथाय् लित यंकीगु।

☆ 14:23 १४:२३ २ राज १७:९-१० ☆ 14:24 १४:२४ व्य २३:१७ * 14:25 १४:२५ न्यागूगु दँय् थथे धयागु १२६ ई.पू. खः ☆ 14:26 १४:२६ १ राज १०:१६-१७; २ इति ९:१५-२६

29 रहबाम जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

30 रहबाम व यारोबामया दथुइ मदिक्क लडाइँ जुया हे च्वन।

31 रहबाम थः पुर्खात थें सित। वयात दाऊदया शहरय् इपिनापं थुन। वया मां नामा खः, व अम्मोन देशयाम्ह खः। रहबामया लिपा वया काय् अबिया जुजु जुल।

15

यहदायाम्ह जुजु अबिया

२ इति १३:१-१४:१

1 नबातया काय् यारोबामं इस्राएलय् राज्य यानाच्चंगु झिंच्यागू दँय्* अबिया† यहदायाम्ह जुजु जुल।

2 वं यरूशलेमय् स्वदँ तक शासन यात। वया मां अबीशालोमया म्हाय् माका खः।

3 वया न्ह्यः वया बौनं याःगु फुक्क पाप वं नं यात। वं थः पुर्खा दाऊदं थें परमप्रभु थः परमेश्वरयात दुनुगल्निसें मानय् मयाः।

4 तर दाऊदया नितिं परमप्रभु वया परमेश्वरं अबियायात जिम्ह दास दाऊदया छप्वाः मत यरूशलेमयात बल्लाकेत जिगु न्ह्यःने च्यानाच्चनेमा धकाः वया लिपा शासन यायेत छम्ह काय् बियादिल।*

5 दाऊदं परमप्रभुयात यःगु खःगु ज्या याःगु खः। वं हिती उरियाहया खँय् बाहेक मेमेगु फुक्क खँय् जिवंकाछि परमप्रभुया आज्ञा मानय् याःगु खः। उकिं परमप्रभुं थथे यानादीगु खः।*

6 रहबाम व यारोबामया दथुइ लडाइँ अबियाया जिवंकाछि जुया तुं च्वन।

7 अबिया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या यहदाया जुजुपिनि इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु। अबिया व यारोबामया दथुइ लडाइँ जुया तुं च्वन।

8 अबिया थः पुर्खात थें सीबलय् वयात दाऊदया शहरय् थुन, वया लिपा वया काय् आसा जुजु जुल।

यहदाया जुजु आसा

२ इति १४:१-१६:१४

* 15:1 १५:१ झिंच्यागू दँ थथे धयागु ई.पु. ११३ † 15:1 १५:१ यारोबामया मेगु नां अबिया खः।

☆ 15:4 १५:४ १ राजा ११:३६ ☆ 15:5 १५:५ २ शमू ११:१-२७

9 इस्राएलया जुजु यारोबामं राज्य यानाच्चंगु निइगू दँयः आसा यहदायाम्ह जुजु जुल।

10 वं यरूशलेमय् पिइछदँ शासन यात। अबीशालोमया म्हाय् माका वया अजि खः।

11 थः पुरर्खा दाऊदं थें आसां परमप्रभुयात यःगु ज्या यात।

12 वं मूर्ति पुजा याइगु थासय् च्वनिपि मिजं वेशयातय् देशं पितिनाछवल, अले थः पुरर्खातयसं दय्कूगु फुक्क मूर्तियात चीकाछवल।

13 वं थः अजि माकायात राजमाताया थासं लिकाल, छायाःसा वं अशेरा घःमयजुया छगू घच्चायापुगु मूर्ति दय्कूगु खः। आसां उगु मूर्तियात त्वाःल्हानाबिल। अले उकियात कुचा कुचा यानाः किद्रोन खुसिचाय् छवय्काबिल।

14 पुजा याइगु थाय् इस्राएलं चीकामछवसां आसां दुनुगलनिसें थःगु जिवंकाछि परमप्रभुया निंति विश्वास याये बहःम्ह जुयाच्चन।

15 वं थःम्ह देछाःगु व थः बौनं छाःगु वहः व लुँ अले पवित्र थलबल परमप्रभुया देगलय् हल।

16 यहदाया जुजु आसा व इस्राएलया जुजु बाशाया दथुइ इपि गद्दीइ च्वंतले लडाइँ जुया हे च्वन।

17 इस्राएलया जुजु बाशां यहदाय् हमला यात अले वं यहदाया जुजु आसायाथाय् सुं वये वने मफयेमा धकाः रामाय् पखाः व ध्वाखा बल्लाक दय्कल।

18 अले आसां परमप्रभुया देगलं व थःगु दरबारया धुकुति फुक्क लुँ, वहः लिकाल। वं थ्व लुँ व वहः थः भारदारतय्गु ल्हातय् लःल्हानाः दमस्कसय् शासन यानाच्चंम्ह अरामया जुजु हेज्योनया छय्, तब्रिमोनया काय्, बेन-हददयाथाय् छवयाः थथे धाल,

19 “छिकपिनि बौ व जिमि बौनं सन्धि याःगु थें छिं व जिं नं सन्धि यायेनु। जिं छिथाय् लुँ व वहः छवयाहयाच्चनागु दु। आः छिं इस्राएलयाम्ह जुजु बाशालिसें थःगु सन्धि त्वाथलादिसँ। वं जिगु देशं थः सेना लित यंकें मालेमा।”

20 बेन-हददं आसा जुजुया खँ स्वीकार यात। वं थः सेनापतितनापं थः सेना इस्राएलया शहरय् हमला यायेत छवत। इमिसं इयोन, दान, हाबिल-बेथ-माका, किन्नेरेतयाऽ फुक्क लाग्ना व नप्ताली कुलया फुक्क देश त्याका काल।

21 थ्व खँ न्यनाः बाशां रामायात बल्लाकेगु ज्या त्वःताबिल। अले व तिसाय् लिहां वन।

‡ 15:9 १५:९ निइगू दँ थथे धयागु ई.पु. ९११ खः

§ 15:20 १५:२० किन्नेरेत गालील समुद्रया मेगु नां

22 जुजु आसां यहदाया फुक्क थासं सुयातं मत्वःतुसे मनूत मुंकल, अले बाशा जुजुं रामा बल्लाकेत छ्यलाच्चंगु ल्वहं व सिं इमिसं यंकल। आसां थुपि चिजत छ्यलाः बेन्यामीनया गेबा शहर व मिस्पा शहरयात पखाः व ध्वाखा दयकाः बल्लाकल।

23 आसा जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वयागु फुक्क बाहादरी व वं दयकूगु शहरतयगु बारे यहदाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु। बुरा जूबलय् वयागु तुतिइ ल्वचंकल।

24 आसा थः पुर्खात थें सित, वया पुर्खा दाऊदया शहरय् वयात इपिनापं थुन। वया लिपा वया काय् यहोशापात जुजु जुल।

इस्त्राएलया जुजु नादाब

25 यहदाया जुजु आसां राज्य यानाच्चंगु निगूगु दँय* यारोबामया काय् नादाब इस्त्राएलया जुजु जुल। वं इस्त्राएलय् निर्दं शासन यात।

26 नादाबं थः बौनं थें परमप्रभुं याये मते धकाः धयादीगु मभिंगु ज्या यात। वं थः बौ नं थें इस्त्राएलीतयत् पाप याकेत उक्सय् यात।

27 इस्त्राखारया कुलयाम्ह अहियाहया काय् बाशां नादाबया विरोधय् ग्वःसा ग्वयाः वयात स्यात। उबलय् नादाब व इस्त्राएली सेनातयसं पलिशतीतयगु शहर गिब्तोनयात घेरय् यानाच्चंगु खः।

28 आसा यहदाया जुजु जूगु स्वंगूगु दँय† बाशां नादाबयात स्याःगु खः। नादाबया लिपा बाशा इस्त्राएलया जुजु जुल।

29 व जुजु जुइवं वं यारोबामया छँयापि सकसितं स्यात। यारोबामया सुं छम्हयसित नं वं म्वाका मतः। वं इमि सकसितं नाश यात। थुकथं थः दास शीलोया अहियाहपाखें बियादीगु परमप्रभुया वचन पूरा जुल।☆

30 यारोबाम थःम्हं हे याःगु पाप व इस्त्राएलीतयत् याकेब्यूगु पापं यानाः परमप्रभु, इस्त्राएलया परमेश्वरयात तंचायकूगुलि थथे जूगु खः।

31 नादाबया जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या इस्त्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

32 यहदाया जुजु आसा व इस्त्राएलया जुजु बाशाया दथुइ इपि गद्दीइ च्वँतले लडाइँ जुया हे च्वन।

इस्त्राएलया जुजु बाशा

* 15:25 १५:२५ निगूगु दँय थथे धयागु ई.पु. ९१० † 15:28 १५:२८ स्वंगूगु दँ थथे धयागु ई.पु. ९०९

☆ 15:29 १५:२९ १ राजा १४:१०

33 आसा यहूदाय जुजु जूगु स्वंगूगु दैय् अहियाहया काय् बाशा इस्राएलया जुजु जुल। वं निइप्यदैं तिसीय् शासन यात।

34 यारोबामं थें बाशां नं मभिगु ज्या यात गुगु याये मज्यू धयादीगु खः। अले यारोबामं थें वं नं इस्राएलीतय् पाप याकेत उक्सय् यात।

16

1 बाशाया बारे हनानीया काय् येहयाथाय् परमप्रभुयागु थ्व वचन वल,

2 “जिं छन्त धुलं थकयाः जि प्रजा इस्राएलया शासक याना, तर छ यारोबाम थें जुयाः छं जि प्रजा इस्राएलयात पाप याकल। अले इमिगु पापपाखें छं जितः तंचाय्कल।

3 उकिं जिं छ व छंगु परिवारयात नाश याये त्यनागु दु, जिं छंगु परिवारयात नबातया काय् यारोबामया परिवार थें यानाबी।

4 छंगु छैयाम्ह सुं शहरय् सित धाःसा वयात खिचां नइ, अले सुं ख्यलय् सित धाःसा वयात गिद्धतय्सं नइ।”

5 बाशा जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या अले वयागु बहादुरीया बारे इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलइ च्वयातःगु मदु ला?

6 बाशा थः पुर्खा थें सित, वयात तिसीय् थुन। वया काय् एलाह वया लिपा जुजु जुल।

7 बाशां यारोबामया वंशं याःथें परमप्रभुया मिखाय् बांमलाःगु ज्या याःगुलि अले बाशां यारोबामया वंशयात नाश याःगुलि परमप्रभु तसकं तंचायादिल अले परमप्रभुया थ्व वचन बाशा व वया वंशया विरोधय् हनानीया काय् येह अगमवक्तापाखें वल। बाशां याःगु पापं परमप्रभुयात तं पिहां वल।

इस्राएलया जुजु एलाह

8 यहूदाया जुजु आसां राज्य यानाच्चंगु निइखुगूगुदैय्* बाशाया काय् एलाह इस्राएलया जुजु जुल। वं तिसीय् निदै शासन यात।

9 जिम्नी धाःम्ह जुजु एलाहयागु बच्छि रथया कप्तानं वयागु विरोधय् ग्वसाः ग्वल। उबलय् एलाह तिसीय् थःगु दरबारयाम्ह हाकिम आर्साया छेंय् अय्लाखं काय्काच्चंगु खः।

‡ 15:33 १५:३३ स्वंगूगु दै थये धयागु ई.पु. ९०९

* 16:8 १६:८ निइखुगूगुदैय् थये धयागु ई.पु. ८८६

10 यहदाया जुजु आसां राज्य यानाच्चंगु निइन्हयगूगुदँ† दुबलय् जिम्रीं दुहां वनाः वयात कय्काः स्यात। व हे जिम्री वया लिपा जुजु जुल।

11 जुजु जुयाः गद्दीइ च्वनेवं जिम्रीं बाशाया सकलें छँजःपिन्त स्यात। वं बाशाया थःथिति व पासापिं मध्ये छम्ह नं मिजंयात बाकि मतः।

12 येह अमगवत्तापाखें बाशाया बारे धयादीगु परमप्रभुया वचन थें थुकथं जिम्रीं बाशाया सकलें छँजःपिन्त स्यात।

13 बाशा व वया काय् एलाहं याःगु पाप व इस्राएलयात याकूगु पापं यानाः अले इमिसं थःगु ज्यालगय् मज्जुगु मूर्तिपाखें परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरयात तंचायकूगुलि थथे जूगु खः।

14 एलाह जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफल्लिइ च्वयातःगु दु।

इस्राएलया जुजु जिम्री

15 यहदाया जुजु आसां राज्य यानाच्चंगु निइन्हयगूगुदँ‡ जिम्रीं तिस्राय् न्हयन्हु तक शासन यात। उबलय् इस्राएली सिपाइँतय्सं पलिशीतयग्गु शहर गिब्तोनयात घेरय् यानाच्चंगु खः।

16 जिम्रीं ग्वसाः ग्वयाः जुजुयात स्यात धयागु खँ छाउनीइ दुपिं इस्राएलीतय्सं न्यनाः इमिसं उखुन्हु हे थः सेनापति ओम्रीयात इस्राएलया जुजु दयकल।

17 ओम्री व इस्राएली सेनां गिब्तोन त्वःतल, अले इमिसं तिस्राय् हमला यात।

18 शहर कब्जा याये धुंक्गु खनाः जिम्री दरबारया किल्ला दुने दुहां वन। अले थःगु छचाःखेरं मि तल, व थः नं मिं नयाः सित।

19 वं याःगु पापं यानाः थथे जूगु खः, छायाःसा वं परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। वं यारोबामं थें थःम्हं नं पाप यात अले इस्राएलयात नं पाप याकल।

20 जिम्री जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ व वं याःगु विद्रोहया खँ इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफल्लिइ च्वयातःगु दु।

इस्राएलया जुजु ओम्री

21 इस्राएलयापिं मनूत निगू पुचलय् बाल। बच्छि मनूतय्सं गीनतया काय् तिब्नीयात जुजु दय्केत ग्वाहालि यात। बच्छि मनूतय्सं ओम्रीयात ग्वाहालि यात।

† 16:10 १६:१० निइन्हयगूगुदँ थथे धयागु ई.पु. ८८५ ‡ 16:15 १६:१५ निइन्हयगूगुदँ थथे धयागु ई.पु. ८८५

22 तर ओम्रीयात ग्वाहालि याःपिन्सं गीनतया काय् तिब्नीयात ग्वाहालि याःपिन्त बुकल। उकिं तिब्नीयात स्यात अले ओम्री जुजु जुल।

23 आसा यहदाया जुजु जूगु स्विछदँ[§] दुबलय् ओम्री इस्राएलया जुजु जुल। वं इस्राएलय् झिनिदँ तक शासन यात। न्हापां वं खुदँ तक तिसरिय् शासन यात।

24 वं ६८ किलो वहः बियाः शेमेरया ल्हाति सामरियाया डाँडा न्यानाः डाँडाय् छगू शहर दय्कल। उगु डाँडाया न्हापांम्ह थुवाः शेमेरया नामय् उकिया नां सामरिया तल।

25 तर ओम्री परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात। वं व स्वयाः न्ह्यःयापि फुक्क जुजुपिन्सं स्वयाः अज्ज अप्वः पापयात।

26 यारोबाम थें थःम्हं हे पाप यानाः अले इस्राएलीतय् मूर्ति पुजा व पाप याकाः वं परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरयात तंचाय्कल।

27 ओम्री जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या अले वयागु बहादुरीया बारे इस्राएलया जुजुपिनिगु इतिहासया सफलिय् च्वयातःगु दु।

28 ओम्री थः पुर्खा थें सित, वयात सामरीयाय् थुन। वया काय् आहाब वया लिपा जुजु जुल।

इस्राएलया जुजु आहाब

29 यहदाया जुजु आसां राज्य यानाच्चंगु स्विच्यागूगु दँय्* ओम्रीया काय् आहाब इस्राएलया जुजु जुल। वं सामरीयां इस्राएलय् निझिदँ तक शासन यात।

30 ओम्रीया काय् आहाब थः स्वयाः न्ह्यःयापि फुक्क जुजुपिन्सं स्वयाः अप्वः परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात।

31 नबातया काय् यारोबामं याःगु पाप वयागु निति कम खः। वं सीदोनीतय् जुजु एताबालया म्हाय् ईजेबेलयात ब्याहा यात अले बालघःयात पुजा यानाः अझ अप्वः पाप यात।

32 सामरीयाय् वं बालघःयात पुजा यायेत देगः दय्कल। उकी बालया निति छगू वेदी नं दय्कल।

33 वं अशेरा घःमय्जुया छगू थां नं दय्कल। वं थः स्वयाः न्ह्यःयापि इस्राएलया फुक्क जुजुपिन्सं स्वयाः अप्वः परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरयात तंचाय्केगु ज्या यात।

34 आहाबया इलय् बेथेलया हीएलं यरीहोयात हाकनं दय्कल। परमप्रभुं नूनया काय् यहोशूपाखें धयादीगु वचन थें हीएलं यरीहोयागु जग तःबलय् वया न्हापां बूमह

§ 16:23 १६:२३ स्विछदँ थथे धयागु ई.पु. ८८९

* 16:29 १६:२९ स्विच्यागूगु दँय् थथे धयागु ई.पु.

काय् अबीराम सित, अले शहरया ध्वाखा तःबलय् वया चिधिकःम्ह काय् सगूब सित।☆

17

एलिया व अनिकाल

1 गिलादया तिश्बेयाम्ह तिश्बी एलियां आहाबयात धाल, “जिं सेवा याना वयाच्चनाम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वर म्वाःम्ह खः थें, जिं पाफयाः धाये जिं मधायेकं आः वइगु छुं देँ तक सुतिलः नं गाइ मखु, वा नं वइ मखु।”☆

2 अले परमप्रभुया थ्व वचन एलियायाथाय् वल,

3 “थ्व थाय् त्वःताः पुर्बपाखे हँ, यर्दन खुसिया पुर्बय् च्वंगु करीत न्हसिकापया लिक्क सुला च्वँ।

4 छं खुसिचाया लः त्वँ, अले क्वःतय्सं बी हःगु न। अन छन्त नकेत जिं क्वःतय् उजं बियागु दु।”

5 उकिं वं परमप्रभुं धयादीगु थें हे यात। व यर्दनया पुर्बय् च्वंगु करीत न्हसिकापया लिक्क च्वंवन।

6 अन क्वःतय्सं सुथय् व बहनी न्हाबलें वयात मरि व ला हयाबीगु। वं खुसिचाया लः त्वनीगु।

7 छुं ई लिपा देशय् वा मवःगुलि व खुसिचा गना वन।

एलिया व विधवा मिसा

8 परमप्रभुया थ्व वचन एलियायाथाय् वल,

9 “आः थत्थें सीदोन शहरया लिक्क च्वंगु सारपत गामय् हँ, अले अन हे च्वँ। अन छन्त नकेत जिं छम्ह विधवा मिसायात उजं बियागु दु।”☆

10 उकिं व सारपतय् वन। शहरया ध्वाखाय् थ्यंबलय् वं सिं मुनाच्चंम्ह छम्ह विधवा मिसायात खन। वं वयात सःताः धाल, “जितः आम्खुराय् लः भचा हयाब्यु।”

11 व लः काःवनाच्चंबलय् हे वं वयात तसलं धाल, “जितः मरि छकु नं हयाब्यु लय्।”

12 विधवा मिसां लिसः बिल, “धात्थें परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वर म्वाःम्ह खः थें, जिं पाफयाः धाये जिके छपा नं मरि मदु। जिके बात्चाय् छम्ह छुचुं व सिसिइ भतिचा चिकं जक दु। थ्व थासय् जि भुतुलिइ मि च्याकेत निका प्यका सिं मुंवयागु

खः। अले जि जितः व जिमि काय्यात दकलय् लिपायागु नसा ज्वरय् यायेत छैय् वने। व नयेधुंकाः जिपि नये मखनाः सी।”

13 एलियां वयात धाल, “ग्याये म्वाः, छैय् वनाः छं नकतिनि धाःथें हे थःगु नयेगु नसा ज्वरय् या। तर न्हापा जिगु लागि नि छपा चिपागु मरि छुनाः जिथाय् हजि। अले छ व छिमि काय्या लागि छुं दय्कि।

14 परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘परमप्रभुं देशय् वा छवयाहयामदीं तक बात्चाय् च्वंगु छुचुं फुइ मखु अले सिसिइ च्वंगु चिकं कम जुइ मखु।’ ”

15 व विधवा मिसा वन, वं एलियां धाःथें हे यात। अले एलिया, व मिसा व वया काय्यात तःन्हू तकया लागि गाक्क नयेगु नसा दत।

16 परमप्रभुं एलियापाखें धयादीगु वचन थें उगु बात्चाया छुचुं मफु अले उगु सिसिइ चिकं कम नं मजू।

17 छुं दि लिपा व छैयाम्ह थुवाः विधवा मिसाया काय् बिरामी जुल। ल्वय् झन झन तच्चयावन। लिपतय् व मचा सित।

18 विधवा मिसां एलियायात धाल, “अय् परमेश्वरया मनू! छाया छिं जिलिसें थथे यानादियागु? छु छि जिगु पाप लुमंकाबीत व जिमि काय्यात स्यायेत थन झायागु ला?”

19 एलियां वयात धाल, “छिमि काय् जितः ब्यु।” वं वयात वयागु ल्हातय् बिल। अले वयात तलय् थः च्वनीगु क्वथाय् यंकाः थःगु लासाय् थ्यन।

20 अले वं प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर! छाया छिं थ्व विधवा मिसायाके थज्याःगु विपत्ति हयादियागु? थ्वं जितः दया यानाः जिगु सेवा यात, तर आः वया काय्यात स्यानादिल।”

21 अनंलि स्वकः एलियां व मिजं मचाया च्वय् थःगु म्ह तिल्ल प्यंकल अले थथे प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर! थ्व मचायात हाकनं म्वाकादिसँ।”☆

22 परमप्रभुं एलियाया प्रार्थनाया लिसः बियादिल। मचां सासः ल्हात अले मचा म्वात।

23 एलियां काय्मचायात कुने हयाः मांयाथाय् यंकल अले वयात थथे धाल, “स्व, छिमि काय् म्वाःगु दु!”

24 अले विधवा मिसां एलियायात धाल, “छि परमेश्वरया मनू खः, अले छिगु म्हुतुं पिहां वःगु परमप्रभुया वचन सत्य खः धकाः आः जिं सिल!”

18

एलिया व बालया अगमवत्तात

1 यक्व दिं लिपा, वा मवःगु स्वंगु दैय् परमप्रभुयागु थ्व वचन एलियायाथाय् वल, “आहाब जुजुयात नापला: हूँ, अले जिं वा वय्काबी।”

2 उकिं एलिया आहाबयाथाय् वन।

उबलय् सामरियाय् तच्चकं अनिकाल जुयाच्चंगु खः।

3 आहाबं राजदरबारयाम्ह मू हाकिम ओबदियायात सःतके छवल। ओबदिया परमप्रभुयात तसकं मानय् याइम्ह खः।

4 ईजेबेलं परमप्रभुया अगमवत्तातयत् स्यानाच्चंबलय् ओबदियां सछिम्ह (१००) अगमवत्तातयत् नका: त्वंका: नेय्म्ह नेय्म्ह याना: निगू गुफाय् सुचुकातःगु खः।

5 आहाबं ओबदियायात धाल, “देशया फुक्क बुँगा:चा व फुक्क खुसिया लिक्क हूँ। झीत सल व खच्चरतयत् नकेत भतिचा सां घाँय् दइ ला? घाँय् दःसा झीसं थः पशुतयत् स्याये मालि मखु।”

6 उकिं इमिसं घाँय् माःवनेत थःथवय् देश इना काल। अले आहाब छखेपाखे व ओबदिया मेखेपाखे वन।

7 ओबदिया लँय् वनाच्चंबलय् वं आकाझाकां एलिया थःपाखे वयाच्चंगु खन। ओबदियां वयात म्हसिया: बैय् भ्वसुला: धाल, “हे जिमि प्रभु, छि धात्थें एलिया हे खः ला?”

8 वं लिस: बिल, “खः, जि एलिया हे खः। एलिया थन दु धका: छिमि मालिकयात धा: हूँ।”

9 ओबदियां धाल, “जिं छु द्रुंकागु दु धका: छिं थः दासयात स्याकेत आहाबयात लःल्हानादीगु?”

10 धात्थें परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वर म्वाःम्ह खः थें, जिं पाफया: धाये छितः मालेत जिमि मालिकं मनुत छवयामदीगु गुगुं जाति अथवा राज्य ल्यं मदये धुंकल। गुगुं देशयाम्ह जुजुं जिगु देशय् एलिया मदु धका: धा:सा आहाब जुजुं उम्ह जुजुयात वं धा:गु खँ सत्य खः धका: पाफय्कीगु।

11 आ: छिं धयादी, ‘थः मालिकयात एलिया थन दु धका: धा हूँ।’

12 जि थनं वनेधुंका: परमप्रभुया आत्मां छितः गन यंकी जिं मस्यू। जिं वना: आहाबयात धायेधुंका: वं छितः लुइके मफुत धा:सा जितः स्याइ। तर जि छिकपिनि दासं ल्याय्म्हबलय्निसें हे परमप्रभुया आराधना यानावयाच्चनागु दु।

13 हे जिमि मालिक, परमप्रभुया अगमवक्तातयत् स्यानाच्चंबलय् जिं छु यात व छिं मस्यू ला? जिं इपिं मध्ये सछिम्ह (१००) अगमवक्तातयत् नका: त्वंका: नेय्म्ह नेय्म्ह याना: निगू गुफाय् सुचुकातया।

14 आ: छिं जित: जिमि मालिकयाथाय् वना: एलिया थन दु धा: धका: धयादी। वं ला जित: स्याइ।”

15 एलियां धाल, “धातर्थे जिं सेवा याना वयाच्चवनाम्ह दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु म्वा:म्ह ख: थें, जिं पाफया: धाये थौं धातर्थे हे जि आहाबया न्ह्य:ने वने।”

एलीया कर्मेल पहाडय्

16 उकिं ओबदिया आहाबयात नापला: वन। अले वयात एलिया व:गु दु धका: धाल। आहाब एलियायात नापला: वन।

17 एलियायात खनेवं आहाबं धाल, “इस्त्राएलयात दु:ख ब्यूम्ह छ हे, मखु ला?”

18 वं धाल, “जिं इस्त्राएलयात दु:ख बियागु मदु, तर छि व छिकपिनि बौया परिवारं ब्यूगु दु। छिं परमप्रभुया उजं मानय् मयासैं बालघ:तयत् पुजा याना जूगु दु।

19 आ: छिं कर्मेल डौंडाय् जित: नापलायेत इस्त्राएलं फुक्क मन्तयत् स:तादिसैं। अले ईजेबेलया टेबिलय् च्वनानइपिं बालया प्यस: व नेय्म्ह (४५०) अगमवक्ता व अशेरामय्जुया प्यस:म्ह (४००) अगमवक्तातयत् नं ब्वनाहयादिसैं।”

20 उकिं आहाबं फुक्क इस्त्राएलीतयत् स:तके छवत, अले फुक्क अगमवक्तातयत् कर्मेल डौंडाय् मुंकल।

21 एलियां मन्तय् न्ह्य:ने वना: थथे धाल, “छिपिं गुबलय् तक दोमन जुयाच्चनेगु? परमप्रभु हे परमेश्वर ख:सा वया ल्युने हूँ। बाल परमेश्वर ख:सा वया ल्युने हूँ।”

तर मन्तयसं छुं मधा:।

22 अले एलियां इमित धाल, “परमप्रभुया अगमवक्तात मध्ये जि हे जक ल्यानाच्चंगु दु। तर बालया ला प्यस: व नेय्म्ह (४५०) अगमवक्तात दु।

23 जिमिगु नितिं निम्ह द्रुहं हजि। अले छम्ह थ:गु नितिं ल्यया: वयात कुचा कुचा याना: पाला: मि मच्याकूसें सिंया च्वय् तयेमा:। जिं मेम्ह द्रुहंयात तयार याये, वयात सिंया च्वय् तये मि धा:सा च्याके मखु।

24 अले छिमिसं थ: घ:यात स:ती, जिं परमप्रभुया नां काये। गुम्हय्सिनं मि कुतुका: लिस: बी वयक: हे परमेश्वर ख:।”

अले फुक्क मन्तयसं धाल, “छिं ख:गु खँ धयादिल।”

25 एलियां बालया अगमवत्तातयत् धाल, “छिपि यक्व दुगुलि छिमिसं न्हापा छम्ह द्रुहं ल्यया: तयार या, अले थ: घ:यात प्रार्थना या। मि धा:सा च्याके मते।”

26 उकिं इमिसं थ:त ब्यूम्ह द्रुहं कया: तयार यात।

अले इमिसं सुथंनिसें बहनी तक बालया नां कया: प्रार्थना यात। इपि “हे बाल, जिमित लिस: बियादिसँ” धका: चिल्लाय् दना: हाल। तर छुं स: मव:, सुनानं लिस: मब्यू। अले इपि थ:पिन्सं दयकूगु वेदीया छचा:खेरं प्याखं हुल।

27 बान्हि जूबलय् एलियां थथे धका: गिजय् यात, “अज्ज त:सलं हा! व ला घ: हे ख:! वं तसकं धन्दा कयाच्चंगु दु जुइफु, वा वया लिमला: जुइफु, वा व चा:ह्यु वंगु जुइफु, वा घनाच्चंगु जुइफु, वयात थनेमा:।”

28 उकिं इपि अज्ज त:सलं हाल अले इमिगु चलन कथं हि मवतले थ:म्हं थ:त हे तरवार व भालां घा:पा: यात।

29 बान्हि नं बित, बहनिया बलि बीगु ई तक हे इपि अगमवाणी ल्हानाच्चन। तर छुं स: मव:, सुनानं लिस: मब्यू, सुनानं ध्यान मब्यू।

30 अले एलियां फुक्क मनुतयत् धाल, “जिगु न्ह्य:ने वा!” इपि वयागु न्ह्य:ने वल। अले वं परमप्रभुयागु दुंगु वेदी ल्हन।

31 एलियां याकूबयापाखें व:गु छगू छगू कुलया नितिं छग: छग: याना: झिनिग: ल्वहं काल। याकूबयाथाय् “छंगु नां इस्राएल जुइ” धका: परमप्रभुया थ्व वचन व:गु ख:।☆

32 उपि ल्वहंत कया: वं परमप्रभुया नामय् छगू वेदी दय्कल। वं उगु वेदीया ज:ख: झिन्यागू (१५) लिटर ति पुसा न्ह्यनिगु त:धंगु गा: म्हुल।

33 अले वं वेदीइ सिं मिलय् यात। द्रुहंयात कुचा कुचा याना: पाला: सिंया च्वय् तयाबिल। वं इमित धाल, “प्यंग: घ: जाय्क ल: तया: उकियात थ्व बलिइ व सिंलय् प्वकाब्यु।”

34 वं धाल, “हानं अथे हे या।” इमिसं अथे हे यात।

वं उजं बिल, “स्वक: खुसी नं अथे हे या।” इमिसं स्वक: खुसी नं अथे हे यात।

35 ल: वेदीया छचा:खेरं वाना: गा: नं जाल।

36 बलि बीगु इलय् एलिया अगमवत्तां न्ह्य:ने वना: प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु परमेश्वर, अब्राहाम, इसहाक व याकूबया परमेश्वर, इस्राएलय् छि हे परमेश्वर ख: धका: थौं क्यनादिसँ। जि छिकपिनि दास ख:, जिं थ्व फुक्क छिं धयादीगु थें हे यानागु ख:।

37 जितः लिसः बियादिसँ! हे परमप्रभु, जितः लिसः बियादिसँ! थुपि मनूतय्सं छि हे परमप्रभु, परमेश्वर खः अले छि हे इमिगु मनयात हीकादी धकाः सीमा।”

38 अबलय हे परमप्रभुया मि कुतुंवल अले मिं बलि, सिं, त्वहं व चायात भस्म यानाबिल। अले गालय दुगु लःयात नं गंकाबिल।

39 थ्व खनाः फुक्क मनूतय्सं बैय् ग्वारातुलाः थथे धाल, “परमप्रभु हे परमेश्वर खः, परमप्रभु हे परमेश्वर खः!”

40 एलियां इमित धाल, “बालया अगमवक्तातयत् ज्वँ, इपि छम्हयसित नं त्वःते मते।” मनूतय्सं इमित ज्वन। अले एलियां इमित क्वय् कीशोन खुसिइ यंकाः स्यात।

अनिकाल सिधःगु

41 अनलि एलियां आहाब जुजुयात धाल, “झासँ, छुं नयेत्वने यानादिसँ! जिं तसकं वाफय् वयाच्वंगु सः ताःगु दु।”

42 आहाब नयेत त्वनेत वन, एलिया धाःसा कर्मेल डाँडाया च्वकाय् थाहां वन। अन वं बैय् क्वछुनाः थःगु छयं पुलिया दथुइ तल।☆

43 वं थः चयःयात धाल, “वनाः समुद्रपाखे बांलाक स्व।”

च्यलं वनाः बांलाक स्वयाः धाल, “छुं खने मदु।”

अले वं धाल, “हाकनं हँ।” वं न्हय्कः थथे धाल।

44 न्हय्कःगु पालय् वं वयाः थथे धाल, “मनूया ल्हाः थें चिधंगु छगू सुपौय् समुद्रं थाहां वयाच्वंगु दु।”

एलियां धाल, “आहाबयाथाय् वनाः धा, ‘थःगु रथ तयार या, अले वा वयाः छन्त पने न्ह्यः हे छ छैय् लिहां हँ।’ ”

45 भचा जायेवं हे आकाश सुपाचं हाकुसे च्वन, फय् वल, तसकं वा वल, अले आहाब थःगु रथय् च्वनाः यिजरेलय् वन।

46 एलियायाके परमप्रभुया शक्ति वल, अले थःगु गा जँय् हिनाः व आहाबया न्ह्यःने न्ह्यःने यिजरेल तक हे ब्वाय् वन।

19

एलिया होरेब पर्वतय् बिस्युं वंगु

1 एलियां छु छु यात, फुक्क अगमवक्तातयत् वं तरवारं गय् यानाः स्यात धइगु खँ आहाबं ईजेबेलयात कन।

2 उकिं ईजेबेलं एलियायाथाय् छम्ह दूतयात थथे धाय्के छवल, “गथे छं जिमि अगमवक्तातय्त् स्यात, अथे हे याना: कन्हय् थुगु हे इलय् तक जिं छन्त मस्यात धा:सा घ:तय्सं जित: स्यायेमा।”

3 एलिया ग्याना: थ:गु ज्यान बचय् यायेत बिस्युं वन। यहदाया बेर्शेबाय् थ्यनेधुंका: वं थ: च्य:यात अन हे त्व:तल।

4 थ: धा:सा मस्भूमिइ न्हिच्छि न्यासि वन। व छमा सिमा दुथाय् दित अले सिमाया क्वय् फेतुना: वं थ: सीसां जिल धका: मतिइ तया: प्रार्थना यात, “हे परमप्रभु, जिगु ज्यान कयादिसँ, आ: अप्व: जुइ धुंकल। छाया:सा जि थ: पुर्खात स्वया: भिंम्ह मखु।”☆

5 व हे सिमाया क्वय् व ग्वारातुल अले स्याक्क न्ह्य: वय्कल।

आकाझाकां छम्ह स्वर्गदूत वया: वयात थिया: थथे धाल, “दना: न!”

6 वं थुखे उखे स्वल। थ:गु छ्यं लिक्क वं क्वा:गु कोइलाय् छपा मरि व छथल ल: खन। नया:त्वना: व हानं घन।

7 परमप्रभुया स्वर्गदूत हानं लिहां वल। निक्व: खुसी वयात थिया: थथे धाल, “दना: न, छ तापाक वने मा:नि।”

8 वं दना: नल, त्वन, व हे नसां बल दया: पिइन्हु तक चान्हि न्यासि वँवं व परमेश्वरया पर्वत होरेबय्* थयंक: वन।

9 अन छगू गुफाय् दुहां वना: चच्छि अन हे च्वन।

परमप्रभु एलिया थासय् खनेदय्क झा:गु

परमप्रभुया थ्व वचन वयाथाय् वल, “अय् एलिया, थन छ छु यानाच्चवनागु?”

10 वं लिस: बिल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वरया निंति जिके यक्व जोश दु, इस्राएलीतय्सं छिगु बाचायात त्व:तूगु दु, छिगु वेदीत थुनाब्यगु दु अले छिकपिनि अगमवक्तातय्त् तरवारं स्या:गु दु। जि जक ल्यंदनि, इमिसं जित: नं स्यायेत स्वयाच्चवंगु दु।”☆

11 परमप्रभुं धयादिल, “पर्वतय् वना: परमप्रभुया न्ह्य:ने दँ, छाया:सा परमप्रभु अनं जुया: झायादीत्यंगु दु।”

☆ 19:4 १९:४ योना ४:३
रोम ११:३

* 19:8 १९:८ होरेब थ्व सीनै पर्वतया मेगु नां ख:

☆ 19:10 १९:१०

अले तसकं वःगु वाफसं परमप्रभुया न्हःने पहाडयात तळ्यानाबिल, ल्वहंयात कुचा कुचा यानाबिल। अयनं परमप्रभु उगु फसय् मदी। वाफय् वयेधुंकाः भ्वखाय् ब्वल। उगु भ्वखाचय् नं परमप्रभु मदी।

12 भ्वखाय् ब्वयेधुंकाः मि वल, अयनं परमप्रभु उगु मिइ मदी। मिया लिपा नाइसे च्वंगु, चिसलं खँ ल्हाःगु सः ताये दत।

13 व सः तायेवं एलियां थःगु ख्वाः गां त्वपुल, अले पिहां वनाः गुफाय् दुहां वनेथाय् दन।

छगू सलं वयात थथे धाल, “एलिया, छ थन छु यानाच्चनागु?”

14 वं लिसः बिल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वरया निति जिके यक्व जोश दु, इस्राएलीतय्सं छिगु बाचायात त्वःतूगु दु, छिगु वेदीयात थुनाब्यूगु दु अले छिकपिनि अगमवक्तातय् तरवारं स्याःगु दु। जि जक ल्यंदनि, इमिसं जितः नं स्यायेत स्वयाच्च्वंगु दु।”

15 परमप्रभुं वयात धयादिल, “हूँ, दमस्कसया मरुभूमिइ लिहां हूँ, अन थ्यनेधुंकाः छं अरामयाम्ह जुजु जुइत हजाएलयात अभिषेक या!☆

16 अले इस्राएलया जुजु जुइत निम्शीया काय् येहयात अभिषेक या, अले थःगु थासय् अगमवक्ता जुइत हाबिल-महोलायाम्ह शाफातया काय् एलीशयात अभिषेक या।☆

17 हजाएलया तरवारं बचय् जूपिन्त येहनं स्याइ, येहया तरवारं बचय् जूपिन्त एलीशां स्याइ।

18 अयनं जि इस्राएलय् न्हयद्रुःम्ह (७,०००) बचय् यानातये। थुपि फुक्क बालया न्हःने छ्यं क्वःमछुकुपि व वयात चुप्पा मनःपि खः।”☆

एलीशयात सःतूगु

19 उकिं एलिया अनं वन, वं द्रुहंतयत् साय्काः बुँ पालाच्च्वंम्ह शाफातया काय् एलीशयात लुइकल। वया न्हःने झिंनिज्वः द्रुहं दु। व थः धाःसा दकलय् लिपाया द्रुहंया ज्वःनापं बुँ पालाच्च्वंगु खः। एलियां वनाः थःगु गा त्वयाः एलीशयात न्ययकाबिल।

20 अले एलीशा थः द्रुहंत त्वःताः एलियाया ल्यूल्यू ब्वाँय् वन। एलीशां धाल, “जितः थः मां-बौयात चुप्पा नयाः बिदा काय्के बिद्यादिसँ, अले जि छिगु ल्युने वये।”

एलियां धाल, “हूँ, जिं छन्त छु यानागु दु?”

21 अले एलियायात त्वःताः वं छज्वः द्रहं कयाः स्यात। वं हलोया सिँ छवयकाः ला दयकाः मनूतयूत बिल, इमिसं ला नल। अनंलि एलीशा एलियाया ल्यूल्यू वन अले वयागु सेवा यात।

20

अरामया जुजुं सामरीयाय् हमला याःगु

1 अरामया जुजु बेन-हददं थः फुक्क सेना मुंकल। वनापं सल व रथ दुपि स्विनिम्ह जुजुपि नं दु। इपिनापं व च्वय् थाहां वन, अले इस्राएलया राजधानी सामरीयायात घेरय् यानाः हमला यात।

2 वं शहरय् इस्राएलया जुजु आहाबयाथाय् दूततयूत थथे धाय्के छवल, “बेन-हददं थथे धयादी,

3 ‘छंगु लुँ व वहः जिगु खः, छं बांबांलाःपि कलाःपि व काय्मह्याय्पि नं जिगु हे खः।’ ”

4 इस्राएलया जुजुं लिसः बिल, “हे जिम्ह प्रभु महाराज, छिं धयादीगु थें, जि व जिके दुगु फुक्क छिगु हे खः।”

5 दूततयूसं हाकनं वयाः थथे धाल, “बेन-हददं थथे धयादी, ‘छंगु लुँ व वहः, छं कलाःपि व काय्मह्याय्पि जितः ब्यु धकाः जिं खबर छवयाहयागु खः।

6 तर कन्हय् थुबलय् हे जिं थः मनूतयूत छन्थाय् छवयाहये। इमिसं छंगु दरबार व छिमि हाकिमतयगु छैय् माला स्वयेगु याइ। इमिसं छन्त यःगु फुक्क सामान लाकायंकी।’ ”

7 अले इस्राएलयाम्ह जुजुं थः देशयापि थकालित सकसितं सःताः थथे धाल, “थ्व मनुखं समस्या हयेत कुतः यानाच्चंगु दु। वं जिमि कलाःपि, मस्त, वहः व लुँ फ्वंबलय् जिं म्हाः मधया।”

8 फुक्क थकालित व मनूतयूसं लिसः बिल, “वयागु खँ न्यनादी मते। वं फ्वंगु बियादी मते।”

9 उकिं वं बेन-हददया दूततयूत थथे लिसः बिल, “जिम्ह प्रभु महाराजयात थथे धा, ‘महाराजं दकलय् न्हापा फ्वनादीगु जिं फुक्क बी। तर थ्व उजं धाःसा जिं मानय् याये मफु।’ ” इमिसं थ्व खबर जुजुयाथाय् यंकाबिल।

10 अले बेन-हददं आहाबयात मेगु खबर छवल, “सामरीयायागु ल्यं दुगु धूजिमि छम्ह छम्ह सिपाईयात छम्हु छम्हु बीत जक गा:सां घ:तयसं जित: बांमलाक्क सजौय बियादीमा।”

11 इस्राएलया जुजुं लिस: बिल, “वयात थथे धयाब्यु, कवच फिनात:म्ह मनुखं व त्वइम्ह मनुखं थें फुँइ क्यने मज्यू।”

12 बेन-हदद व मेपिं जुजुपिं थथ:गु पालय् अयलाखं कायकाच्चंबलय् वं आहाबयागु थव खबर न्यन। वं थ: मनूतय्त् हमला यायेत तयार जु धका: उजं बिल। अले इपि उगु शहरय् हमला यायेत तयार जुल।

आहाबं बेन-हददयात बुकूगु

13 थुबलय् हे छम्ह अगमवक्तां इस्राएलया जुजुयाथाय् वया: थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘छु छं शत्रुतय् ग्वा: ग्वा: सिपाईतयत् खं ला? थौं हे जिं थुपि सकसितं छंगु ल्हातय् लाकाबी, अले छं जि हे परमप्रभु ख: धका म्हसी।’ ”

14 आहाबं न्यन, “सुयागु पाखें?”

उकिं वं धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘प्रान्त प्रान्तयापि सेनापतितय् क्वय्यापि ल्याय्म्हपि कप्तानतपाखें।’ ”

वं न्यन, “लडाईं सुनां शुरु याइ?”

अगमवक्तां लिस: बिल, “छं।”

15 उकिं वं प्रान्त प्रान्तयापि सेनापतितय् क्वय्यापि निस: व स्विनिम्ह (२३२) ल्याय्म्हपि कप्तानतयत् स:तके छवल। अनंलि वं फुक्क इस्राएली सेनायात स:तके छवल। इपि न्हयदु:म्ह (७,०००) दु।

16 न्हिनय् बेन-हदद अले वनापं मिलय् जूपि स्विनिम्ह (३२) जुजुपिं थथ:गु पालय् अयलाखं कायकाच्चंबलय् इपिं पिहां वन।

17 प्रान्त प्रान्तयापि सेनापतितय् क्वय्यापि उपि ल्याय्म्हपि नाय:त न्हापा पिहां वन।

बेन-हददं जासूसतयत् स्वके छवल। इमिसं सामरीयां छपुच: सिपाईत वयाच्चंगु दु धका: वयात खबर बिल।

18 वं धाल, “इपि मिलय् जुइत व:गु जूसा म्वा:म्वाकं ज्वनाहजि। लडाईं यायेत व:गु जूसां म्वा:म्वाकं हे ज्वनाहजि!”

19 अले प्रान्त प्रान्तयापि सेनापतितय् क्वय्यापि उपि कप्तान व इमि ल्यूल्यू सिपाईत शहरं पिहां वन।

20 इमिसं थथःगु न्ह्यःने दुपिं शत्रुयात स्यानाबिल। अले अरामीत बिस्सुं वन। इस्राएलं इमित ल्यू वन। तर अरामया जुजु बेन-हदद सल गयाः छुं सलगइपिं सिपाईतनापं बचय जुयाः बिस्सुं वन।

21 इस्राएलया जुजु आहाब जुजु न्ह्यज्यात। वं अरामीतय् सल व रथत कब्जा यात, अले यक्व अरामीतयत् स्यात।

22 अनलि उम्ह अगमवक्ता इस्राएलया जुजुयाथाय् वयाः थथे धाल, “वनाः लडाइँया निंति थःत बल्लाकि! छं छु यायेमाः व बांलाक बिचाः या। वइगु बसन्त ऋतुबलय् अरामया जुजुं छन्त हाकनं हमला याइ।”

अरामं निक्वः खुसी हमला याःगु

23 अरामीत बुइधुंकाः सल्लाह बीपिन्सं अरामया जुजुयात थथे धाल, “इस्राएलीतय् घः डाँडाया घः खः, उकिं इमिसं झीत त्याकल। तर मैदानय् लडाइँ याये दत धाःसा झीपिं त्याइ।

24 छिं फुक्क जुजुपिन्त सेनापतिया थासं लिक्कादिसँ। अले इमिगु थासय् मेपि सेनापतित ल्ययादिसँ।

25 अनलि न्हापा बूपि सेना ति हे तःधंगु सेना दय्कादिसँ। सलया पलेसा सल व रथया पलेसा रथ, झीसं इपिलिसें मैदानय् लडाइँ याये। अले झीपिं त्याइ।” बेन-हददं इमिगु सल्लाह न्यनाः अथे हे यात।

26 उकिं बसन्त ऋतुबलय् बेन-हददं थः सेना मुंक्ल। अले इस्राएलय् हमला यायेत अपेक शहरय् थाहां वन।

27 इस्राएलीत नं ल्वाभः ज्वनाः मुन। इपिं सकसितं नयेगु सामान बिल। अले इपिं निगू पुचः जुयाः इपिलिसें ल्वाः वन। इस्राएलीतय्सं इमिगु चुलिचू छाउनी दय्कल। इस्राएलीत दुगुतयगु निगू चिचीधंगु बथां थें च्वं। अरामीत धाःसा मैदान जाय्कः न्यनाच्चनाच्चंगु दु।

28 उम्ह अगमवक्ता आहाब जुजुयाथाय् वयाः थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘अरामीतय्सं परमप्रभु ला डाँडायाम्ह परमेश्वर खः तर मैदानयाम्ह मखु धाःगु दु। उकिं जिं थ्व तःधंगु सेनायात छंगु ल्हातय् लःल्हानाबी। अले छं जि हे परमप्रभु खः हे धकाः म्हसी।’ ”

29 न्हयन्हु तक इस्राएलीत व अरामीत चुलिचू थथःगु छाउनीइ च्वनाच्चन। न्हयन्हु दुखुन्हु लडाइँ शुरू जुल। इस्राएलीतय्सं छन्हुं हे १,००,००० म्ह अरामी न्यासि जुइपिं सिपाईतयत् स्यात।

30 बचयजूपि जुक्व अपेक शहरय् बिस्युं वन। अन नं शहरया पःखाः दुनाः उपि मध्ये निङ्न्हयद्रुःम्हयसित (२७,०००) ल्हाकल। बेन-हदद नं शहरय् बिस्युं वनाः छखा छैया दुनेया क्वथाय् सुलाच्चन।

31 बेन-हददया भारदारतय्सं वयात थथे धाल, “इस्त्राएली जुजुपि दयामाया दुपि खः धकाः जिमिसं न्यनागु दु। जिमित भांग्रा हिनाः अले थःगु कपालय् खिपः चिनाः इस्त्राएलया जुजुयाथाय् वनेबियादिसँ। वं छितः त्वःताबी ला?”

32 इमिसं जँय् भांग्रा व कपालय् खिपः चित, अले आहाबयाथाय् वनाः थथे धाल, “छिकपिनि दास बेन-हददं धाइ, ‘जितः म्वाका तयादिसँ।’ ”

आहाबं वयात धाल, “व आः तक नं म्वानाच्चंगु दु ला? व ला जिमि किजा खः।”

33 वया मन्तयसं जुजुया थ्व खँयात भिगु लक्षण तायकाः थर्थे मौका कयाः धाल, “छिं धयादीगु थें बेन-हदद छिकपिनि हे किजा खः।”

अले वं धाल, “वयात जिथाय् हजि।” बेन-हदद वयेधुंकाः आहाबं वयात थःगु रथय् तल।

34 बेन-हददं धाल, “जिमि बौनं छिकपिनि बौपाखें काःगु शहरत जिं छितः लितबी। जिमि बौनं सामरियाय् याःगु थें छिं नं दमस्कसय् ब्यापार यायेगुथाय् चाय्कादिसँ।”

आहाबं धाल, “छं छगू सन्धि यात धाःसा जिं छन्त त्वःताबी।” उकिं वं वलिसें छगू सन्धि यात, अले वयात वनेबिल।

छम्ह अगमवक्तां आहाबयात दोपं बीगु

35 परमप्रभुया वचनपाखें अगमवक्ताया पुचःयापि छम्हयसिनं मेछम्हयसित धाल, “जितः छंगु हतियारं कय्कि।” तर वं म्हाः धाल।

36 उकिं वं वयात धाल, “छं परमप्रभुया उजं मानय् मयाःगुलि जितः त्वःताः वनेवं छन्त छम्ह सिहं स्याइ।” व मन् वनेधुंकाः छम्ह सिहं हमला यानाः वयात स्यानाबिल।☆

37 अगमवक्ता मेम्ह छम्ह मन्याथाय् वनाः थथे धाल, “जितः छंगु हतियारं कय्कि।” उकिं वं वयात कय्काः घाःपाः यानाबिल।

38 अले अगमवक्ता वनाः लँय् जुजुयात पियाच्चन। वं थःगु मिखाय् पट्टी चिनाः थःत मेम्ह थें च्वंकल।

39 जुजु लिक्क थ्यनेवं अगमवक्तां वयात धाल, “छसपोल! जि लडाइँ यानाच्चनाबलय् छम्ह सिपाइँनं छम्ह शत्रुयात ज्वना: जिथाय् हया: थ्वयात स्वयाच्चवँ! थ्व बिस्सुं वन धा:सा छन्त स्यायेगु जुइ वा छं ३४ किलोग्राम वह: पुलेमाली धाल।

40 जि ज्यां लिमला:बलय् व मनू बिस्सुं वन।”

जुजुं लिस: बिल, “छं छंगु सजॉय थ:म्हं हे धयाच्चंगु दु, छं थ:गु सजॉय फये हे मा:।”

41 अगमवक्तां थ:गु मिखां पट्टी लिक्का: वांछवल। जुजुं वयात छम्ह अगमवक्ता ख: धका: थर्थे म्हासीकल।

42 अनलि अगमवक्तां जुजुयात धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘जिं स्या धका: धयाम्ह मनूयात छं त्व:ताबिल। उकिं वयागु ज्यानया पलेसा छंगु ज्यान व वया प्रजाया पलेसा छंगु प्रजा जुइ।’ ”

43 अले इस्राएलया जुजु ख्वा: खिउँका: तंम्बया: सामरियाया थ:गु दरबारय् वन।

21

नाबोतया दाखक्यब

1 छुं ई लिपा छगू घटना जुल, यिजरेल शहरय् सामरिया जुजु आहाबया दरबार लिक्क नाबोत धा:म्ह छम्ह यिजरेलीया दाखक्यब दुगु जुयाच्चन।

2 छन्हू आहाबं नाबोतयात धाल, “जित: छंगु दाखक्यब ब्यु। व जिगु दरबारया लिक्क दु, अन जिं वाउँचा पी। उकिया पलेसा जिं छन्त बांला:गु मेगु दाखक्यब बी, अथे मज्यूसं जिं उकिया गुलि मू तु उलि धिबा बी।”

3 नाबोतं लिस: बिल, “थ्व दाखक्यब छित: बी मखु। थ्व जिगु पुर्खाया सर्बय ख:। परमप्रभुं अथे जुइके नं बिया मदीमा।”

4 नाबोतं धा:गु खँ न्यना: आहाबयात तसकं म्हाइपुल अले व तमं छैय् वन। व थ:गु लासाय् वना: अंग:पाखे थ:गु ख्वा: स्वयका: ग्वारातुलाच्चन। वं छुं नं मन।

5 वया कला: ईजेबेलं वना: वयात न्यन, “छाय् छुं भपिया मदीयागु? छाय् छिगु ख्वा: थपाय्सकं खिउँगु?”

6 अले वं वयात धाल, “जिं यिजरेली नाबोतयात ‘छंगु दाखक्यब जित: म्यु वा मेगु दाखक्यबनापं हिलाबुला या’ धका: धया, तर वं दाखक्यब बी मखु धाल।”

7 ईजेबेलं वयात धाल, “इस्राएलयाम्ह जुजु छि ख:, कि सु ख: ? लासां दनादिस्ँ, ख्वा: खिउँकादी मते, छुं भपियादिस्ँ! जिं नाबोतया दाखक्यब छित: बीके।”

8 अनंलि वं आहाबया नामं पौत च्वल, वयागु लाहा छाप तल, अले यिजरेलयापि थकालितयथाय् व ततःधंपि मनूतयथाय् छवल।

9 पौलय् थथे च्वयातःगु दु,

“छन्हु अपसं च्वनेगु दिं घोषणा या, मनूत सकसितं छथाय् मुंकि, नाबोतयात मनूतय् दथुइ इज्जतया थासय् फेतुकि।

10 मेखेपाखे निम्ह लुच्चापि मनूतयत् फेतुकाः वं परमेश्वर व जुजुयात सराः ब्यूगु दु धकाः धाय्की। अनंलि वयात पिने यंकाः ल्वहँतं कय्काः स्यानाब्यु।”

11 ईजेबेलं धाःथें हे यिजरेलया थकालितयसं यात।

12 इमिसं छन्हु अपसं तल, फुक्क मनूतयत् छथाय् मुंकल। अले नाबोतयात इज्जतया थासय् फेतुकल।

13 अले निम्ह लुच्चापिं मनूत वया वयागु चुलिचू च्वन, इमिसं मनूतय् न्ह्यःने नाबोतयात थथे पाः यात, “वं जुजु व परमेश्वरयात सराः बिल।” उकिं वयात शहरं पिने यंकाः ल्वहँतं कय्काः स्यानाबिल।

14 अले इमिसं ईजेबेलयाथाय् थ्व खबर छवल, “नाबोतयात ल्वहँतं कय्काः स्याये धुन।”

15 व खबर न्येनेवं ईजेबेलं आहाबयात धाल, “आः वनाः यिजरेली नाबोतं छितः मी मखु धकाः धाःगु दाखक्यब कयादिसँ। नाबोत सी धुंकत।”

16 नाबोत सीगु खँ न्यनाः आहाब थत्थें दाखक्यब कब्जा याः वन।

17 थुबलय् हे परमप्रभुया थ्व वचन तिश्बीया एलियायाथाय् वल,

18 “सामरीयायाय् शासन याइम्ह इस्राएलया जुजु आहाबयात नापलायेत क्वहां हँ। आहाब नाबोतया दाखक्यबय् दइ। वं दाखक्यब थःगु हे यानाः कायेत्यंगु दु।

19 आहाबयात जिं थथे धाःगु दु धकाः धा, परमप्रभुं थथे धयादी- ‘आहाब नाबोत धाःम्ह मनूयात स्यानाः छं वयागु दाखक्यब नं थःगु यानाः कायेत्यंगु दु। नाबोतया हि खिचातयसं फ्यःगु थासय् हे छंगु हि नं खिचातयसं फ्यइ।’ ”☆

20 एलियायात खनाः आहाबं धाल, “अय् जिम्ह शत्रु, छं जितः नाप हे लाकल!”

एलियां लिसः बिल, “खः, जिं नापलाके धुन। परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यायेत छि थःत मियादी धुंकूगु दु।

21 अथे जुयाः परमप्रभुं छितः धयादीगु दु, ‘जिं छंके विपत्ति हयेत्यनागु दु। जिं छिमि सन्तानतयत् भस्म यानाबी। दास थजुइमा वा स्वतन्त्र थजुइमा, इस्राएलया आहाबया परिवारयापि फुक्क मिजंतयत् स्यानाबी।

22 छं जितः तंचायकूगुलि अले इस्राएलयात पाप याकूगुलि जिं छंगु घरानायात नबातया काय् यारोबामया घरानायात व अहियाहया काय् बाशाया घरानायात याःथें यानाबी।’

23 “ईजेबेलया बारे परमप्रभुं धयादीगु दु, ‘यिजरेलया पखाःया लिक्क ईजेबेलयात खिचां नइ।’☆

24 “आहाबया घरानायापि शहरय् सीपिन्त धाःसा खिचां नइ। ख्यलय् सीपिन्त धाःसा गिद्धतय्सं नइ।”

25 (परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यायेत थःत म्यूम्ह आहाब थें ज्याःम्ह मेपिं सुं हे मदु। थः कलाः ईजेबेलं ग्वाकूगुलि वं अथे याःगु खः।

26 एमोरीतय्सं थें मूर्ति पुजा यानाः वं दकलय् घच्चाइपुगु पापयात। एमोरीतय्त परमप्रभुं इस्राएलया न्ह्यःनं पितिना छवयादीगु खः।)

27 एलियागु खँ न्यनाः आहाबं थःगु वसः खुत। अले भांग्रा हिनाः अपसं च्वन। व भांग्रा हिनाः हे घन, अले क्वमिलु जुयाजुल।

28 अबलय् परमप्रभुया थ्व वचन तिश्बी एलियायाथाय् वल,

29 “आहाब जिगु न्ह्यःने क्वमिलु जूगु छु छं खं ला? वं थःत क्वमिलु याःगुलि जिं व म्वानाच्वंतले वया परिवारयात सजौय बी मखु। वया काय्या पालय् जिं आहाबया परिवारयात सजौय बी।”

22

मीकाया अगमवक्तां आहाबयात ख्याच्चः ब्यूगु

२ इति १८:२-२७

1 अनलि स्वदँ तक अराम व इस्राएलया दथुइ लडाँै मजु।

2 स्वदँ दुबलय् यहदाया जुजु यहोशापात इस्राएलया जुजु आहाबयात नापलाः वन।

3 थुबलय् हे, इस्राएलया जुजुं थः भारदारतय्त न्यन, “झीसं आः तक छाया अरामया जुजुया ल्हातं रामोत-गिलाद कायेत छुं मयानागु? व थाय् ला झीगु हे खः नि!”

4 आहाबं यहोशापातयात न्यन, “रामोत-गिलादय् हमला यायेत छु छि जिनापं झायादी ला?”

यहोशापातं इस्राएलया जुजुयात लिसः बिल, “जि छि थें खः, जिम्ह मनूत छिकपिनि मनूत थें खः, जिम्ह सलत छिकपिनि सलत थें खः।”

5 हानं यहोशापातं इस्राएलियाम्ह जुजुयात थथे धाल, “न्हापां परमप्रभुयाके नि सल्लाह कयादिसँ।”

6 उकिं इस्राएलियाम्ह जुजुं प्यसःम्ह (४००) अगमवक्तातयत् मुंकाः इमित न्यन, “जिं रामोत-गिलादय् हमला याये ला कि मयाये?”

इमिसं लिसः बिल, “हमला यानादिसँ, छायाःसा परमप्रभुं व छिगु ल्हातय् बियादी।”

7 तर यहोशापातं न्यन, “झीसं न्यनेत छु थन सुं परमप्रभुया अगमवक्ता मदु ला?”

8 इस्राएलियाम्ह जुजुं यहोशापातयात धाल, “परमप्रभुयाके न्यनेत मेम्ह छम्ह मनू ला दु, तर व जितः तसकं मयः, छायाःसा वं जिगु बारे भिगु अगमवाणी ल्हाइ मखु। वं मभिगु खँ जक धाइगु। व यिम्लाया काय् मीकाया खः।”

यहोशापातं लिसः बिल, “जुजुं थथे धाये मज्यू।”

9 अले इस्राएलियाम्ह जुजुं छम्ह हाकिमयात सःताः धाल, “यिम्लाया काय् मीकायायात थत्थें थन हजि!”

10 इस्राएलियाम्ह जुजुं आहाब व यहूदायाम्ह जुजुं यहोशापात जुजुया वसः फिनाः सामरीयाया ध्वाखाया लिक्क च्वंगु खलाय् थथःगु सिंहासनय् च्वनाच्चन। अले आहाबया फुक्क अगमवक्तातय्सं इमिगु न्ह्यःने अगमवाणी ल्हानाच्चन।

11 केनानाया काय् सिदकियाहं नयागु नेकूत दयकाः थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थुपिं नेकुलि छिमिसं अरामीतयत् इपिं नाश मजुतले च्वयाच्चनी।’ ”

12 मेपिं फुक्क अगमवक्तातय्सं अज्याःगु हे अगमवाणी ल्हानाच्चन। इमिसं धाल, “रामोत-गिलादय् हमला यानादिसँ! छिकपिं त्याइ। परमप्रभुं व जुजुया ल्हातय् बियादी।”

13 मीकायायात सःताहयेत वंम्ह दूतं वयात धाल, “स्वयादिसँ, फुक्क अगमवक्तातय्सं जुजु त्याइ धकाः अगमवाणी ल्हानाच्चंगु दु। छिं नं अथे हे धयादिसँ। बांलाःगु खँ धयादिसँ।”

14 तर मीकायां धाल, “धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः थें, परमप्रभुं जितः छु धयादी, जिं व हे जक नवाये।”

15 व थयंक वःबलय् जुजुं वयाके न्यन, “मीकाया जिमिसं रामोत-गिलादय् हमला याये ला कि मयाये?”

वं धाल, “हमला यानादिसँ! धात्थें छिकपिं त्याइ। छायाःसा परमप्रभुं उकियात जुजुया ल्हातय् बियादी।”

16 आहाबं वयात धाल, “परमप्रभुया नामय् छु सत्य खः जितः व जक धा धकाः जिं छन्त ग्वकः पाफय्केगु?”

17 अले मीकायां धाल, “जिं ला इस्राएलयापि फुक्क मनूतयत जवाः मदुपि फैत थें उखेलाः थुखेलाः जुयाच्चंगु खना, अले परमप्रभुं थथे धयादिल, ‘थुपि मनूतय मालिक मदु। उकिं थुपि सकलें याउँक थथःगु छैय् लिहां वनेमा।’ ” ☆

18 इस्राएलया जुजुं यहोशापातयात धाल, “जिगु बारे वं भिंगु मखु मभिगु जक अगमवाणी धाइ धकाः जिं छितः न्हापा हे धयागु, मखु ला?”

19 मीकायां हानं धाल, “उकिं परमप्रभुया थ्व वचन न्यनादिसँ— जिं परमप्रभुयात थःगु सिंहासनय् च्वनादीगु व स्वर्गया फुक्क सेना वय्कःया जवय् व खवय् दनाच्चंगु खना।” ☆

20 परमप्रभुं धयादिल, “रामोत-गिलादय् हमला यानाः व सीत आहाब जुजुयात सुनां हेय्की?”

“छम्हयसिनं छगू खँ धाल, मेम्हयसिनं मेगु हे खँ धाल।

21 दकलय् लिपा छगू आत्मा न्ह्यःने वयाः परमप्रभुया लिक्क दनाः धाल, ‘जिं वयात हेय्के।’

22 “परमप्रभुं न्यनादिल, ‘गथे याना?’

“आत्मां लिसः बिल, ‘जि वनाः वया फुक्क अगमवक्तातयगु म्हुतुइ मखुगु खँ ल्हाइगु आत्मा जुये।’

“परमप्रभुं धयादिल, वयात हेय्केत छ ताःलाइ। ‘हूँ, वनाः अथे हे या।’ ”

23 लिपतय् मीकायां धाल, “उकिं आः परमप्रभुं छिकपिनि थुपिं फुक्क अगमवक्तातयगु म्हुतुइ मखुगु खँ ल्हाइगु आत्मा तयादीगु दु। वय्कलं हे छितः नाश यायेगु उजं बियादीगु दु।”

24 अले केनानाया काय् सिदकियाहं मीकायाया लिक्क वयाः वयागु न्यतालया चाराक्क दायाः न्यन, “परमप्रभुया आत्मा जितः त्वःताः छनापं खँ ल्हायेत गथे यानावल?”

25 मीकायां लिसः बिल, “व ला छ थः हे दुनेया क्वथाय् सुलेत वंगु दिनय् छं सी।”

26 इस्राएलयाम्ह जुजुं आज्ञा बिल, “मीकायायात ज्वनाः शहरयाम्ह शासक अमोन व राजकुमार योआशयाथाय् यंकि,

27 अले वयात धा, ‘जुजुं थथे धयादी- थ्व मनूयात इयालखानाय् कुँ, अले जि याउँक लिहां मवतले वयात मरि व लः जक नके त्वेके या।’ ”

28 मीकायां धाल, “छि याउँक लिहां झाल धाःसा परमप्रभु जिपाखें नवानादीगु मखु धकाः सीकादिसैं।” हानं वं थथे धाल, “जिं धयागु खँ छिपि सकसिनं न्यौ।”

रामोत-गिलादय् आहाबयात स्याःगु

२ इति १८:२८-३४

29 अनलि इस्राएलयाम्ह जुजु आहाब व यहूदायाम्ह जुजु यहोशापात रामोत-गिलादय् हमला यायेत वन।

30 आहाबं यहोशापातयात धाल, “झीपिं लडाइँलय् वनेबलय् जि म्हमसीक मेम्ह थें च्वंक वने। छि थःगु जुजुया हे वसः फिनादिसैं।” अले इस्राएलयाम्ह जुजु म्हमसीक मेम्ह थें च्वंक लडाइँलय् वन।

31 अरामया जुजुं थः रथ सेनाया स्विनिम्ह कप्तानतय्त “इस्राएलयाम्ह जुजुयात बाहेक मेपि सुयातं हमला याये मते” धकाः आज्ञा ब्यूगु खः।

32 उकिं इमिसं यहोशापात जुजुयात खनाः व हे इस्राएलयाम्ह जुजु खः धकाः मतिइ तयाः हमला यायेत न्ह्यज्यात। तर व तःसलं हाल, अथे हाःबलय्

33 व इस्राएलयाम्ह जुजु मखु धकाः सीकाः रथ सेनाया कप्तानत वयात ल्यू मवसैं लिहां वल।

34 तर छम्ह सिपाइँनं थःगु धनुष सालाः लाः लाः थे वाण कय्काछवत। उगु वाणं इस्राएलया जुजुया छातिपाताय् खालिगु थासय् लात। जुजुं थःगु रथ चलय् याइम्हय्सित धाल, “जि घाःपाः जुल। रथ चाःहिकाः जितः थनं पित यंकि।”

35 न्हिच्छि हे लडाइँ जुल। इस्राएलयाम्ह जुजु थःगु रथय् तिब कयाः अरामीतलिसैं सामना यानाच्वन। रथ दुने हे वयागु घालं हि बाःवयाच्वन। उखुन्ह हे सन्ध्याकाः इलय् व सित।

36 सूर्य बिनावबलय् इस्राएली सिपाइँतय्थाय् थ्व आज्ञा थ्यन, “फुक्क मनूत थथःगु शहर व बस्तीइ लिहां हूँ।”

37 थुकथं आहाब जुजु सित। वयागु सीम्हयात सामरीयाय् यंकाः थुन।

38 वयागु रथयात बेस्यातय्सं म्वःल्हुइगु सामरीयाया पुखुलिइ यंकाः सिल। खिचातय्सं वयागु हि फ्ययाः त्वन। थ्व फुक्क परमप्रभुया वचनं घोषणा याःथें हे जुल।

39 आहाब जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वं याःगु फुक्क ज्या, किसिया दं तयाः छायापिया तःगु वयागु दरबार व वं पखाः व ध्वाखा दय्काः बल्लाकूगु शहरतयगु बारे इस्राएल्या जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

40 आहाब थः पुर्खा थें सीधुंकाः वया काय् अहज्याह जुजु जुल।

यह्दाय् यहोशापात जुजु जूगु

२ इति २०:३१-२१:१

41 आहाब इस्राएल्या जुजु जूगु प्यदँ* दुबलय् आसाया काय् यहोशापात यह्दाया जुजु जुल।

42 यहोशापात स्विन्यादँ दुबलय् जुजु जुल। वं निइन्यादँ यरूशलेमय् राज्य यात। वया मांया नां अजूबा खः। अजूबा शिल्हीया म्हाय् खः।

43 यहोशापातं थः अबु आसां थें परमप्रभुया आज्ञा मानय् यात, उकिं लिफमस्वः। अयनं पुजा याइगु थाय्त धाःसा चीकामछव। मनूतय्सं अन बलि छायेगु व धुपौय च्याकेगु याना हे च्वन।

44 यहोशापात इस्राएल्या जुजुलिसें मिलय् जुयाच्चन।

45 यहोशापात जुजु जुयाच्चंबलय् जूगु फुक्क खँ, वयागु बहादुरी अले गय् यानाः वं लडाईं यात, व फुक्क यह्दाया जुजुपिनिगु इतिहासया सफुलिइ च्वयातःगु दु।

46 वया बौ आसाया पालय् ल्यंदुपि मूर्ति पुजा याइगु वेदी सेवा याइपि मिजं बेस्यातय्त वं देशं पितिनाछवत।*

47 एदोम देशय् जुजु मदु। यह्दाया जुजु ल्ययातःम्ह छम्ह जिल्लाया बडा-हाकिमं अन शासन याइगु।

48 यहोशापात जुजु ओपीर देशं लुँ हयेत ब्यापारी जहाजत दय्कल। तर एस्योन-गेबेरय् उपि स्यंगुलि जहाजत बनेज्याया लागि न्हाके मफुत।

49 उबलय् आहाबया काय् अहज्याहं यहोशापातयात धाल, “जिमि मनूतय्त छिकपिनि मनूतलिसें जहाजय् वनेबियादिसँ।” तर व मानय् मजू।

50 यहोशापात थः पुर्खा थें सित। वयात वया पुर्खा दाऊदया शहरय् इपिनापं थुन। वया लिपा वया काय् यहोराम जुजु जुल।

इस्राएलय् अहज्याह जुजु जूगु

* 22:41 २२:४१ प्यंगूगु दँ धयागु ८७० ई.पु. ☆ 22:46 २२:४६ १ राज १५:१२

51 यहोशापात यहदाया जुजु जूगु झिन्हयदँ[†] दुबलय् आहाबया काय् अहज्याह इस्राएलया जुजु जुल। वं सामरीयाय् निदँ राज्य यात।

52 अहज्याहं थः बौ आहाब, मां ईजेबेल व इस्राएलीतय्त पाप याकेब्यूम्ह यारोबामं थें परमप्रभुयात मयःगु मभिंगु ज्या यात।

53 वं बालघःया व सेवा यात। थुकथं न्हापा थः बौनं याःगु थें परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरयात तंचायकल।

[†] 22:51 २२:५१ झिन्हयगूगु दँ थथे धयागु ८५३ ई.पु.

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7